

การศึกษาองค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนทหาร และพลเรือน

14 ส.ค. 2540

ปริญญานิพนธ์

ของ

ร้อยเอกกฤษณ์พร สดามารณ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

พฤษภาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๖๕๕๕๗

S 14467

การศึกษาองค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนทหาร และพลเรือน

ปริญญานิพนธ์

ของ

ร้อยเอกภูฏัณห์ สตาภรณ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

พฤษภาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบ ความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนทหาร และนักเรียนพลเรือน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ชั้นปีที่ 1-5 จำนวน 508 นาย และนิสิตนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ จำนวน 522 คน รวมทั้งสิ้น 1,030 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามใช้วัดคุณลักษณะความมีวินัย ในตนเองที่สร้างขึ้นครอบคลุมคุณลักษณะความมีวินัยในตนเอง รวม 60 ข้อ แต่ละข้อกำหนดระดับ การแสดงความคิดเห็นไว้ 5 ระดับ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล แล้วนำผลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC สกัดองค์ประกอบด้วยวิธีเทคนิคแกนสำคัญ (PC) หมุนแกนแบบอโรโทนอนัลด้วยวิธีแวนแม็กซ์ พบว่า องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมมี 6 องค์ประกอบคือ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความตั้งใจจริง ความเป็นผู้นำ และความอดทน องค์ประกอบความมีวินัยในตนเอง ของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหารมีอยู่ 7 องค์ประกอบคือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความตั้งใจจริง ความเป็นผู้นำ ความอดทน และการยอมรับความคิดเห็นจากผู้อื่น องค์ประกอบ ความมีวินัยในตนเอง ของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือนมี 6 องค์ประกอบคือ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความตั้งใจจริง ความเป็นผู้นำ และความอดทน มีค่าความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 54.2 % 48.7 % 43.2 % ตามลำดับ

A STUDY ON FACTORS OF SELF-DISCIPLINE OF MILITARY AND CIVIL STUDENTS

AN ABSTRACT

BY

CAPTAIN NATPORN SATAPORN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University

May 1997

The purpose of the study was to factor analyze the characteristic of self-discipline of military and civil students.

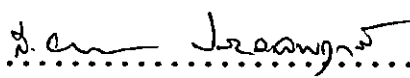
The subjects were 508 cadets from Chulachomklao Royal Military Academy and 522 male students from the Faculty of Political Science of Chulalongkorn and Thammasat Universities, in the 1996 academic year, selected by stratified random sampling.

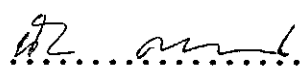
The test of self-discipline was constructed in 5 point Likert type scale with the total of 60 items. The data were collected and analyzed by using the SPSS/PC+ computer program. It was found that there were 6 factors :Social Rules Regulation Practices, Self-Confidence, Responsibility, Concentration, Leadership, and Endurance. These 6 factors took 54.2 % of the total variance with 46 items included.

In comparison of self-discipline characteristics between military and civil students, it was found that 6 factors were not statically different.

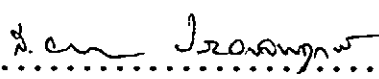
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

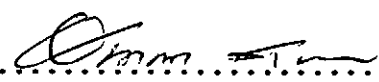
.... ประธาน
(รศ.ดร.ส.วาสนา ประवालพฤษ์)

.... กรรมการ
(รศ.นิภา ศรีไพโรจน์)

คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน
(รศ.ดร.ส.วาสนา ประवालพฤษ์)

.... กรรมการ
(รศ.นิภา ศรีไพโรจน์)

.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ.อังคณา สายยศ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ ...16... เดือน พฤษภาคม... พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ ด้วยความกรุณาในการให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จากรองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालนฤกษ์ และ รองศาสตราจารย์ภา ศรีไพโรจน์ ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์อังคณา สายยศ ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อความสะดวกของเนื้อหายิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालนฤกษ์ รองศาสตราจารย์ภา ศรีไพโรจน์ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ รองศาสตราจารย์วิญญา-วิศาลาภรณ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์เชาวนา ชวลิตธำรง ที่กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ พล.ต.ดร.กมล สวัสดิโกศล ผู้อำนวยการส่วนการศึกษา พ.อ.ชูชาติ ศรีวิรัตน์ ผู้อำนวยการกองเตรียมการส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ที่ให้ความเข้าใจ และให้ความกรุณาในเรื่องเวลาเรียนแก่ผู้วิจัย กราบขอบพระคุณ พ.อ.จาริก-มาลัย ผู้บังคับการกรมนักเรียนนายร้อยรักษาวพระองค์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลนักเรียนนายร้อย ขอขอบพระคุณอาจารย์ และเจ้าหน้าที่แผนกทะเบียนสถิติของมหาวิทยาลัย -เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุก ๆ ท่าน ที่ให้ความ อนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล ขอขอบคุณนักเรียนนายร้อยและนิสิตนักศึกษาทุกคน ที่ให้ความร่วมมือ ตอบแบบสอบถามด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณกัลยา สุวรรณรอด คุณพินณา ภูมิอมร คุณสุวลัย อารงค์สกุลศิริ คุณสุรพงษ์ ชูเดช คุณธีรเดช ฉายอรุณ และคุณบึงอร กมลวัฒนา ที่ช่วยเหลือวิเคราะห์ข้อมูลให้ ผู้วิจัยอย่างดียิ่ง และขอขอบคุณ คุณอัมพร แท้เกษม คุณอารยา สุวะมาตย์ นีธิตยา จันทผลาบูรณ์ นีรังรอง สีทองดี เพื่อน ๆ วัดผล รุ่นนี้ และรุ่นน้องวัดผลประสานมิตรทุกคนที่ช่วยเหลือ และเป็น กำลังใจอย่างดียิ่งกับผู้วิจัยตลอดมา

สุดท้าย ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ ที่ให้การสนับสนุนทุกสิ่ง ทุกอย่างเท่าที่จะทำหรือให้ได้ แก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

ร.อ.ณัฐพร สดากรณ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	ความหมายของความมีวินัยในตนเอง	9
	ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง	13
	ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของความมีวินัยในตนเอง	19
	การเสริมสร้างความมีวินัยในตนเอง	22
	คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง	27
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
	งานวิจัยในประเทศ	33
	งานวิจัยในต่างประเทศ	37
	การวิเคราะห์องค์ประกอบ	38
	แนวคิด และลักษณะของงานวิจัยที่ใช้เทคนิค	
	การวิเคราะห์องค์ประกอบ	41
	สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า	41
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	42
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	44
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	46
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	48

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	93
วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า	93
กลุ่มตัวอย่าง	93
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	93
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	93
การวิเคราะห์ข้อมูล	94
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	94
อภิปรายผล	95
ข้อเสนอแนะ	96
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	104
ภาคผนวก ก.	105
ภาคผนวก ข.	109
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	116
ประวัติย่อของผู้วิจัย	117

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงความถี่ของคุณลักษณะของความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามผู้ศึกษาค้นคว้า	32
2	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบทดสอบ และใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ	43
3	ค่าสถิติพื้นฐานของข้อสอบแต่ละข้อ	52
4	จำนวนองค์ประกอบ ค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละองค์ประกอบ ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม	53
5	น้ำหนักขององค์ประกอบของตัวแปรที่หมุนแกนแบบอโรโกนอล โดยวิธีแวนริแมกซ์	56
6	องค์ประกอบของความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวม	59
7	จำนวนองค์ประกอบ ค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละองค์ประกอบ ของกลุ่มนักเรียนทหาร	63
8	น้ำหนักขององค์ประกอบของตัวแปรที่หมุนแกนแบบอโรโกนอล โดยวิธีแวนริแมกซ์	66
9	องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนทหาร	69
10	จำนวนองค์ประกอบ ค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละองค์ประกอบ ของกลุ่มนักเรียนพลเรือน	74
11	น้ำหนักขององค์ประกอบของตัวแปรที่หมุนแกนแบบอโรโกนอล โดยวิธีแวนริแมกซ์	77
12	องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนพลเรือน	83
13	การเปรียบเทียบตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง	87

14	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านที่ 1	
	จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง	89
15	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านที่ 2	
	จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง	90
16	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านที่ 3	
	จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง	90
17	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านที่ 4	
	จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง	91
18	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านที่ 5	
	จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง	91
19	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านที่ 6	
	จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง	92

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 การเรียนรู้ตามทฤษฎีของเมาเรอร์	14
2 ลักษณะพฤติกรรมของคนในสังคมตามแนวของรูเดก	23
3 ลำดับชั้นการค้นคว้าวิจัย	44

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาประเทศหนึ่ง ในปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม การดำเนินชีวิตที่มีแต่การดิ้นรน เร่งรีบ ทำให้การดำรงชีวิตของประชาชน ความยุ่งยากซับซ้อน กว่าสมัยก่อน ปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในสังคมทุก ๆ สังคม และในสังคมไทยปัจจุบันนั้น ล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาที่มีความต่อเนื่องกัน ส่งเสริมซึ่งกันและกัน ไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ทีละจุดใดจุดหนึ่ง โดยตรง ต้องแก้ไขที่จุดอื่นไปพร้อมกันด้วย เช่น หากแก้ปัญหาชนบทได้ ย่อมทำให้ลดปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการจราจรได้ หากแก้ปัญหาการขาดระเบียบวินัยในตนเองของประชาชนได้ ย่อมสามารถแก้ปัญหาการเอารัดเอาเปรียบ รวมทั้งปัญหาภาวะจิตใจเสื่อมได้ (นิพนธ์ ศศิธร. 2524 : 3) ดังนั้น การที่จะทำให้บ้านเมือง และสังคมไทยนั้นดำเนินไปได้ท่ามกลางความยุ่งยากสับสนต่าง ๆ สิ่งที่มีส่วนสำคัญมาก คือทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพ และความฉลาดของคนในสังคมใด ๆ จึงมีความหมายอย่างยิ่งต่ออนาคตของสังคมนั้น ๆ ประสบการณ์ของประเทศที่ประสบความสำเร็จในด้านเศรษฐกิจทั้งหลาย ล้วนแล้วแต่อาศัยความมีคุณภาพของประชากรของตน ไปผลักดันการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อยกระดับการผลิตของประเทศ ให้ได้ผลผลิตที่สามารถครองตลาด และครองใจคนทั่วโลก ประเทศเหล่านี้ยังอาศัยคุณภาพของคนในประเทศของตน เป็นเครื่องจรรโลงความมีระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ความมีเสถียรภาพทางการเมือง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และอื่น ๆ อีกมาก (ลีปพนธ์ เกตุทัต. 2539 : 9) อีกทั้งประชากรจะต้องมีคุณภาพชีวิต และมีคุณภาพจิตใจที่ดี (สุจิต สวรรค์ชื่น. 2528 : 16) การเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพทางจิตใจของประชาชน เริ่มต้นจากครอบครัวเป็นสถาบันที่ให้การขัดเกลาบุคคลเป็นสถาบันแรกและสถาบันการศึกษาจะเป็นผู้ขัดเกลาให้บุคคลนั้นต่อไป การศึกษาในฐานะกลไกพื้นฐานของการพัฒนาคน จึงเป็นสิ่งที่สังคมหวังพึ่งพาให้เป็นเครื่องเตรียมคน และสังคมให้พร้อมรับสภาพความเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการพัฒนาที่มีได้เน้นที่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจแต่อย่างเดียว หากยังสามารถที่จะรักษาวัฒนธรรมที่เป็นรากฐานของสังคม ค่านิยม และจริยธรรมตามหลักศาสนา เป็นสังคมที่สมาชิกมีวินัยในตนเองมีความรับผิดชอบ อดทน มากกว่าการมั่งง่าย เรียบลัด หวังความสำเร็จด้วยการเสี่ยงโชค หรือการแก่งกำไร (ลีปพนธ์ เกตุทัต. 2539 : 51) เหตุผลเหล่านี้ทำให้เห็นได้ว่าทุกประเทศ ไม่แต่เฉพาะประเทศไทยเท่านั้น ต่างก็ทุ่มเททรัพยากรต่าง ๆ เท่าที่มีเพื่อจัดการศึกษาให้กับประชากรของตนให้กว้างขวางที่สุด (ดิลลิก บุญเรืองรอด. 2534 : 11)

การศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาในระดับต่อจากการมัธยมศึกษา มุ่งพัฒนาความ
งอกงามทางสติปัญญาและความคิด เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ สร้างให้บุคคลมีความรู้
วิชาการวิชาชีพชั้นสูงเพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประเทศ และมุ่งให้บุคคลเหล่านั้นเป็นผู้มีศีลธรรม
จริยธรรม เคารพกฎระเบียบของสังคม สิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น และมีความรู้ความเข้าใจ
ลึกซึ้งในศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ วัตถุประสงค์ของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ไม่มีระบุไว้
อย่างชัดเจน เป็นเรื่องของแต่ละสถาบันการศึกษา ซึ่งพอจะสรุปในส่วนที่เหมือนกันได้ ดังนี้
(ทองอินทร์ วงศ์โสธร. 2534 : 43 - 44)

1. เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาเพื่อความก้าวหน้าของมนุษยชาติ
2. เพื่อฝึกกำลังคนด้านความรู้วิชาชีพชั้นสูงเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ
3. เป็นศูนย์กลางการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
4. เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบเคารพกฎกติกาสังคม เพื่อคุณค่า
ต่อตนเอง และต่อสมาชิกอื่น ๆ ในสังคม

5. เพื่อรักษา และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ

กล่าวโดยสรุปคือ สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นสถาบันที่มีหน้าที่ สร้างสรรค์
จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อใช้ความเป็นเลิศทางด้านวิชาการนั้น พัฒนาบุคคลเพื่อ
เป็นประโยชน์แก่สังคมและมนุษยชาติ (วิจิตร ศรีสอาน. 2519 : 10 - 13) สอดคล้องกับ
จุดมุ่งหมายของการผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาในอนาคตกว่า 1.เป็นผู้มีความรอบรู้ในสาขา
วิชาเฉพาะเพื่อนำไปพัฒนาประเทศ 2.แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีศีลธรรม และจิตสำนึกของ
ความมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบโดยเป็นผู้แทนของการเปลี่ยนแปลง (Agent of Change)
ของสังคมในทิศทางที่ควรจะเป็น ไม่ใช่ตัวออกไปแล้วถูกกลืนด้วยระบบที่ไม่พึงปรารถนา (เช่น
ความเฉื่อยชา ไร้ระเบียบวินัย เห็นแก่ตัว ฯ) 3.มีความยืดหยุ่นในการทำงาน สามารถที่จะ
ปรับตัวในการทำงาน ปกครองดูแลผู้อื่น หรือประสานการทำงานกับผู้อื่นในการสาขาที่เกี่ยวข้อง
ใกล้เคียงได้ และ 4.ไม่มีอคติต่อวิชาสาขาสังคมศาสตร์ ว่าด้อยกว่าสาขาวิชาอื่น (บรรพต
วีระสัย. 2530 : 228)

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของกองทัพบก
มีหน้าที่ให้การศึกษอบรมแก่นักเรียนนายร้อย เพื่อให้เป็นนายทหารสัญญาบัตรที่มีคุณธรรม มีความ
ซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบสูง มีความรู้ทางวิชาการระดับปริญญาตรี ทัดเทียมกับสถาบันการ
ศึกษาของเหล่าทัพ และสถาบันการศึกษามหาวิทยาลัยอื่น ๆ ภายในประเทศ มีความรู้ความสามารถ

ในทางวิชาการทหาร สามารถเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาและนำทหารในระดับหมวด ปฏิบัติการรบได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ มีจิตใจเข้มแข็ง สามารถอดทนต่อความยากลำบากได้ เป็นเวลามากกว่าหนึ่งร้อยปีมาแล้วที่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ ได้ออกไปรับราชการรับใช้ประเทศชาติ และได้แสดงความรู้ความสามารถให้เป็นที่ยอมรับกับบุคคลทั้งหลาย สามารถรักษาเอกราช และอธิปไตยของประเทศชาติไว้ได้อย่างสมศักดิ์ศรี (คู่มือนักเรียนนายร้อย พ.ศ.2533. : 1)

นโยบายการศึกษาของกองทัพบก พ.ศ.2535-2539 ได้กำหนดนโยบายเฉพาะ ให้กับโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ดำเนินการในด้านการให้การศึกษาอบรมแก่นักเรียนนายร้อย เพื่อให้เป็นนายทหารสัญญาบัตรของกองทัพบกที่มีคุณลักษณะ 4 ประการคือ

1. เป็นผู้นำที่มีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม มีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบสูง และมีบุคลิกภาพที่ดีเหมาะสมกับความเป็นทหาร
2. มีความรู้ทางวิชาการในระดับปริญญาตรีที่ทัดเทียมกับสถาบันการศึกษาของต่างประเทศ และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ในประเทศในระดับเดียวกัน
3. มีความรู้ทางวิชาการทหาร สามารถเป็นผู้บังคับบัญชา และนำหน่วยทหารระดับหมวด ปฏิบัติการรบได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. มีร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ มีจิตใจที่เข้มแข็ง สามารถอดทนต่อความยากลำบากได้

การผลิตนักเรียนนายร้อยให้ได้ผลผลิตสมบูรณ์ตามคุณลักษณะข้างต้นนั้น จะต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องยาวนาน อย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะเป็นการฝึกฝนอย่างหนัก การเรียน การค้นคว้า การทดลองปฏิบัติ เพราะไม่ว่าจะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไปย่อมไม่สามารถทำให้นักเรียนนายร้อยเป็นผู้มีคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้นได้เลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณลักษณะในข้อ 1. นั้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะพัฒนาต่อเนื่อง ไปสู่ข้ออื่น ๆ เพราะหากขาดการมีระเบียบวินัยแล้ว ย่อมไม่สามารถจะบอกได้ว่าบุคคลนั้นเป็นทหารที่ดีหรือไม่ และเมื่อเป็นทหารที่ดีแล้วก็จะสามารถกระทำในข้อที่เหลือได้ไม่ยาก และเมื่อจบออกไปจะสามารถทำงานได้อย่างดี เป็นที่รักของผู้ใต้บังคับบัญชาตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน (สนธิ์ กัลยาณมิตร. 2535 : 1)

วิชารัฐศาสตร์เป็นวิชาหนึ่งในระดับอุดมศึกษา เป็นวิชาที่ได้วิวัฒนาการมาจากปรัชญา การผลิตนักปกครองที่มีคุณภาพ ในระยะแรกเป็นการผลิตนักปกครองเข้ารับราชการ โดยให้การศึกษาด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองราษฎร เช่นวิชาการคลัง กฎหมายเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น กล่าวได้ว่าหลักวิชาศาสตร์ในประเทศไทยนั้น มีมาตั้งแต่ราว พ.ศ. 1797 ตรงกับรัชสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ในระยะนั้นจัดเป็นการปกครองแบบพ่อปกครองลูก การปกครองเน้นไป

ที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับผู้ถูกปกครอง มากกว่าเนื้อหาและรูปแบบที่เป็นกฎเกณฑ์ แต่ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองในประเทศให้มีความเป็นอารยประเทศ เช่นเดียวกับมิตรประเทศอื่น จึงได้เพิ่มเติมหลักวิชา การเมืองการปกครองท้องถิ่น ทฤษฎีพรรคการเมือง ฯ เข้าไว้ในการศึกษาวิชารัฐศาสตร์ สำหรับจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิชารัฐศาสตร์ของแต่ละสถาบัน พอสรุปแนวคิดที่คล้ายกันได้ดังนี้ (ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ. 2530 : 45)

1. ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ทางวิชารัฐศาสตร์ มีศีลธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่เหมาะสม เพื่อรับใช้สังคมตรงตามสาขาวิชาได้ โดยเฉพาะเป็นพนักงานฝ่ายปกครอง
2. ผลิตผู้นำในด้านต่าง ๆ ให้สังคมและประเทศชาติทั้งในภาครัฐและเอกชน
3. ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความเข้าใจสังคม มีโลกทัศน์กว้างขวาง ทั้งเรื่องการเมืองการปกครอง งานราชการ ทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ

/ จะเห็นได้ว่าผู้ที่ศึกษาในสาขาวิชารัฐศาสตร์ และจะเป็นข้าราชการฝ่ายปกครองราษฎร ที่ต่อไปได้นั้น นอกจากจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาและประสบการณ์แล้ว จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมสูงพอที่จะเป็นแบบอย่าง ให้ผู้ถูกปกครองทุกระดับให้ความเคารพ ชื่นชม และปฏิบัติตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ด้วยความศรัทธา ความเต็มใจ ไม่ใช่เกิดจากการบังคับ ตรงกับที่สมาน รังสิโยภรณ์ (2522 : 1) กล่าวว่า "ข้าราชการเป็นตัวจักรสำคัญในการบริหารราชการ ระบบจะก้าวหน้าและบรรลุจุดมุ่งหมายของการทำงานเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความรู้ และคุณธรรมของข้าราชการเป็นสำคัญ คุณธรรมสำคัญในการปกครองผู้อื่นโดยเฉพาะปกครองประชาชน นั้น ได้แก่ความมีระเบียบวินัยในตัวเอง ความมีศรัทธายึดมั่นในดวงทกกฎหมาย และปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ หรือข้อปฏิบัติในสังคมที่กำหนดเอาไว้อย่างดี ตลอดจนเป็นผู้ที่มีเหตุมีผลต่อตนเอง และผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อหน้าและลับหลัง ไม่หวั่นไหวต่อผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากการกระทำผิดจรรยาบรรณแห่งความเป็นนักปกครองของตน และไม่ยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้นด้วย"

เนื่องจากความมีระเบียบวินัย เป็นคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม และยังเป็นคุณธรรมพื้นฐานในการรับราชการปกครองดูแลและบังคับบัญชาผู้อื่น การปลูกฝังความมีระเบียบวินัยอย่างถูกวิธี จะทำให้บุคคลเหล่านั้นยอมประพฤติปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สังคมกำหนด (ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ. 2523 : 28) และยังเป็นคุณลักษณะในตัวเอง ที่ทำให้บุคคลสามารถควบคุมตัวเองได้ ทั้งในด้านอารมณ์และพฤติกรรม และผู้มีระเบียบวินัยในตนเองนั้นจะเป็นผู้ที่รู้จักกาลเทศะ มีความสนใจเอาใจใส่ต่อสังคม และมีความพึงพอใจ ต่อการปฏิบัติตามกฎระเบียบสังคม (พรพิมล เฟื่องศรีทอง. 2515 : 7) ความมีวินัยในตนเองจึงเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้นั้นรู้จักปกครองตนเอง มีความรับผิดชอบต่องานที่การงานและสังคม และเป็นลักษณะสำคัญอย่างหนึ่ง

ของคนไทย ที่ประเทศไทยต้องตระหนักและเตรียม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลงของโลก อีกทั้งมีจุดยืนและมีทิศทางพัฒนาที่สอดคล้องกับรากเหง้าทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สามารถจะนำพาสังคมไทยและคนไทย ก้าวไปพร้อมกับกระแสโลกาภิวัตน์ อย่างมั่นคงและผ่าสุข

จากหลักการและเหตุผลดังที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าองค์ประกอบความมีวินัยในตนเองในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร และนักเรียนพลเรือน ที่ถือว่าเป็นจรรยาบรรณที่สำคัญประการหนึ่งในการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคตนั้น ประกอบด้วยคุณลักษณะใดบ้าง และกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่ทำการศึกษาค้นคว้านี้ คือกลุ่มตัวอย่างนักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ จะมียุคประกอบความมีวินัยในตนเองเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความมีวินัยในตนเอง และการสร้างเครื่องมือวัดสำหรับผู้ที่มีความสนใจในด้านนี้ต่อไป

พฤษภาคม ๒๕๖

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

- ① เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะทางด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนทหาร และนักเรียนพลเรือน
- ② เพื่อศึกษาความสอดคล้องขององค์ประกอบความมีวินัยในตนเอง จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร และนักเรียนพลเรือน
3. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะทางด้านความมีวินัยในตนเอง ในแต่ละองค์ประกอบเมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเป็นแนวทางในการที่จะพัฒนาคุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง
2. เป็นแนวทางสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะทางด้านความมีวินัยในตนเอง
3. ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการวิจัยคุณลักษณะของการมีวินัยในตนเอง สำหรับกลุ่มอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า ชั้นปีที่ 1-5 จำนวน 855 นาย นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นิสิตคณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนิสิตภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 เพศชาย รวม 648 คน รวมทั้งสิ้น 1,503 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือวิจัย เป็นนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ชั้นปีที่ 1-5 จำนวน 347 นาย ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีระดับชั้นปีเป็นชั้น (Strata) และนักเรียนนายร้อยเป็นหน่วยการสุ่ม และนิสิตภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 126 คน รวมทั้งสิ้น 473 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ เป็นนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าชั้นปีที่ 1-5 จำนวน 508 คน และนิสิตนักศึกษา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จำนวน 522 คน รวมทั้งสิ้น 1,030 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง ซึ่งผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ

- การปฏิบัติตามระเบียบของสังคม
- ความเชื่อมั่นในตนเอง
- ความรับผิดชอบ
- ความตั้งใจจริง
- ความเป็นผู้นำ
- ความอดทน

3.2 ตัวแปรที่ใช้จำแนกในการวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง ได้แก่กลุ่มตัวอย่าง คือ

- นักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
- นิสิตนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์ เฉพาะเพศชาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบหมายถึง วิธีการทางสถิติที่ช่วยจัดกลุ่มตัวแปรหลาย ๆ ตัวที่มีความสัมพันธ์กันเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจคุณลักษณะภายในของสิ่งที่ต้องการศึกษา

2. นักเรียนทหาร หมายถึง นักเรียนนายร้อยที่กำลังศึกษาอยู่ ในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ชั้นปีที่ 1-5 ปีการศึกษา 2539

3. นักเรียนพลเรือน หมายถึง ผู้กำลังศึกษาอยู่ในคณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 เพศชาย ปีการศึกษา 2539

4. ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง การรู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง โดยไม่ขัดต่อกฎระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อให้การดำรงชีวิตรอยู่ในสังคมเป็นไปอย่างสงบสุข ประกอบด้วย การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความตั้งใจจริง ความเป็นผู้นำ และความอดทน

4.1 การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะเห็นด้วย คล้อยตาม ปฏิบัติตามกฎหมายที่ระบียบต่าง ๆ ที่เป็นแบบแผนอยู่ในสังคมด้วยความเต็มใจ มิได้กระทำไปเพราะถูกบังคับหรือลงโทษ การปฏิบัติตามกฎระเบียบเหล่านั้น เป็นไปอย่างตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้า และลับหลัง และมีความเชื่อว่า การปฏิบัตินั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้วตลอดจนมีความชื่นชมในบุคคลอื่น ๆ ที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ว่าเป็นผู้ที่มีส่วนจรรโลงสังคมให้สงบสุขเรียบร้อย

4.2 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ลักษณะการกระทำ การตัดสินใจในสิ่งที่ได้พิจารณาแล้วว่าดี ว่าถูกต้องเหมาะสม กล้าแสดงความคิด กล้าทำ กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็นในงานใด ๆ ด้วยทำทางมั่นใจ อดอาจ ไม่ลังเล หรือหวั่นวิตกในความสามารถของตน

4.3 ความรับผิดชอบ หมายถึง การมีใจจดจ่อ การเอาใจใส่ และรับเป็นภาระในหน้าที่การงาน การดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ของตน และผู้อื่นที่อยู่ในความดูแล ตลอดจนสังคมของตน พยายามทำหน้าที่ต่าง ๆ อย่างเต็มความสามารถและตรงเวลา

4.4 ความตั้งใจจริง หมายถึง ความมุ่งมั่นที่ผลักดัน ให้มีความพยายามประกอบกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งใจไว้ เช่นทำการบ้านตามครูสั่ง ฯ และมีการวางแผนล่วงหน้า

4.5 ความเป็นผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการควบคุมดูแล และโน้มน้าวให้ผู้อื่นมีความเคารพเชื่อถือ ศรัทธา มีความเต็มใจที่จะกระทำตาม ในทางที่เหมาะสม ตลอดจนสามารถที่จะกระตุ้นผู้อื่น แสดงความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจร่วมกันเป็นหมู่คณะ

4.6 ความอดทน หมายถึง ความสามารถทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจที่จะทนต่อการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้ประสบความสำเร็จ โดยไม่คำนึงถึงอุปสรรคใด ๆ และบังคับตัวเองได้เมื่อรู้สึกเกียจคร้าน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดเป็นหัวข้อดังนี้

1. ความหมายของความมีวินัยในตนเอง
2. ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง
3. ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของความมีวินัยในตนเอง
4. การเสริมสร้างความมีวินัยในตนเอง
5. คุณลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเอง
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. การวิเคราะห์องค์ประกอบ
8. แนวคิดและลักษณะของการใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ความหมายของความมีวินัยในตนเอง

ระเบียบวินัย เป็นสิ่งที่กำหนดมาตรฐานความประพฤติภายนอก เพื่อใช้ควบคุมการกระทำหรือความประพฤติของบุคคล ระเบียบวินัยจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในสังคมทุกระดับ เพราะนอกจากจะเป็นเครื่องช่วยให้บุคคลประพฤติปฏิบัติต่อกันด้วยความราบรื่นเรียบร้อยแล้ว ยังจัดเป็นการฝึกกาย วาจาให้อยู่ในกรอบที่ดีเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม ได้มีผู้ให้ความหมายของวินัย และความมีวินัยในตนเองไว้หลายประการดังนี้

กู๊ด (Good. 1959 : 185 - 186) ให้ความหมายของคำว่าวินัยหมายถึงกระบวนการหรือผลของการควบคุมหรือการบังคับความต้องการ แรงกระตุ้น ความปรารถนา หรือความสนใจ เพื่อให้เป็นไปตามอุดมคติ หรือให้ได้มาซึ่งพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพเชื่อถือได้ และกล่าวถึงความมีวินัยในตนเองว่าหมายถึงการบังคับควบคุมพฤติกรรมของบุคคล ไม่ใช่โดยอำนาจภายนอก แต่หากหมายถึงการบังคับโดยอำนาจภายในของบุคคลนั่นเอง เป็นอำนาจที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือการยอมรับในคุณค่าอันหนึ่งอันใดซึ่งสามารถทำให้บุคคลสามารถควบคุมบังคับพฤติกรรมของตนเองได้

อาร์เธอร์ (Arthur. 1985 : 678) กล่าวว่าวินัยในตนเองคือความเคยชินจากการปฏิบัติในการควบคุมตัวเองท่ามกลางแรงกระตุ้นต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่หวังไว้ทั้งนี้รวมถึงการรู้จักลงโทษตนเองเมื่อกระทำผิดด้วย

ออซูเบล (Ausubel. 1965 : 459 - 460) กล่าวว่า วินัยเป็นวัฒนธรรมของสังคม ซึ่งทุกคนต้องเรียนรู้และปฏิบัติตามเพื่อการอยู่ร่วมกัน การปลูกฝังวินัยจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ และควรกระทำตั้งแต่เยาว์วัยและยังได้กล่าวถึงควมมีวินัยในตนเองว่า หมายถึงพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมาตามจิตสำนึกของตนซึ่งจะมีหน้าที่คือ

1. เป็นการอบรมนิสัยและฝึกคนให้มีพฤติกรรมที่เป็นมาตรฐาน
2. ทำให้บุคคลนั้นมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะของตน คือสามารถที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม เชื่อมั่นในตนเอง พึ่งตนเองได้ รู้จักควบคุมอารมณ์และมีความอดทน
3. เกิดจากมโนธรรมภายในจิตใจ ที่มาจากการสะสมประสบการณ์ และมีการพัฒนามาตามลำดับ
4. สร้างความมั่นคงทางอารมณ์ให้แก่ผู้ปฏิบัติ เพราะกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สังคมยอมรับ จะเป็นกรอบแนวความคิด ที่บุคคลนั้นใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้เหมาะสม และแนวความคิดนี้ก็จะพัฒนาจนกลายเป็น วินัยในตนเอง

แม็กกินสัน (Megginson. 1972 : 468 - 470) กล่าวว่าวินัย หรือ Discipline มาจากคำว่า Disciple แปลว่า ผู้ตาม (Follower) ซึ่งสามารถมองได้ใน 3 แง่มุมต่อไปนี้

1. ลักษณะของการควบคุมตนเอง (Self - Control) ในแง่มุมนี้มองไปที่การพัฒนาตนเองเพื่อปรับตัวให้สอดคล้องกับความจำเป็นและสถานการณ์ หรือเรียกว่าเป็นวินัยในตนเอง (Self-Discipline)
2. ลักษณะของเงื่อนไขที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่มีระเบียบ (Condition for Orderly Behavior) แ่งมนี้มองระเบียบวินัยไปที่เงื่อนไขต่าง ๆ ที่ใช้ควบคุมคนในองค์กร เช่นการให้รางวัล การลงโทษ เป็นต้น
3. ในแง่ของกระบวนการทางนิติธรรม (Judicial due Process) มองควมมีวินัยในแง่ของบทบัญญัติ ข้อห้าม ข้อพึงปฏิบัติ รางวัล และบทลงโทษ เมื่อมีการกระทำตาม หรือไม่กระทำตาม เป็นต้น

อิงลิช และอิงลิช (English and English. 1958 : 487) ได้ให้ความหมายของความมีวินัยในตนเองว่าเป็นลักษณะของการนำตนเอง การควบคุมหรือการบังคับตนเอง โดยอาศัยแรงจูงใจที่สัมพันธ์กับอุดมคติที่บุคคลสร้างขึ้นสำหรับตนเองหรือเป็นการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามความตั้งใจ

บริสเบน (Brisbane. 1994 : 67) กล่าวถึงวินัยในตนเองว่าวินัยในตนเองเป็นเป้าหมายสูงสุดในการฝึกวินัยต้องการให้ผู้ถูกฝึกสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ด้วยตนเอง

ซีโดเน่ (Sidonie. 1954 : 182) กล่าวว่าวินัยในตนเอง หมายถึง หนทางที่จะฝึกฝนลักษณะของเด็กให้เขาเข้าไปสู่สังคม เป็นบุคคลที่พึงปรารถนา

วินเซนต์ (พรหมทิพย์ พันทอง. 2534 : 52 ; อ้างอิงมาจาก Vincent. 1961) ได้กล่าวว่า ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง การที่บุคคลจะไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นผลทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนเองในอนาคต หรือการไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวเรื่องส่วนตัว หรือสิทธิของผู้อื่น รวมทั้งการที่บุคคลนั้นกระทำการที่ตนไม่อยากจะกระทำ แต่การกระทำนั้นช่วยให้ความต้องการและสิทธิของผู้อื่นได้รับการตอบสนองหรือกระทำการใดอันเป็นผลทำให้ผู้นั้นประสบผลสำเร็จในอนาคต

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2520 : 2) นิยามความหมายของคำว่าวินัยแห่งตน หรือวินัยในตนเองว่าหมายถึง ความสามารถของบุคคลในการให้รางวัลตนเองเมื่อตนทำความดี และมีการลงโทษตนเองเมื่อทำชั่ว หมายถึงความสามารถในการควบคุมตนหรือความสามารถที่จะยับยั้งเป็นของตนเองได้มีผู้ศึกษาลักษณะทางจิตนี้และให้ชื่อไปต่าง ๆ กัน เช่นมโนธรรมหรือความรู้สึกผิดชอบชั่วดี (Conscience) พลังอีโก้ (Ego Strength) การควบคุมอีโก้ (Ego Control) การควบคุมตน (Self-Control) การจัดระเบียบตน (Self-Regulation) การมีวินัยในตนเองเป็นการแสดงความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) และแสดงความเป็นเอกเทศทางจริยธรรม (Moral Independence) ซึ่งลักษณะที่กล่าวมานี้ แสดงถึงการบรรลุวุฒิภาวะทางจิตของบุคคลที่เป็นผู้มีจริยธรรมสูงและมีลักษณะมุ่งอนาคต อันจะช่วยป้องกันบุคคลนั้นมิให้ทำความชั่ว เพราะกลัวผลแห่งการกระทำ จากนิยามของคำว่า วินัยในตนเองที่กล่าวมา จะเห็นว่าวินัยในตนเองหมายถึงความสามารถของบุคคลในการควบคุมตนเองด้วยตนเอง ทำให้บุคคลสามารถที่จะยับยั้งเป็นตัวของตนเองได้

วิวัฒน์ อัสวณิชย์ (2523 : 8) กล่าวว่าวินัยในตนเองหมายถึง ความสามารถที่บุคคลรู้ตัวอยู่ตลอดเวลาในการแสดงพฤติกรรมทางด้านความเป็นผู้นำ ความรู้ลึกรับผิดชอบ ความอดทน ไม่กังวโลใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ตนต้องการแต่ไม่ขัดกับกฎเกณฑ์ ข้อบังคับของสังคมทั่วไป รวมไปถึงการปฏิบัติตามระเบียบที่สังคมได้วางเอาไว้ ตลอดจนมีความเห็นใจ ไม่เกรงใจโดยปราศจากเหตุผล มีความตั้งใจและความเชื่อมั่นอำนาจภายในตนเอง

สุนารี เตชะโชควัฒน์ (2527 : 14) ให้ความหมายของวินัยในตนเอง หมายถึงความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของบุคคล ให้เป็นไปตามความมุ่งหวัง โดยอำนาจภายในตนเอง และไม่เปลี่ยนแปลงความตั้งใจ แม้จะมีสิ่งเร้าอื่น ๆ ทั้งภายในหรือภายนอกมากกระทบก็ตาม นอกจากนี้สิ่งที่ทำจะต้องไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคมและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

อำพร กาทอง (2527 : 7) ให้ความหมายมีวินัยในตนเองว่าเป็นความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้ โดยเกิดจากการสำนึกขึ้นมาเอง แต่ทั้งนี้จะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นผลทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนเองในอนาคต และจะต้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและผู้อื่น โดยไม่ขัดต่อระเบียบของสังคม และไม่ขัดต่อสิทธิของผู้อื่น

อนุชิต สังแสง (2530 : 12) กล่าวว่า ความมีวินัยในตนเองหมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง เพื่อให้พฤติกรรมเป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้ โดยสิ่งที่มุ่งหวังนั้นจะต้องเป็นสิ่งที่นำความเจริญมาสู่ตนเอง ไม่ขัดต่อระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม หรือละเมิดสิทธิของผู้อื่น

รัตน นภารัตน์ (2531:28) สรุปได้ว่าความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมให้เป็นไปตามความต้องการและตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม โดยเกิดจากการสำนึกตัวขึ้นมาเอง ไม่เฉพาะจะอยู่ในภายใต้เงื่อนไขข้อบังคับจากภายนอกเท่านั้น แม้จะมีอุปสรรคยังคงไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น

สำรวย วรเดชะคงคา (2534 : 28) กล่าวว่าวินัยในตนเองคือการแสดงออกถึงวินัยที่มองเห็นได้จากภายนอก เป็นสิ่งที่เกิดจากภายในที่มาจากการอบรมสั่งสอนประกอบด้วยเหตุและผลอย่างดีในบรรยากาศที่รักและหวังดี

กรุณา กิจชัยน (2517 : 6) กล่าวว่า ความมีวินัยในตนเอง หมายถึงความสามารถในการควบคุมอารมณ์ หรือพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง แม้มีสิ่งเร้าจากภายนอกของตน เช่นอุปสรรค หรือความปรารถนาใด ๆ ก็ตาม ก็ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มุ่งหวังเอาไว้

ดวงใจ เนตรโรจน์ (2527 : 9) กล่าวว่า หมายถึงความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้ แต่ต้องไม่กระทบการใด ๆ อันเป็นผลให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนเองในอนาคต และต้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์ความเจริญแก่ตนเองและผู้อื่น โดยไม่ขัดกับระเบียบของสังคม และไม่ขัดกับสิทธิของผู้อื่น

จากความหมายของวินัยในตนเองที่กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่า วินัยในตนเองหมายถึงความสามารถอันเกิดจากตัวบุคคลนั้นเอง ในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของตน ให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง ซึ่งส่วนใหญ่แล้วสังคมมุ่งหวังให้พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมานั้นมีความสอดคล้องกับระเบียบของสังคมที่วางไว้ จึงอาจกล่าวได้ว่าวินัยในตนเองตามที่ได้นำเสนอมานั้น หมายถึงการปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม อันเกิดจากแรงจูงใจภายในตัวบุคคล เป็นแรงผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมดังกล่าว

ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2527 : 62-64) และ สุรชาติ สังข์รุ่ง (2532 : 60-63) ได้อธิบายถึงทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง คือ

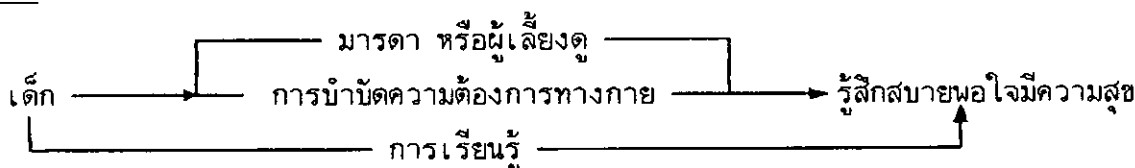
1. ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของเมาเรอร์ (Mowrer)

การเกิดควมมีวินัยในตนเองนั้นจะต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรก จนกระทั่งเติบโตขึ้น สิ่งที่สำคัญก็คือ ความสัมพันธ์ของผู้เป็นบิดา มารดา หรือผู้ปกครองดูแล อันจะนำไปสู่ความสามารถในการให้รางวัลกับตนเอง หรือสามารถควบคุมตนเองเมื่อโตขึ้น ซึ่งเมาเรอร์ได้อธิบายว่าทารกหรือเด็กต้องการจะเรียนรู้จากผู้เลี้ยงดูตน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 บุคคลที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็กทารก คือบิดา มารดา หรือผู้ปกครองดูแลที่เป็นผู้ที่บำบัด ตอบสนองความต้องการของทารก เช่น ไดกินนมเมื่อหิว มีผู้ปลุกให้เมื่อถูกยุงกัด ฯลฯ เมื่อทารกได้รับการบำบัดหรือตอบสนองความต้องการก็จะรู้สึกสบาย พอใจ และมีความสุข ความรู้สึกเหล่านั้นจะรุนแรงมากขึ้น และติดตรึงอยู่ในสำนึกจนโตขึ้น รวมทั้งทุกครั้งที่ได้รับการตอบสนองความต้องการจะมีบิดา มารดาหรือผู้ปกครองอยู่ด้วย เด็กจึงเกิดความรักความพอใจในบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้เลี้ยงดู เมาเรอร์เชื่อว่า ความรู้สึกรัก และพอใจของเด็กเหล่านั้น เกิดจากการเรียนรู้ที่ได้รับการตอบสนองความต้องการของตัวเด็กเอง ดังนั้นบุคคลสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็กก็คือ บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลนั่นเอง

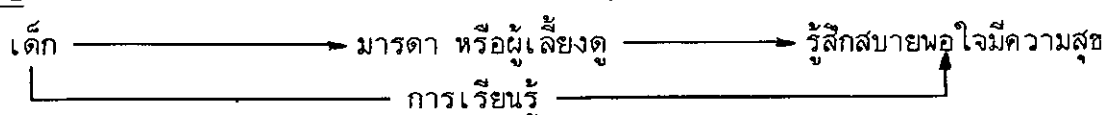
1.2 ความรัก ความพอใจ ความผูกพันของเด็กที่มีต่อบิดา มารดา ผู้ดูแล หรือผู้ปกครอง นำไปสู่การปฏิบัติตามคำอบรมสั่งสอนหรือใช้เป็นตัวอย่งที่เด็กจะเลียนแบบทั้งคำพูด และการกระทำ ทำให้เขาเกิดความสุขความพอใจ อันเป็นลักษณะของการให้รางวัลแก่ตนเอง การเลียนแบบเหล่านั้นจะทำตามทั้งทางที่ดีและไม่ดี ตรงที่ลักษณะเหล่านั้นอยู่ในตัวของผู้ที่ตนเอง รักและพอใจ ความสามารถในการให้รางวัลตนเองโดยการเลียนแบบนี้ เมอเรอร์เชื่อว่าจะ ปรากฏในเด็กที่อายุประมาณ 8-10 ขวบ และจะพัฒนาต่อไปจนสมบูรณ์เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้น ผู้มีวุฒิภาวะทางจิตอย่างสมบูรณ์ จึงเป็นผู้มีความสามารถที่จะควบคุมตนเอง ให้ปฏิบัติตนอย่างมี เหตุผลในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่นการตอบโต้เมื่อเกิดความรู้สึกคับข้องใจ ความกลัว ฯลฯ สำหรับ ผู้ที่ขาดวินัยในตนเอง หรือขาดการควบคุมตนเอง เนื่องมาจากไม่ได้ผ่านการเรียนรู้ตั้งแต่วัยทารก จึงกลายเป็นบุคคลที่ขาดการยับยั้งชั่งใจในการกระทำ กลายเป็นผู้ที่ทำผิดกฎเกณฑ์และกฎหมาย บ้านเมืองอยู่เสมอ ดังนั้นทฤษฎีนี้จึงสรุปได้ว่า การเกิดวินัยในตนเองจนเป็นผู้ที่บรรลุวุฒิภาวะทาง จิตนั้น จะต้องเริ่มจากการเลี้ยงดูในวัยเด็กอย่างมีความสุข /อบอุ่น และผ่านการอบรมสั่งสอน หรือ จากการเล่นแบบที่ดึงมาจากผู้ที่เลี้ยงดูเด็กเอง และจะพัฒนามาเป็นลักษณะเด่นชัดในจิตสำนึกของ บุคคลนั้นและกลายเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องมีเหตุผลของบุคคลต่อไป จากทฤษฎีของเมอเรอร์ที่กล่าว มาสรุปเป็นภาพประกอบ 1 ได้ดังนี้

ขั้นที่ 1

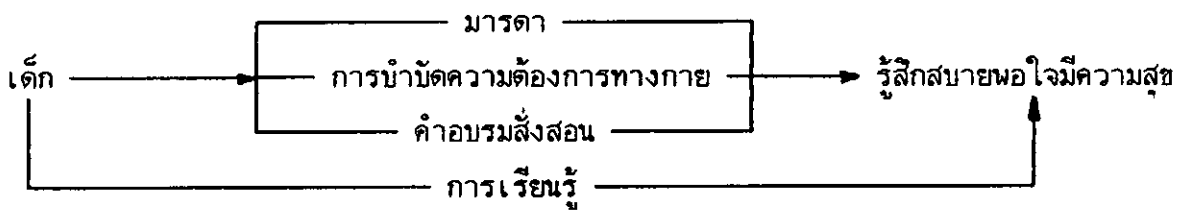
เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับมารดา หรือผู้เลี้ยงดู โดยที่มารดาหรือผู้เลี้ยงดูมาพร้อมกับการบำบัด ความต้องการทางกายและทางจิตใจ เช่น อาหาร การทำความสะอาดร่างกายให้เด็ก การสัมผัส การกอดให้ความรักความอบอุ่น ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ว่ามารดาทำให้เกิดความสุข

ขั้นที่ 2

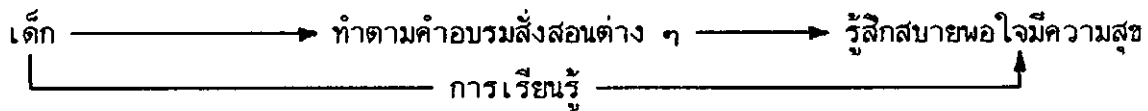
เมื่อเด็กมีปฏิสัมพันธ์กับมารดา เด็กจะมีความรู้สึกสบายพอใจมีความสุข เพราะเด็กเคย เรียนรู้ว่ามารดานำความสุขความพอใจมาให้

ชั้นที่ 3

เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับมารดา ที่มาพร้อมกับการบำบัดความต้องการทางกาย และคำอบรมสั่งสอนต่าง ๆ ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ว่าคำสอนและการกระทำต่าง ๆ เป็นตัวแทนของมารดา

ชั้นที่ 4

เด็กกระทำการต่าง ๆ ตามที่มารดาเคยอบรมสั่งสอนไว้ถึงแม้จะไม่มีมารดาอยู่ด้วย เพราะคำอบรมสั่งสอนต่าง ๆ เสมือนเป็นตัวแทนของมารดา จึงทำให้เด็กที่ทำตามคำอบรมสั่งสอนของมารดาเกิดความรู้สึกสบายใจพอใจและมีความสุข

ภาพประกอบ 1 การเรียนรู้ตามทฤษฎีของเมาเรอร์

การเกิดวินัยในตนเองตามทฤษฎีของเมาเรอร์ (Mowrer.) นี้ เป็นเพียงจุดเริ่มต้นในบุคคลเท่านั้นยังต้องอาศัยการฝึกอบรมเพิ่มเติมอีกมากลักษณะวินัยในตนเองจึงจะพัฒนาขึ้นมาเด่นชัดจนกลายเป็นสาเหตุของพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอของบุคคล สำหรับทฤษฎีที่ 2 เป็นทฤษฎีที่แสดงให้เห็นว่า มนุษย์อาจพัฒนาไปจนมีลักษณะทางจิตที่แตกต่างกันหลายประเภทและในบางประเภทเท่านั้นที่มีลักษณะวินัยในตนเองหรือการควบคุมอิโก้เด่นชัดในบุคคล

2. ทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรม หรือความมีวินัยในตนเอง ของเพคและฮาวิกเฮิร์ส (Peck and Havighurst.)

เชื่อว่าการควบคุมของอีโก้ (Ego Control) และการควบคุมของซูเปอร์อีโก้ (Super Ego Control) ร่วมกันช่วยทำให้เกิดความต้องการแสดงพฤติกรรมเพื่อผู้อื่น ได้อย่างสมเหตุสมผล พลังควบคุมของอีโก้และซูเปอร์อีโก้ของแต่ละบุคคลไม่เท่ากัน เนื่องจากการได้รับความรู้จาก จริยศึกษาที่ทำให้บุคคลรู้ผลการกระทำของตนนั้นไม่เท่ากัน ซึ่งจะส่งผลไปสู่ความมีวินัยในตนเอง หรือการควบคุมของอีโก้ และซูเปอร์อีโก้ในระดับที่ต่างกัน กล่าวโดยสรุปคือจำเป็นต้องใช้ความรู้ ทางจริยธรรมมาช่วยในการสร้างพลังควบคุมอีโก้ และซูเปอร์อีโก้ให้ได้ในระดับที่เหมาะสม ซึ่งจะเริ่มในเด็กเป็นต้นมาจนกระทั่งสามารถพัฒนาเป็นผู้ใหญ่ที่มีภาวะจิตที่สมบูรณ์ นั่นคือมีการควบคุม ตนเองหรือมีวินัยในตนเองอย่างเหมาะสม

ทฤษฎีที่กล่าวมานี้ทำให้สามารถจำแนกคุณลักษณะของบุคคลออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. พวกปราศจากจริยธรรม (Amoral Person) เป็นบุคคลที่มีพลังในการควบคุม อีโก้ และซูเปอร์อีโก้ น้อยมาก บุคคลเหล่านี้จะยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง บุคคลเหล่านี้ถูกควบคุม โดยความเห็นแก่ตัวของตนเอง เป็นผู้ที่ขาดความมีวินัยในตนเอง หรือมีน้อยมาก

2. พวกเอาแต่ได้ (Expedient Person) หมายถึงบุคคลที่มีพลังในการควบคุม อีโก้ น้อย แต่มีพลังควบคุมซูเปอร์อีโก้มากขึ้นในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย บุคคลเหล่านี้จะยึดตัว เองเป็นศูนย์กลาง กระทำทุกอย่างเพื่อความพึงพอใจ และผลได้ของตนเอง เป็นคนที่ไม่จริงใจ ต่อผู้อื่น จะยอมอยู่ใต้อำนาจของผู้ที่จะเอื้อประโยชน์ตามที่ตนต้องการได้ ลักษณะนี้มักจะปรากฏใน วัยเด็กตอนต้น และในคนบางประเภทจะติดตัวไปตลอดชีวิต

3. พวกคล้อยตาม (Conforming Person) หมายถึงบุคคลที่มีพลังควบคุมอีโก้ น้อย เหมือนสองพวกแรก แต่มีพลังในการควบคุมซูเปอร์อีโก้ ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก บุคคล เหล่านี้จะยึดพวกพ้องเป็นหลัก และคล้อยตามผู้อื่นโดยไม่ไตร่ตรอง มักตกอยู่ภายใต้การควบคุมของ สังคมและกลุ่ม เป็นผู้ที่มีวินัยในตนเองระดับปานกลางแต่ไม่แน่นอน

4. พวกตั้งใจจริงแต่ขาดเหตุผล (Irrational Person) หมายถึงบุคคลที่มีพลัง ควบคุมอีโก้ในระดับปานกลาง แต่มีพลังในการควบคุมซูเปอร์อีโก้มาก เป็นผู้ที่ยอมรับกฎระเบียบ ปฏิบัติของสังคมเข้าไปเป็นลักษณะของตนเอง เป็นผู้ที่ทำตามกฎเกณฑ์และกฎหมายอย่างยึดมั่นศรัทธา เป็นผู้ที่มีวินัยในตนเองค่อนข้างมากแต่ยังไม่สมบูรณ์ บุคคลเหล่านี้ทำตามกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด เนื่องจากเห็นว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แม้จะก่อปัญหาให้ผู้อื่นก็ไม่สนใจ ขาดความยืดหยุ่น บุคคลเหล่านี้ จึงจัดเป็นผู้ที่ยังไม่สมบูรณ์ทางจริยธรรม

5. พวกเห็นแก่ผู้อื่นอย่างมีเหตุผล (Rational Person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมอีโก้มาก และมีพลังในการควบคุมซูเปอร์อีโก้มากด้วย จนเกิดสมดุลระหว่างการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์สังคม และความสมเหตุสมผล ไม่ตกไปอยู่ในอิทธิพลของกฎเกณฑ์อย่างปราศจากเหตุผล เป็นผู้มีวินัยในตนเองสูงมากเป็นผู้ที่ตระหนักถึงผลการกระทำของตนเองที่มีต่อผู้อื่น บุคคลประเภทนี้มีไม่มากนัก และนักทฤษฎีทั้งสองเชื่อว่า เป็นบุคลิกภาพที่พัฒนาถึงขีดสุดของมนุษย์

เมื่อพิจารณาทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของเมาเรอร์ (Mowrer) และทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมของเพคและฮาวิกเฮิร์ส (Peck and Havighurst) จะเห็นความสอดคล้องกันของทั้งสองทฤษฎี คือในทฤษฎีของเมาเรอร์ แสดงให้เห็นการวางพื้นฐานให้เกิดวินัยในตนเองว่าเริ่มมาจากการเลี้ยงดูตั้งแต่แรกจนเกิดเป็นความผูกพัน และบังเกิดความพึงพอใจที่จะปฏิบัติตามคำอบรมสั่งสอนของผู้เลี้ยงดู หรือเกิดการเลียนแบบ เด็กจะเรียนรู้และพัฒนาจนกลายเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ส่วนทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมของเพคและฮาวิกเฮิร์สนั้น แสดงให้เห็นว่าเมื่อเด็ก ๆ เติบโตมาแล้วได้รับประสบการณ์ และความรู้ทางจริยธรรมจากสังคม รับเข้าไปในตนเองจนกลายเป็นพลังในการควบคุมตนเอง หรือเกิดเป็นความมีวินัยในตนเอง จึงสามารถสรุปได้ว่ากำเนิดของความมีวินัยในตนเองนั้น เริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่วัยทารก และสะสมประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากครอบครัว โรงเรียน และสังคม พัฒนาเป็นพลังในการควบคุมตนเอง หรือความมีวินัยในตนเองในการแสดงพฤติกรรมใด ๆ อย่างเหมาะสม คือเป็นผู้ที่บรรลุภาวะทางจิตอย่างสมบูรณ์

3. ทฤษฎีการสร้างวินัยและจริยธรรมแบบสามมิติ

✓ สุรชาติ สิงห์รุ่ง (2532 : 60 - 63) กล่าวว่าทฤษฎีการสร้างวินัย และจริยธรรมแบบสามมิติ มีแนวคิดของทฤษฎีนี้ว่า การสร้างวินัย เป็นกระบวนการที่ต้องมีเป้าหมายแน่นอนและต้องดำเนินการต่อเนื่อง 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างศรัทธา หมายถึง จะให้คนมีวินัยเรื่องใด ต้องสร้างศรัทธาก่อน โดยใช้แนวคิดของกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่าง (Value Clarification) หรือ V.C. ซึ่งเป็นการตรวจสอบของบุคคลว่าสิ่งที่เขาเห็นมีคุณค่าสำหรับเขาหรือไม่ การจะทำให้คนเห็นคุณค่าในเรื่องใดนั้น ขึ้นอยู่กับว่าเขาได้เลือกสรรจนได้เห็นคุณค่าในสิ่งที่เขาพบเห็นด้วยตัวเขาเอง แล้วแสดงออกเป็นพฤติกรรม

ขั้นที่ 2 การสร้างพฤติกรรมแบบอย่าง หลังจากเกิดศรัทธาแล้ว จึงใช้อิทธิพลกลุ่มช่วยกำหนดพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่าง (Modeling) ให้ปฏิบัติ และกลุ่มจะทำหน้าที่ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มอีกด้วย เทคนิคการสร้างพฤติกรรมแบบอย่างนี้เป็นแนวคิดของการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning) หรือ S.L. ถือว่า พฤติกรรมของคนเป็นผลจากการลอกเลียนแบบพฤติกรรมในสังคม

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติเป็นนิสัย แนวคิดของการปรับพฤติกรรม (Behavior - Modification) หรือ B.M. เชื่อว่า พฤติกรรมของคนเป็นผลของความสัมพันธะระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ถ้าพฤติกรรมใดทำแล้วให้ผลน่าพอใจ หรือได้รับการเสริมแรง เช่น ยกย่อง สนใจ ชมเชย ฯ ก็มีแนวโน้มจะแสดงพฤติกรรมนั้นอีกในสภาพแวดล้อมเดิม ในทางตรงกันข้าม หากแสดงพฤติกรรมนั้นแล้วได้ผลตอบแทนไม่น่าพอใจหรือได้รับการลงโทษ เช่น ไม่ได้รับความสนใจ มีแต่ความเฉยเมย ถูกตำหนิ ก็มีแนวโน้มจะไม่แสดงพฤติกรรมนั้นอีกภายใต้สิ่งเร้าเดิม

สำหรับการประยุกต์ใช้ทฤษฎีนี้ มีแนวคิดว่าการสร้างครูที่ดี ต้องเน้นการพัฒนาจิตใจให้คิดเอง ปฏิบัติเอง ด้วยความเต็มใจหรืออีกนัยหนึ่งคือ สร้างครูให้มีวินัยในตนเองก่อน และครูจะทำหน้าที่ครูด้วยความศรัทธาด้วยความเต็มใจ แล้วคุณภาพของการศึกษาก็จะเกิดขึ้นอย่างแน่นอ ปรแกรมการฝึกหัดครูจึงสร้างระบบการเสริมสร้างวินัย และจริยธรรมข้าราชการครูขึ้น ประกอบด้วย เทคนิค วิธีการ และเครื่องมือแนวใหม่เป็นครั้งแรกที่นำมาใช้ประเทศไทย ผสมผสานแนวคิดทางการศึกษา และแนวคิดทางจิตวิทยาที่มีผลการวิจัยสนับสนุน ผสมผสานกับระบบการบริหารที่ถือว่าวินัยเกิดจากการมีภาวะผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยที่มีความเคารพอาวุโสกว่าหรือผู้ใหญ่ และการสร้างกลไกการนิเทศเพื่อให้ระบบเสริมสร้างวินัยที่เข้มแข็ง

สรุปทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการวินัยในตนทั้งสามทฤษฎี อธิบายการเกิดการพัฒนาวินัยในตนเองของคนตั้งแต่แรก กล่าวคือในทารก วัยเด็ก พัฒนามาจนกระทั่งค่อนข้างคงที่ ในวัยรุ่น หรือวัยผู้ใหญ่ตอนต้น แต่ก็ยังสามารถส่งเสริม หรือพัฒนาไปได้อีกโดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น ตามทฤษฎีการสร้างและพัฒนาวินัยแบบสามมิติ

ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของความมีวินัยในตนเอง

การพัฒนาประเทศให้ไปสู่ความเจริญลุล่วงตามเป้าหมายที่ได้กำหนดเอาไว้ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการพัฒนาคุณภาพของพลเมือง การปลูกฝังความมีวินัยในตนเองให้แก่เยาวชน จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะวินัยในตนเอง หรือความสามารถในการควบคุมตนเองเป็นหัวใจของการแสดงออกซึ่งคุณธรรมทุกประเภท โดยคุณธรรมทั้งหลายที่บุคคลแสดงออกมานั้นเป็นด้านต่าง ๆ ของความสามารถในการควบคุมตนเองนั่นเอง ซึ่งมีผู้ที่กล่าวถึงความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของความมีวินัยในตนเองไว้หลายท่าน ดังนี้

ออสซูเบล (พรหมทิพย์ พันทอง. 2534 : 28-29; อ้างอิงมาจาก Ausubel. 1965) กล่าวว่า การปลูกฝังความมีระเบียบวินัยในตนเอง ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของสังคมมีความสำคัญดังนี้

1. เรียนรู้มาตรฐานการกระทำหรือความประพฤติที่สังคมยอมรับ
2. มีวุฒิภาวะทางด้านต่าง ๆ เพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพดี เช่น เป็นผู้ผู้นำ และผู้ตามที่ดี มีความสามารถในการพึ่งตนเอง มีความสามารถในการควบคุมตนเอง เป็นผู้มีความมั่นคงทางอารมณ์ และอดทนต่อความคับข้องใจได้
3. มีมโนธรรมที่ดี มีศีลธรรม
4. มีความปลอดภัยทางอารมณ์

แมตต์เสน และ แมตต์เสน (Madsen and Madsen. 1981 : 6 - 7) เน้นว่าระเบียบวินัยมีความจำเป็นอย่างมาก และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวินัยนั้นจำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องเน้นว่า "เมื่อคุณกระทำในสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่ดีจะเกิดขึ้นแก่คุณด้วย" เพราะความมีระเบียบวินัยนั้นเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางปฏิบัติ จะต้องมีการสอนและการเรียนรู้ สังคมใดที่ขาดความมีระเบียบวินัยจะเป็นสังคมที่วุ่นวาย

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2527 : 3) กล่าวถึงความสำคัญของความมีวินัยในตนเองว่าเป็นการแสดงออกซึ่งคุณธรรม เนื่องจากมีความสามารถที่จะควบคุมตนเองได้ สามารถที่จะกระทำความดีได้ด้วยตนเอง และมีความกังวลเมื่อจะกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

สนั่น สุมิตร (2505 : 20-21) กล่าวว่า การฝึกทางวินัยโดยมีจุดประสงค์ให้มีนิสัยประจำใจดี คือ ให้ความเคารพ มีมารยาทและความประพฤติอันดีงาม มีความเห็นอกเห็นใจกัน มีความร่วมมือซึ่งกันและกัน และยังกล่าวต่อไปอีกว่า ถ้าสามารถดัดนิสัยประจำใจให้ดีได้ ความมั่นคง ปลอดภัยและความรุ่งเรืองของชาติจะมีได้อย่างไม่มีปัญหา ทั้งในปัจจุบันและอนาคตต่อไป นอกจากนี้ยังกล่าวถึงคุณค่าของวินัยในตนเองซึ่งพอสรุปได้ดังนี้คือ

1. วินัยทำให้ผู้รักษาเป็นคนดี เป็นเครื่องมือป้องกันความเสื่อมเสีย
2. วินัยเป็นเครื่องวัดความดีของคนใครจะเป็นคนดีหรือคนเลว ดีมาก ดีน้อย ไม่มีอะไรเป็นเครื่องวัดได้แม่นยำ เท่ากับการสังเกตวินัยของผู้นั้น ผู้ใดเคร่งครัดในวินัยในตนเองผู้นั้นเป็นคนดี
3. วินัยเป็นเครื่องแสดงความแตกต่างระหว่างบุคคล

กรมวิชาการ (2525 : 21) กล่าวถึงคุณค่าและประโยชน์ของระเบียบวินัยไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องป้องกันความเสื่อมเสีย
2. ช่วยให้ผู้รักษาระเบียบวินัยเป็นคนดี
3. เมื่อฝึกบ่อย ๆ จนเป็นนิสัย จะช่วยให้การงานสำเร็จเรียบร้อย รวดเร็ว

ข้าเลื่อง วุฒิจันทร์ (2524 : 84 - 85) ได้สรุปคุณค่าของควมมีวินัยในตนเอง ดังนี้

1. วินัยทำให้ผู้รักษาวินัยดีขึ้น เป็นเครื่องป้องกันความเสื่อมเสีย
2. วินัยเป็นเครื่องวัดความดีของตน ผู้ใดมีความมีวินัยในตนเองสูง ผู้นั้นเป็นคนดี
3. วินัยเป็นเครื่องแสดงความแตกต่างของบุคคล

ประติพันธ์ อปรมัย (2518 : 140 - 141) ได้อธิบายถึงคุณค่าของวินัยว่าช่วยให้กลุ่มคนหรือสังคมต่าง ๆ อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ซึ่งวินัยไม่ได้หมายถึงกฎเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับในกลุ่มชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น แต่ยังหมายถึงกฎเกณฑ์หรือระเบียบวินัยในตัวเองด้วย กลุ่มสังคมใดที่มีสมาชิกที่มีวินัยในตนเองมาก วินัยในสังคมนั้นอาจไม่จำเป็นจะต้องสร้างมากนัก เพราะทุกคนในสังคมจะมีความรับผิดชอบสูง และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ไม่เบียดเบียนกันและกัน และมีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างดี

นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคณะ (2520 : 255 - 257) ได้อธิบายไว้ว่าจุดมุ่งหมายของวินัยทั้งหลายนั้นมิใช่การควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นไปในแนวทางที่ผู้ใหญ่ต้องการ แต่จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของวินัยคือ เพื่อให้เด็กเกิดความต้องการที่จะกระทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์แก่สังคมด้วยตนเอง มิใช่จากสิ่งที่อยู่แวดล้อมหรือการบังคับบัญชา วินัยที่เกิดขึ้นจากแรงผลักดันภายในตัวเองมากกว่าแรงบังคับจากภายนอก คือความมีวินัยในตนเอง

สุชา และสุรางค์ จันทร์เอม (2521:97) กล่าวถึงคุณค่า และประโยชน์ของการมีวินัยในตนเองเอาไว้ดังนี้

1. ช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมเป็นระเบียบเรียบร้อย
2. ช่วยให้เด็กมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง
3. ช่วยสร้างความสามัคคีปรองดองให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ
4. ช่วยส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าให้ตนเอง
5. ช่วยให้ครูและนักเรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และประสบความสำเร็จในการเรียนการสอน
6. ช่วยส่งเสริมหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย

จากความสำคัญของวินัยในตนดังกล่าวมาจะเห็นว่า วินัยในตนเองนั้น เป็นเป้าหมายที่สังคมต้องการให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก คงอยู่และพัฒนาขึ้นไปในระดับเยาวชน และติดตัวไปจนตลอดชีวิต เพราะว่าวินัยนั้นเป็นเครื่องกำหนดทิศทางให้กับสมาชิกในสังคมใช้ยึดถือ และประพฤติปฏิบัติในแนวทางเดียวกันเพื่อความสงบเรียบร้อยของส่วนรวม หากปราศจากวินัยแล้ว การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมแต่ละกลุ่มก็จะวุ่นวายสับสนเนื่องจากแต่ละคนมีความแตกต่างกันในทุกด้าน แต่หากทุกคนในสังคมมีวินัยที่เกิดขึ้นจากจิตใจของตนเอง คือมีวินัยในตนเอง ก็จะทำให้บุคคลนั้นทำอะไรด้วยความมีเหตุผล มีความอดทน สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีความเชื่อมั่นในการกระทำ ความดี ปฏิบัติตามกฎหมายทั้งสังคมและหมู่คณะ และเป็นผู้ที่สามารถพึ่งตนเองได้ ซึ่งนอกจากจะทำให้ตนเองสามารถดำรงชีพได้อย่างมีความสุขแล้ว ยังเป็นการช่วยพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นด้วย

การเสริมสร้างควมมีวินัยในตนเอง

พฤติกรรมของคนเกิดขึ้นจากสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคม เด็กที่เติบโตขึ้นจากสังคมใด ๆ ก็ได้รับการสั่งสอนอบรม ให้สามารถแยกความแตกต่างของสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคมของตน และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ

โดยทั่วไปเราไม่สามารถจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจนกลายเป็นความเคยชินและตลอดจนกระบวนการคิดของคนได้อย่างทันทีทันใด ดังนั้นการจะปลูกฝังควมมีระเบียบวินัยให้กับคนในสังคมไม่ว่าจะเป็นเรื่องใด ๆ ก็ตาม จะต้องทำความเข้าใจและวิเคราะห์พฤติกรรมของคนในสังคมว่ามีลักษณะอย่างไร และควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไรจึงจะได้ผลดีที่สุด (ฉันทนา ภาคบงกช และคณะ. 2539 : 12-13)

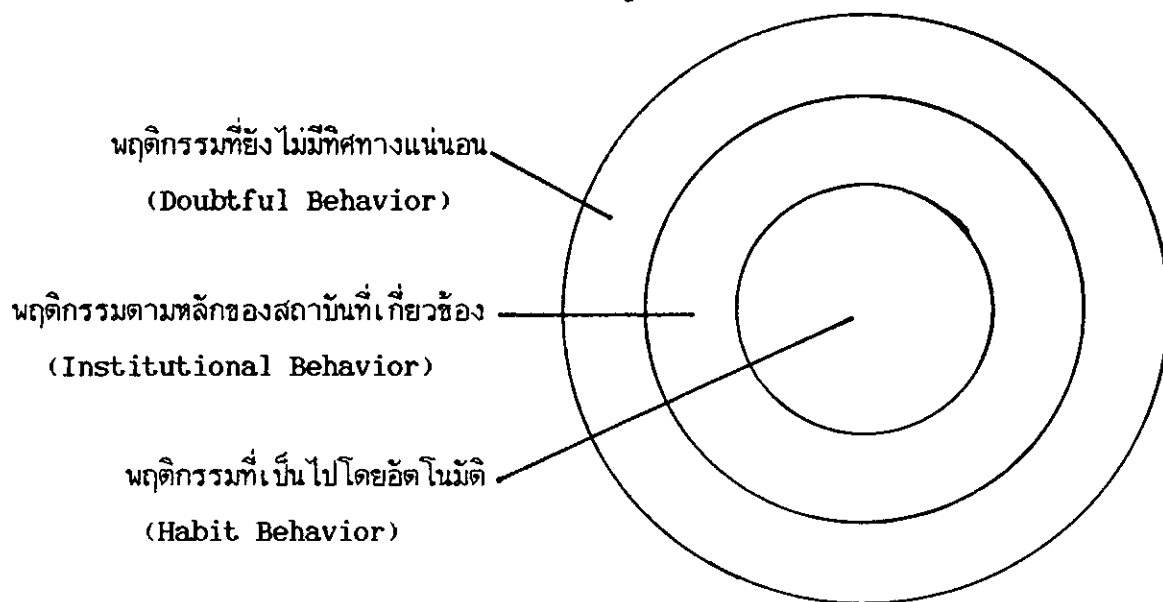
รูเซก (ฉันทนา ภาคบงกช และคณะ. 2539 : 13; อ้างอิงมาจาก Roucek. 1956) ได้แบ่งลักษณะพฤติกรรมของคนออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. พฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติ หรือพฤติกรรมตามความเคยชิน (Habit or Automatic Behavior) เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยผู้กระทำไม่ต้องหยุดคิดเลย เนื่องจากอาศัยอาศัยประสบการณ์เดิมที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ จนเป็นอัตโนมัติไป เช่นการเข้าคิว การกระทำตามกฎหมาย จรรยาบรรณ การทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นต้น ผู้ที่กระทำพฤติกรรมตามความเคยชินนี้อาจจะกระทำไปโดยอัตโนมัติในขณะที่จิตใจอาจจะจดจ่ออยู่กับการทำงานอื่น ๆ อยู่

2. พฤติกรรมที่ต้องตัดสินใจ นอกเหนือจากพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติแล้ว พฤติกรรมของคนโดยส่วนใหญ่เป็นพฤติกรรมที่เราต้องให้ความสนใจใส่ใจ และต้องเลือกหรือตัดสินใจว่าจะทำอย่างไรดี ดังนั้นเมื่อไรก็ตามที่ต้องมีการตัดสินใจ เราก็จะแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากการตัดสินใจของเรา พฤติกรรมที่ต้องตัดสินใจแบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

2.1 พฤติกรรมตามหลักของสถาบันที่เกี่ยวข้อง (Institutional Behavior) ได้แก่พฤติกรรมที่แต่ละสถาบันได้แยกแยะ หรือมีทิศทางไว้ชัดเจนแล้วว่าอะไรถูกอะไรผิด เช่น การฆ่าคน เป็นการผิดศีล ผิดวินัยสงฆ์ ผิดกฎหมายบ้านเมือง ถือเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องสำหรับสถาบันศาสนา และสถาบันสังคม แต่ในสถาบันทหาร การฆ่าคนที่เป็นศัตรูของประเทศชาติในยามสงคราม ถือเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้อง ทหารที่อยู่ในราชการสงคราม หากไม่ฆ่าศัตรูของชาติกลับถือเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง พฤติกรรมการค้ากำไรเป็นสิ่งที่ถูกต้องในสถาบันธุรกิจการค้า แต่เป็นพฤติกรรมที่ไม่สมควรทำในสถาบันการศึกษา สถาบันการแพทย์ เป็นต้น

2.2 พฤติกรรมที่ยังไม่มีทิศทางแน่นอน (Doubtful Behavior) คือพฤติกรรมที่ไม่มีหลักการแน่นอนมาตัดสินว่า พฤติกรรมแบบไหนเป็นสิ่งที่ดี ถูกต้อง เป็นเรื่องของความคิดเห็น อาจแตกต่างกันในทางความคิดโดยถือว่าไม่เป็นการถูกหรือผิดแต่อย่างใด ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ลักษณะพฤติกรรมของคนในสังคมตามแนวของรูเคก (Roucek)

จากทฤษฎีที่กล่าวมา หากเราต้องการที่จะปลูกฝังพฤติกรรมของคน เช่นการปลูกฝังวินัยในเรื่องใด ๆ จะต้องดูว่าพฤติกรรมของคนที่เราจะปลูกฝังสิ่งที่ดีให้แทนนั้น จัดอยู่ในพฤติกรรมประเภทใดเสียก่อนแล้วจึงใช้วิธีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับลักษณะพฤติกรรมนั้น ๆ เช่นกรณีที่มีพฤติกรรมตามความเคยชินที่ไม่ดีคือไม่มีระเบียบวินัย การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนี้เราจะต้องเลิกความเคยชินหรือนิสัยอันนี้เสีย และสร้างความเคยชินชนิดใหม่มาแทนที่ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือปลูกฝังพฤติกรรมใหม่ แทนที่พฤติกรรมเดิมที่เป็นความเคยชินนี้กระทำได้ยากมาก ต้องใช้ความพยายาม ความตั้งใจและกำลังใจที่เข้มแข็ง เช่นจะเปลี่ยนพฤติกรรมของคนที่ยังขี้เกียจไม่เป็นที่จนกลายเป็นความเคยชินแล้ว ผู้นั้นจะต้องตั้งใจ ใส่ใจในการกระทำของตนเองอย่างมาก ต้องเตือนตน ต้องรู้จักขัดจังหวะตัวเอง ต้องรู้จักยับยั้งตนเอง มิฉะนั้นอาจจะเผลอกระทำไปตามความเคยชิน

ในพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าตามหลักการของสถาบัน การที่จะเลิกพฤติกรรมที่เคยกระทำมาจะถึงระดับเป็นความเคยชินหรือไม่ก็ตาม ให้เปลี่ยนแปลงเป็นพฤติกรรมที่เราต้องการนั้น จะต้องชักจูงให้เห็นว่าสิ่งที่เขานำมาตัดสินความถูกต้องความผิดนั้นยังไม่ถูกต้องครบถ้วนอาจเป็นเพราะการตีความหมายขององค์ประกอบของสถานการณ์ผิดไป หรือนำหลักการในสถาบันมาใช้ไม่ถูกหรือไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ก็ได้

สำหรับพฤติกรรมที่ยังไม่มีทิศทางที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และองค์ประกอบแวดล้อม ในขณะนั้นเป็นส่วนใหญ่ เราสามารถที่จะควบคุมพฤติกรรมได้ง่ายกว่าสองประเภทแรกมาก เพราะว่ามีทั้งความเคยชิน และหลักการที่จะนำมาซึ่งถูกผิด ในกรณีนี้การโฆษณาชวนเชื่อ การชักจูงด้วยวิธีการต่าง ๆ การให้ความรู้ การให้ข้อมูลที่ถูกต้อง การชี้ให้เห็นผลเสียของพฤติกรรมของตน หรือการออกกฎข้อบังคับจะได้ผลดีมาก ดังนั้นการจะปลูกฝังความมีระเบียบวินัยในตนเองจึงทำได้ง่ายที่สุดในกลุ่มนี้

ดังนั้น หากต้องการที่จะปลูกฝังความมีระเบียบวินัย และวินัยในตนเอง ให้กับคนในชาติ เราก็สมควรที่จะปลูกฝังวินัยให้กับเยาวชนโดยเริ่มตั้งแต่เด็ก เพราะเด็กยังไม่เคยมีความเคยชินกับพฤติกรรมไร้ระเบียบวินัย นั่นคือพฤติกรรมของเด็กอยู่ในประเภทพฤติกรรมที่ไม่มีทิศทางที่แน่นอน เด็ก ๆ จะมีพฤติกรรมไปในทางใดจึงขึ้นอยู่กับบุคคลและสภาพแวดล้อมของเขา การปลูกฝังความมีระเบียบวินัยที่ดีที่สุดคือการถ่ายทอดทางสังคม (Socialization) เพราะบุคคลจะรับเอาทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อต่าง ๆ ในสังคมมาเป็นของตน การถ่ายทอดทางสังคมสามารถทำได้ ทางตรงคือการอบรมสั่งสอน การลงโทษ และให้รางวัล หรือทางอ้อม ได้แก่การเป็นแบบอย่างให้มีการเลียนแบบ เป็นต้น

ในการปลูกฝังพฤติกรรมให้กับเด็กและเยาวชนนั้น วิธีการที่เหมาะสมคือการปลูกฝังความมุ่งหวังที่ดีและเป็นอุดมคติให้กับเด็กไปด้วย แม้บางครั้งเด็กไม่รู้สึกริอยากทำตามระเบียบวินัย แต่การมีความมุ่งหวังที่ดีจะทำให้เด็กรู้สึกวาระเบียบวินัยมีคุณค่า ง่าย และน่าปฏิบัติตาม

การสร้างระเบียบวินัยในตนเอง เป็นหน้าที่ของสถาบันครอบครัว และสถาบันการศึกษา ที่ต้องพยายามปลูกฝังความมีระเบียบวินัยให้เหมาะสมกับวัย ให้เด็กได้ปฏิบัติภารกิจอย่างสม่ำเสมอ จนเกิดเป็นความรู้สึกว่าเป็นหน้าที่ของตนโดยไม่ต้องมีคนอื่นมาเตือนให้กระทำ การที่บุคคลสามารถปฏิบัติตนให้เข้ากับบุคคลอื่น ๆ ในสังคมได้นั้นจำเป็นต้องเรียนรู้แบบแผนและวิธีการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม การถ่ายทอดทางสังคม (Socialization) จึงเป็นกระบวนการเรียนรู้กฎเกณฑ์ของกลุ่ม หรือสังคมหนึ่ง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ ทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อให้บุคคลนั้นจะได้มีแบบแผนของความประพฤติที่เหมาะสมแก่กลุ่ม และสามารถดำรงอยู่ร่วมกับกลุ่มได้อย่างมีระเบียบเรียบร้อย (สุภัตรา สุภาพ. 2536 : 47)

การเสริมสร้างความมีวินัยให้เกิดขึ้นในตัวมีหลักเกณฑ์ดังนี้ (Wayson and Lesley.

1984 : 419 - 421)

1. สร้างสัญลักษณ์และคำขวัญ
2. สนับสนุนความเป็นผู้นำเพื่อสร้างคุณค่าทางบวก
3. ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ และเกิดเป็นความรับผิดชอบร่วมกัน
4. เปิดโอกาสให้มีการร่วมตั้งกฎเกณฑ์และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
5. สร้าง และกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการให้ชัดเจน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2535 : 217)เสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างเสริมวินัยไว้ว่าการฝึกระเบียบวินัยย่อมสอดแทรกเข้าไปได้เสมอในเกือบทุกวิชาขึ้นอยู่กับการอบรมเป็นสำคัญ ต้องใช้เวลา และต้องค่อยเป็นค่อยไป และควรใช้การจูงใจมากกว่าที่จะใช้กำลังบังคับจนกว่าจะเกิดเป็นความเคยชิน

เชเวียคอฟ และฟริทซ์ (เตือนใจ ยอดนิล. 2530 : 44; อ้างอิงมาจาก Sheviakov and Fritz. 1955) ได้ศึกษาประเภทของวินัยที่ควรปลูกฝังในเด็กว่าควรเน้นวินัยในตนเองมากกว่าเน้นวินัยที่มีรากฐานอยู่บนอุดมคติ การเสริมสร้างวินัยในตนเองสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่นการให้ความรู้ขั้นสูง การอบรมทางศาสนา การใช้กลุ่มเพื่อนทำให้เกิดการคล้อยตาม และการเลียนแบบ

บรรเทา กิตติศักดิ์ (ม.ป.ป. : 182) ได้กล่าวถึงวิธีการพัฒนาและสร้างเสริมความมีวินัยในตนเองเอาไว้ดังนี้คือ

1. ให้เด็กเข้าใจระเบียบข้อบังคับด้วยเหตุผลว่า เหตุใดจึงต้องมีข้อบังคับ ไม่ใช่วิธีการห้าม หรือการใช้กำลังโดยไม่บอกเหตุผล
2. ชี้แจงให้เด็กได้เข้าใจประโยชน์ที่จะได้รับการมีระเบียบวินัย
3. เสรีภาพของการกระทำต่าง ๆ นั้นไม่ใช่เสรีภาพตามใจปรารถนาที่จะกระทำได้ตามใจชอบ แต่เสรีภาพเหล่านั้นจะต้องไม่กระทบกระเทือนเป็นผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น เป็นเสรีภาพที่จะไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน จำเป็นจะต้องให้เด็กอยู่ในบรรยากาศของเสรีภาพที่ถูกต้อง

4. ระเบียบข้อบังคับเป็นสิ่งที่จำเป็นในหมู่คณะ เป็นกฎเกณฑ์ควบคุมมิให้มีการกระทำตามอำเภอใจ ดังนั้นคนในสังคมจะต้องรู้กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของสังคมต้องมีวัฒนธรรม สังคมโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาต้องให้ความสำคัญในเรื่องวัฒนธรรมมากพอ ๆ กับกฎระเบียบของสังคม

5. ระเบียบกฎเกณฑ์ข้อบังคับใด ๆ ในสถานศึกษา จะต้องเกิดจากความต้องการของผู้เรียนมากกว่าครู และควรจะมาจากการตกลง อภิปรายร่วมกันในการวางกฎระเบียบเหล่านั้นสำหรับการปฏิบัติ

สุโท เจริญสุข (2519 : 66 - 67) กล่าวถึงการสร้างระเบียบวินัยในตนเองว่ามีหลักสำคัญคือ

ความมีเหตุผล จะสร้างวินัยในตนเองจะต้องคำนึงถึงเหตุผล ผลได้ผลเสีย ไม่เอาแต่ใจของตนเอง ผู้ใหญ่ที่ออกระเบียบวินัยต้องคิดให้กว้างและลึก ไม่เคร่งครัดเกินไป หรือหย่อนยานมากเกินไป ควรดำเนินการโดยใช้หลักทางสายกลางเหมาะสมที่สุด

ใช้ความร่วมมือกัน การสร้างวินัยนั้น หากเป็นเฉพาะผู้ใหญ่สร้างแต่เพียงฝ่ายเดียวอาจลำบากและไม่เหมาะสม หากมีโอกาสควรเชิญผู้น้อยร่วมคิดในเรื่องความเป็นไปได้หรือไม่ได้อย่างไร หากเป็นโรงเรียนควรมีการประชุมหาข้อตกลงเบื้องต้นในกลุ่มครู กลุ่มอาจารย์ และประชุมกับตัวแทนนักเรียนทุกระดับชั้นก่อนประกาศเป็นกฎระเบียบต่อไป

ใช้ความยุติธรรม เมื่อมีระเบียบวินัยออกมาแล้ว ทุกคนต้องปฏิบัติตาม ดังนั้นการสร้างวินัยต้องให้เป็นธรรมกับคนทั้งปวง อย่าลำเอียงชอบคนโน้นคนนี้ ความตรงไปตรงมาซื่อสัตย์ยุติธรรมจึงเป็นหลักในการสร้างวินัยที่ได้อย่างหนึ่ง

มีความเห็นอกเห็นใจ รู้สึกว่าทุกคนจะต้องมีข้อบกพร่องบ้าง ดังนั้นวินัยที่ดีเวลาจะสร้างก็ควรคำนึงถึงช่องโหว่ในเรื่องนี้ บางครั้งต้องใช้ความจำเป็นเผื่อแผ่เห็นอกเห็นใจกันบ้าง แต่ก็ต้องอยู่ในโอกาสอันสมควรมากน้อยเพียงไร

การเอาจริง แนวคิดของการสร้างวินัยที่สำคัญ เห็นจะได้แก่ความเอาจริง ไม่ทำเล่น ๆ อะไรก็ตามหากเราสนใจตั้งใจเอาจริงเอาจริงแล้ว งานนั้นก็จะบรรลุผล เมื่อพูดอย่างใดตกลงอย่างใดแล้ว ต้องพูดจริงทำจริงอย่างนั้นไม่ใช่ลงโทษด้วยความอาฆาต โมโห แต่ให้กระทำเพื่อให้เกิดการหลบจำ หรือใช้หลัก "รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี" การเอาจริงจึงเป็นหลักอย่างหนึ่งในการสร้างเสริมวินัยในตนเอง

จะเห็นได้ว่าการเสริมสร้างวินัยในตนเองให้เยาวชนควรเป็นวินัยที่ตั้งอยู่บนรากฐานแห่งความเต็มใจมากกว่าวินัยที่มีรากฐานมาจากคำสั่ง การบังคับหรือลงโทษ และควรได้รับการฝึกให้มีขึ้นตั้งแต่วัยเยาว์เป็นต้นไป สำหรับผู้ที่เข้าสู่ความเป็นสมาชิกขององค์กรทหาร จำเป็นต้องมีการขัดเกลาทางสังคมให้มีพฤติกรรมให้อยู่ร่วมในองค์กรนั้นได้เช่นเดียวกับองค์กรอื่น ๆ มีทั้งการมุ่งใจ การให้ผลประโยชน์ตอบแทน การเลื่อนชั้น เลื่อนยศ ตลอดจนการลงโทษที่เฉียบขาดเข้มงวด เพื่อวัตถุประสงค์ในการที่จะให้เข้าสู่เป้าหมายการประกอบอาชีพทหาร อย่างประสบความสำเร็จสูงสุด (ตุลิต น้ำฝน 2529 : 25 ; อ้างอิงมาจาก McNeil. 1969)

คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง

บาร์ช (Baruch. 1949 : 4-5) สรุปว่า ผู้มีวินัยในตนเองจะมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. มีความรับผิดชอบ
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

ออซูเบล (Ausubel. 1965 : 459 - 460) เสนอว่าผู้มีวินัยในตนเองจะมีคุณลักษณะดังนี้ คือ

1. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม
2. เชื่อมั่นในตนเอง
3. พึ่งตนเองได้
4. ควบคุมอารมณ์ได้
5. อุดม

วิกกินส์ (Wiggins. 1971 : 289) พบว่าผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงจะมีคุณลักษณะดังนี้ คือ

1. มีความรับผิดชอบมาก
2. มีความวิตกกังวลน้อย
3. มีความอดทน
4. ประพฤติตนอย่างมีเหตุผล

ฉันทนา ภาคบงกช และคนอื่น ๆ (2539 : 10) กล่าวว่าพฤติกรรมของผู้มีวินัยในตนเอง ประกอบด้วยคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. มีความรับผิดชอบ
3. มีความตั้งใจจริง
4. สามารถควบคุมตนเอง
5. เป็นผู้นำ
6. เคารพในสิทธิของผู้อื่น
7. มีเหตุผล

กรุณา กิจชัยน (2517 : 79-82) ได้สรุปคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้ที่มีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. มีความรับผิดชอบ
2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
3. มีความรู้สึกผิดชอบ
4. ไม่กังวลใจ
5. มีความตั้งใจจริง มั่นคง
6. มีลักษณะความเป็นผู้นำ
7. มีความซื่อสัตย์ จริงใจ มีเหตุผล
8. กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ
9. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ไม่เกรงใจโดยปราศจากเหตุผล
10. มีความอดทน

ดวงใจ เนตรโรจน์ (2527 : 12) ได้สรุปพฤติกรรมของผู้ที่มีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. ความรู้สึกรับผิดชอบ
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง
3. ความตั้งใจ
4. ความอดทน
5. ความเป็นผู้นำ
6. ความซื่อสัตย์

ชิตกมล สังข์ทอง (2535 : 18 - 19) ได้สรุปลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. มีความสามารถควบคุมอารมณ์
2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
3. มีการตั้งเป้าหมาย
4. ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของสังคม
5. สามารถชะลอการได้รับความพึงพอใจ
6. สามารถคาดหวังผลกระทบที่เกิดขึ้นในอนาคต

ลัดดาวรรณ ณ ระนอง (2525 : 6) ได้สรุปพฤติกรรมของผู้ที่มีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. มีความเป็นผู้นำ
3. มีความรับผิดชอบ
4. ตรงต่อเวลา
5. เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง
6. มีความซื่อสัตย์
7. เคารพสิทธิหน้าที่ของผู้อื่น
8. รู้จักเสียสละ
9. มีความอดทน
10. มีความตั้งใจจริง
11. ยอมรับผลการกระทำของตน

กัลยา สุวรรณรอด (2537 : 9) ได้สรุปพฤติกรรมของผู้ที่มีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. มีความรับผิดชอบ
2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
3. อดทน
4. ไม่วิตกกังวล
5. มีความตั้งใจจริง
6. มีเหตุผล
7. ซื่อสัตย์
8. ตรงต่อเวลา
9. มีความเป็นผู้นำ

วิวาห์วัน มุลสถาน (2523 : 14-15) สรุปลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. มีความรับผิดชอบ
2. เชื่อมั่นในตนเอง
3. มีความรู้สึกรับผิดชอบ
4. ไม่กังวลใจ
5. มีความตั้งใจจริง
6. มีลักษณะความเป็นผู้นำ
7. มีความซื่อสัตย์จริงใจ
8. มีเหตุผล
9. กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ
10. เคารพในสิทธิของผู้อื่น
11. ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม
12. มีความอดทน
13. มีความเชื่ออำนาจในตน
14. มีลักษณะมุ่งอนาคต

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2526 : 59) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเองว่ามีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความสามารถควบคุมอารมณ์
2. มีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของสังคม
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. มีความรับผิดชอบ
5. มีความสามารถในการชลอความต้องการ
6. สามารถคาดหวังผลกรรมที่จะเกิดขึ้นภายหลัง
7. มีการตั้งเป้าหมายเพื่ออนาคต

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2526 : 59) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเองว่ามี
คุณลักษณะดังนี้

1. มีความสามารถควบคุมอารมณ์
2. มีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของสังคม
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. มีความรับผิดชอบ
5. มีความสามารถในการสนองความต้องการ
6. สามารถคาดหวังผลกรรมที่จะเกิดขึ้นภายหลัง
7. มีการตั้งเป้าหมายเพื่ออนาคต

วิวัฒน์ อัสวานิชย์ (2523 : 31) สรุปลักษณะเฉพาะของผู้ที่มีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. มีความเป็นผู้นำ
2. มีความรับผิดชอบ
3. มีความอดทน
4. ไม่กังวลใจ
5. เชื่อมั่นในตนเอง
6. มีความเห็นใจ ไม่เกรงใจโดยปราศจากเหตุผล
7. มีความตั้งใจ
8. มีความรู้สึกผิดชอบ
9. เชื่ออำนาจภายในตนเอง

จากที่กล่าวมา จะเห็นว่าการกล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเองไว้ทั้งหมดถึง 22
ลักษณะ คือ 1.ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม 2.ความเชื่อมั่นในตนเอง 3.ความรับผิดชอบ
4.ความตั้งใจจริง 5.ความเป็นผู้นำ 6.ความอดทน 7.ความซื่อสัตย์ 8.การควบคุมอารมณ์-
ด้านทานสิ่งชั่วร้าย 9.การตั้งเป้าหมาย 10.ชะลอการได้รับความพึงพอใจ 11.ความรู้สึกผิดชอบ
12.การคาดหวังในอนาคต 13.วิตกกังวลน้อย 14.มีเหตุผล 15.กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ
16.เห็นอกเห็นใจผู้อื่น 17.เคารพในสิทธิของผู้อื่น 18.เชื่ออำนาจในตน 19.ความเสียสละ
20.การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น 21.การพึ่งตนเอง 22.การตรงต่อเวลา จะพบว่ามีผู้ให้
ความหมายลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเองไว้เป็นจำนวนมาก หากแก่การสรุปคุณลักษณะของผู้ที่มีวินัย
ในตนเองให้ชัดเจน จึงได้ทำตารางจำแนกความถี่คุณลักษณะตามที่ผู้ให้ความหมายไว้ในตาราง 1
เพื่อให้เห็นชัดเจนดังนี้

ตาราง 1 แสดงความถี่ของคุณลักษณะของความมีวินัยในตนเองจำแนกตามผู้ศึกษาค้นคว้า

ผู้ศึกษาค้นคว้า	คุณลักษณะ																						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	รวม
บารุช	/	/	/																				3
ออยซูเบล	/	/				/	/														/		5
วิกกินส์			/		/								/	/									4
จันทนา		/	/	/	/		/						/	/			/						7
กรรณา		/	/	/	/	/	/				/		/		/	/							10
ดวงใจ		/	/	/	/	/	/																6
ชิตกมล	/	/						/	/	/		/											6
ลัดดาวรรณ	/		/	/	/	/	/										/	/	/	/		/	11
วิวิทย์วัน	/	/	/	/	/	/	/	/			/		/	/	/		/	/					14
กัลยา		/	/	/	/	/	/						/	/								/	9
ดวงเดือน	/	/	/				/	/	/			/											7
วิวัฒน์		/	/	/	/	/					/		/	/				/					9
ความถี่	6	10	10	7	7	8	5	4	3	2	3	2	5	5	2	1	3	3	1	1	1	2	

จากคุณลักษณะของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองที่กล่าวมา จะเห็นว่าผู้ศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะของความมีวินัยในตนเองไว้อย่างละเอียด บางท่านให้รายละเอียดเข้าใจง่าย กระชับ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ยึดหลักพิจารณาถึงความถี่ที่มากที่สุดในการตารางที่ 1. จึงกำหนดคุณลักษณะความมีวินัยในตนเองในการวิจัยครั้งนี้ 6 ด้าน คือ

1. การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง
3. ความรับผิดชอบ
4. ความตั้งใจจริง
5. ความเป็นผู้นำ
6. ความอดทน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

← ภัทรา นิคมานนท์ (2517 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการถือศีล 5 ความรู้สึกรับผิดชอบ วินัยในตนเอง ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปกศ.ชั้นปีที่ 1 และ 2 ของวิทยาลัยครูจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 336 คน พบว่า

1. นักศึกษาชายและหญิงมีความรู้สึกรับผิดชอบสัมพันธ์ทางบวกกับการถือศีล 5
2. นักศึกษาชายมีความรู้สึกรับผิดชอบสัมพันธ์กับวินัยในตนเอง และผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน

3. นักศึกษาหญิงมีความรู้สึกรับผิดชอบสัมพันธ์กับวินัยในตนเอง และมีแนวโน้มจะสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความเกรงใจ

← สุรเกียรติ ลิ้มเจริญ (2523 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของความรับผิดชอบต่อความวิตกกังวล และวินัยในตนเอง ในนักเรียนชั้น ป.6 จำนวน 357 คน พบว่าวินัยในตนเองแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบต่อความรับผิดชอบต่อความวิตกกังวล ส่วนการปลูกฝังวินัยในตนเองแบบเข้มงวด ไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่น

ธัญญา สุคนธ์ (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องอิทธิพลของเพศ, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และอาชีพผู้ปกครองที่มีต่อบุคคลิกภาพด้านความต้องการ 15 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาหญิงและชายมีความแตกต่างในบุคลิกภาพถึง 11 ด้าน โดยในด้านความต้องการความสำเร็จ การยอมรับ ความมีระเบียบวินัย นักศึกษาหญิงมีบุคลิกภาพด้านเหล่านี้สูงกว่า บุคลิกภาพด้านความต้องการที่นักศึกษาชายมีมากกว่านักศึกษาหญิงได้แก่ บุคลิกภาพความต้องการด้านความมีอำนาจ ความสนใจทางเพศ และความก้าวร้าว และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีบุคลิกภาพด้านความมีระเบียบวินัยสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

มานิตย์ แก้วปู (2526 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็น ของครูสังคัมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับบทบาทของครูสังคัมศึกษา ในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาในด้านความมีระเบียบวินัยในตนเอง พบว่า

1. ความคิดเห็นของครูสังคัมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคัมศึกษาในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนที่เกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษา ในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้านความมีวินัยในตนเอง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โรจนา ศุขพันธุ์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้วิจัย โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาเปรียบเทียบวินัยในตนเองของนักศึกษามหาบัณฑิตสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ และผลการศึกษาในระดับชั้นปีที่แตกต่างกัน ตลอดจนหาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศและระดับชั้นการศึกษา พบว่า

1. นักศึกษาชายและหญิง มีวินัยในตนเองต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 มีวินัยในตนเอง ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ในกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชายและหญิง พบว่าวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ในกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาทั้งชั้นปีที่ 1 และ 3 พบว่าวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมยศ พุทธนิมิต (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาวินัยในตนเองให้กับนักเรียนโดยครูสังคมศึกษา ตามความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อบทบาทของครูสังคมศึกษาในการพัฒนา และเสริมสร้างระเบียบวินัยในตนเองให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษา และ 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีต่อบทบาทของครูสังคมศึกษา ในการพัฒนา และเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษา โดยจำแนกตามเพศ แผนการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. การเสริมสร้าง และพัฒนาวินัยในตนเองให้กับนักเรียนของครูสังคมศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาพบว่า ครูสอนสังคมศึกษาที่ใช้การสอนเพื่อพัฒนา และเสริมสร้างระเบียบวินัยในตนเองให้กับนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ทางด้านกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนนั้น นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ครูสอนสังคมศึกษาที่ใช้การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา และเสริมสร้างระเบียบวินัยในตนเอง อยู่ในระดับ

ปานกลาง ส่วนการประพุดิตนเป็นแบบอย่างที่ดีนั้นอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนา และการเสริมสร้างวินัยในตนเองของครูสังคมศึกษาให้กับนักเรียน ปรากฏผลดังนี้

2.1 นักเรียนชายและหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนา และการเสริมสร้างวินัยในตนเองของครูสังคมศึกษาให้กับนักเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนา และเสริมสร้างระเบียบวินัยในตนเองของครูสังคมศึกษา ให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในด้านบทบาทการสอนไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 แต่ด้านที่นอกเหนือจากการสอน และด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีของครูสังคมศึกษา นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

2.3 นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนา และเสริมสร้างวินัยในตนเองของครูสังคมศึกษา ให้กับนักเรียนทางในด้านที่นอกเหนือการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ส่วนในด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ของครูที่สอนสังคมศึกษา นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนสูงมีความคิดเห็นในเรื่องนี้ แตกต่างจากนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำที่ระดับนัยสำคัญ .05

ดวงใจ เนตรโรจน์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความมีวินัยในตนเองสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดโรงเรียนกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาที่ 3 กรุงเทพมหานคร จำนวน 858 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ผลการศึกษาพบว่า แบบทดสอบวัดความมีวินัยในตนเองประกอบด้วยแบบทดสอบย่อย 6 ฉบับ คือแบบทดสอบด้านความรู้สึกรับผิดชอบ ความตั้งใจจริง ความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความอดทน และความซื่อสัตย์ ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบย่อยแต่ละฉบับมีค่าเท่ากับ 0.7417 0.7828 0.6386 0.5784 0.7188 และ 0.9248 ตามลำดับ คะแนนเกณฑ์ที่ใช้ตีความหมายของแต่ละด้านเท่ากับ 14, 11, 11, 6, 7 และ 12 ส่วนเกณฑ์รวมทุกด้านเท่ากับ 69 หมายความว่านักเรียนที่สอบได้เท่ากับ หรือมากกว่าคะแนนเกณฑ์แต่ละด้าน จัดว่าเป็นผู้มีวินัยในตนเองในแต่ละด้านเหล่านั้น

วิภาหวัน มูลสถาน (2523:บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความมีวินัยในตนเอง จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2521 กรุงเทพฯ จำนวน 443 คน โดยแบ่งการเลี้ยงดูออกเป็นสามประเภทคือ แบบประชาธิปไตย แบบเข้มงวด

กวตขัน และแบบปล่อยปลະละเลย ผลการวิจัยพบว่า การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปลະละเลย มีความสัมพันธ์ทางลบกับความมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 การอบรมแบบเข้มงวดกวตขัน ไม่มีความสัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเอง

สุนารี เตชะโชควิวัฒน์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดู ความมีวินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 228 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล จะมีวินัยในตนเองและความภาคภูมิใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่า ความมีวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความภาคภูมิใจในตนเองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ชิตกมล สังข์ทอง (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อวินัยในตนเอง ของวัยรุ่น เพื่อเลือกตัวทำนายในการพัฒนาตนเองของวัยรุ่น โดยใช้กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่น และบิดามารดาจำนวนกลุ่มละ 120 คน แบ่งการเลี้ยงดูเป็น 3 ประเภทเช่นเดียวกับวิวิธวัน ผลการวิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยสามารถทำนายความมีวินัยในตนเอง ได้ดีกว่าการเลี้ยงดูแบบอื่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วรรณวิภา ทองงอก (2517 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของทัศนคติที่มีต่ออาชีพครู กับวินัยในตนเองของนิสิตฝึกสอนปริญญาตรีวิทยาลัยวิชาการศึกษาจังหวัดพิษณุโลก พบว่าทัศนคติที่มีต่ออาชีพครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับวินัยในตนเอง นิสิตที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน และนิสิตทั้งเพศหญิงและชายมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

กัลยา สุวรรณรอด (2537 : บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่า เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้องค์ประกอบ 6 ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา ความเป็นผู้นำ และความอดทน แต่เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบจำแนกกลุ่มตัวอย่างเฉพาะเพศชาย ได้องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความเป็นผู้นำ และความอดทน และเมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบจำแนกกลุ่มตัวอย่างเฉพาะเพศหญิง ได้องค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์ โดยมีค่าความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 44.5% 43.8% และ 47.9% ตามลำดับ

งานวิจัยในต่างประเทศ

วิกกินส์ (Wiggins. 1971 : 289) พบว่าผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงจะมีความรับผิดชอบมาก มีความวิตกกังวลน้อย มีความอดทน มีเหตุผลเป็นของตนเอง มีความยืดหยุ่นในความคิดและพฤติกรรมในสังคมและยังพบว่าเป็นผู้ที่มีสุขภาพดีกว่าผู้ที่ขาดวินัยในตนเองด้วย

โรเบิร์ต (Robert. 1978 : 3826A) ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อระเบียบวินัยของโรงเรียนระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหาร (A Comparison of Perceptions of School Discipline between Students, Parent, Teacher and School Administrators) พบว่าปัญหาพฤติกรรมที่สำคัญคือ การขาดความมั่นใจในการเรียนของนักเรียน การใช้เงินฟุ่มเฟือย การขาดความสนใจจากผู้ปกครอง นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการขาดความมั่นใจในการเรียนเป็นปัญหาสำคัญ ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และมีความคิดเห็นว่ระเบียบวินัยของโรงเรียนยังไม่เข้มงวดพอ และให้สิทธิเสรีมากเกินไป

ไวส์เฟลด์ (Weisfeld. 1974 : 1930B) ได้ศึกษาแบบการคิดทางวินัยของเด็ก พบว่าบิดามารดามีแนวโน้มในการที่จะควบคุมแก่เด็กมากขึ้นเมื่อเด็กโตขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่าระดับอายุหรือระดับชั้นเรียนมีผลต่อความมีวินัยในตนเองแตกต่างกันด้วย

เชเวียคอฟ (Sheviakov 1955 : 8-14) ได้ศึกษาประเภทของวินัยที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็ก ว่าควรเป็นวินัยในตนเอง มากกว่าวินัยที่ตั้งอยู่บนรากฐานของการปฏิบัติตามคำสั่ง และควรเป็นเรื่องของความเต็มใจ โดยมีใช้กระทำตามเพราะเป็นคำสั่งหรือการลงโทษ นั่นคือการปลูกฝังวินัยในตนเองควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของความชื่นชม และความรักในอุดมคติ และออซูเบล- (Ausubel. 1965:189-190) ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า วินัยในตนเองนั้นมาจากการควบคุมภายใน และการควบคุมภายนอก การควบคุมภายในได้แก่การอบรมเลี้ยงดูอย่างสม่ำเสมอ แต่การควบคุมภายนอกที่ได้แก่การลงโทษหรือการบังคับ จะช่วยปลูกฝังวินัยในตนเองได้น้อย

บาร์ช (Baruch. 1949:4-5) พบว่า ความมีระเบียบวินัยในตนเอง จะเกิดขึ้นอยู่กับบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้นำจะต้องมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเองดังที่กล่าวมา จะเห็นว่าความมีวินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับอิทธิพลต่าง ๆ เช่นเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รูปแบบของการอบรมเลี้ยงดู เป็นคุณลักษณะที่สามารถจะปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวเด็กนักเรียน หรือเยาวชนได้โดยใช้หลักการวิธีการต่าง ๆ กัน การปลูกฝังวินัยในตนเองเริ่มต้นจากการสร้างความเคยชินที่ดี จากการช่วยเหลือที่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม จากการแนะนำและเป็นตัวอย่างที่ดี จะกลายเป็นวินัยที่มีความมั่นคงเนื่องจากการเป็นการยอมรับของตนเอง ผู้ที่มีความมีวินัยในตนเองย่อมสามารถที่จะช่วยกันรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมได้เป็นอย่างดี

การวิเคราะห์องค์ประกอบ

การวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นวิธีการทางสถิติที่ช่วยค้นหาลักษณะของตัวแปรหลาย ๆ ตัวที่มีค่าสหสัมพันธ์ต่อกัน เป็นการลดตัวแปรให้น้อยลงเพื่อง่ายต่อความเข้าใจ ทำให้สามารถมองเห็นโครงสร้างและแบบแผนในลักษณะของความสัมพันธ์ ทำให้จำกัดความของตัวแปร และช่วยให้การตัดสินใจเลือกศึกษาตัวแปร ละเห็นความสัมพันธ์ของตัวแปร (ส.วาสนา ประมวลพฤกษ์. ม.ป.ป. 8 - 12) กล่าวว่าการจับกลุ่มของตัวแปรที่เกิดจากสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำให้ทราบโครงสร้างและแบบแผนข้อมูล ทำให้หาองค์ประกอบร่วม (Common Factor) ได้ การที่ตัวแปรหรือข้อมูลต่าง ๆ มีค่าองค์ประกอบร่วมกัน ดังนั้นการวิเคราะห์องค์ประกอบจึงเป็นการลดข้อมูลให้น้อยลง และสามารถหาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของตัวแปรแต่ละตัวได้ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบนี้ เป็นตัวอธิบายความแปรปรวนร่วม และขนาด (Magnitude) ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบได้ การวิเคราะห์องค์ประกอบ มักจะกระทำใน 2 ลักษณะคือ

1. เพื่อค้นหาว่ามีกี่องค์ประกอบ อะไรบ้าง (Exploratory)
2. เพื่อยืนยันหรือทดสอบสมมติฐานว่า มีองค์ประกอบนั้น ๆ ในคุณลักษณะที่

ต้องการศึกษานั้น จริงหรือไม่ (Confirmatory)

จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

1. ช่วยบรรยายโดเมน (Domain) ที่ต้องการศึกษา
2. ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ต้องการศึกษา
3. ช่วยจัดประเภทของตัวแปร
4. ลดข้อมูลให้น้อยลงเพื่อหาลักษณะที่ร่วมกันอยู่ของข้อมูล
5. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ร่วม (Function Relations) ระหว่างตัวแปร
6. วิเคราะห์โครงสร้างขององค์ประกอบ (Factorial Structures) ของ

ตัวแปรที่เป็นเกณฑ์ และ ตัวแปรที่เป็นประโยชน์ในสหกรณ์

- ใช้ในการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง Construct Validity

7. เป็นการพิสูจน์สมมติฐาน หรือข้อค้นพบของตนกับผู้อื่น
8. ช่วยในการสร้างเครื่องมือวัดต่าง ๆ

ขั้นตอนและการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ส.วาสนา ประवालพฤษ (2535) กล่าวถึงขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบว่ามีขั้นตอนดังนี้

1. เตรียมข้อมูล
2. การสร้างเมตริกสหสัมพันธ์ หรือเมตริกความแปรปรวน และความแปรปรวนร่วม
3. การสกัดองค์ประกอบ
4. การหมุนแกน
5. การสร้างมาตราองค์ประกอบ

การสกัดองค์ประกอบ

ส.วาสนา ประवालพฤษ (2535) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการสกัดองค์ประกอบ และวิธีการสกัดองค์ประกอบไว้ว่าการสกัดองค์ประกอบมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาจำนวนองค์ประกอบร่วมกันน้อยที่สุดระหว่างตัวแปรสังเกต โดยมีวิธีสกัดองค์ประกอบหลายวิธี ได้แก่

1. Principal Component (PC.)
2. Least Square Analysis (LS.)
3. Maximum Likelyhood
4. Alpha Factoring
5. Image

ในการวิเคราะห์ครั้งแรก องค์ประกอบแต่ละตัวจะไม่สัมพันธ์กัน (Orthogonal) ซึ่งผู้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบไม่จำเป็นต้องให้ความสนใจในความหมาย หรือยังไม่จำเป็นที่จะต้องตั้งชื่อองค์ประกอบที่ได้ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือจำนวนองค์ประกอบร่วม ที่ได้จากการนำตัวแปรสังเกตจำนวนมากที่นำมาวิเคราะห์ กรณีที่ข้อมูลไม่มีความคลาดเคลื่อน จำนวนองค์ประกอบร่วมจะเท่ากับพิสัยของเมตริกสหสัมพันธ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted Correlation Matrix) แต่ในทางปฏิบัติจริงจะไม่เป็นเช่นนั้น เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากการสังเกตจะมีความคลาดเคลื่อน สำหรับค่า Communalities ที่อยู่ที่เส้นทะแยงมุมของเมตริกสหสัมพันธ์ที่ปรับแล้ว ก็เป็นค่าโดยประมาณ ไม่ใช่ค่าที่แท้จริง (Exact)

การหมุนแกน

ส.วาสนา ประวาลพฤกษ์ (2535) ได้กล่าวถึงการหมุนแกนว่า มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาวิธีที่ง่ายในการอธิบายองค์ประกอบ โดยคงจำนวนองค์ประกอบ และค่าร่วมกัน (Communalities) ไว้ตามเดิม ในการวิจัยเพื่อหาจำนวนองค์ประกอบร่วม หรือหาว่ามีกี่องค์ประกอบนั้น จะใช้วิธีการหมุนแกนแบบใดก็ได้ โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าองค์ประกอบต่าง ๆ จะสัมพันธ์กันหรือไม่ มักจะใช้วิธีการหมุนแกนแบบ Orthogonal เนื่องจากเป็นวิธีที่ง่ายและสามารถแปลผลได้ง่ายกว่า ในการทำให้องค์ประกอบร่วมอยู่ในรูปแบบที่ง่ายต่อการอธิบาย หรือพยายามให้ตัวแปรสังเกตตัวหนึ่ง ๆ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด และองค์ประกอบร่วมมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีนัยสำคัญในตัวแปรตัวหนึ่ง แต่ไม่มีนัยสำคัญในตัวแปรที่เหลือ ซึ่งมีหลักการพิจารณารูปแบบจากแนวของ Thurstone ในโครงสร้างองค์ประกอบหนึ่ง ๆ คือ

1. ในทุกแถวจะมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นศูนย์อย่างน้อยหนึ่งตัว
2. ถ้ามีองค์ประกอบร่วม m องค์ประกอบ ทุกคอลัมน์จะมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นศูนย์อย่างน้อย m ตัว
3. คู่ของคอลัมน์ใด ๆ จะต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวหนึ่งเป็นศูนย์ อีกตัวหนึ่งไม่เป็นศูนย์
4. กรณีที่มีองค์ประกอบร่วม มากกว่าสี่ตัวขึ้นไป คู่ใด ๆ ของคอลัมน์ (จากข้อ 3.) จะมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นศูนย์ได้

ความหมายของค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่เท่ากับศูนย์นั้น คือเป็นน้ำหนักองค์ประกอบที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หากข้อมูลตัวแปรสังเกตมีจำนวนมากอาจจะกำหนดให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่น้อยกว่า 0.3 อาจจะถือว่ามีย่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0 (ในทางปฏิบัติมักจะกำหนดให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบต้องมีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไปจึงจะถือว่าใช้ได้)

วิธีการหมุนแกนมีสองวิธีคือ

1. Orthogonal เมื่อองค์ประกอบต่าง ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน อาจทำได้โดย
 - Quartimax หมุนแกนโดยการเปลี่ยนแถวให้ง่ายขึ้น
 - Varimax หมุนแกนโดยการเปลี่ยนคอลัมน์ให้ง่ายขึ้น ทำให้เกิดความแปรผันของคอลัมน์ในเมตริกโครงสร้างขององค์ประกอบ
 - Equimax เป็นการผสมผสานกันของสองวิธีการดังกล่าว

2. Oblique มีสองวิธีคือ

- หมุนแกนโดยยึดแกนอ้างอิง (Reference Axes อาจใช้วิธี Quartimin, Biquartimin หรือ Covarimin)
- หมุนแกนโดยไม่ใช้แกนอ้างอิงแต่ใช้ Pattern Matrix ใช้วิธี Oblimax หมุนแกนโดยเปลี่ยนแถวให้ง่ายขึ้น เช่นเดียวกับ Quartimax ใน Orthogonal

แนวคิดและลักษณะของงานวิจัยที่ใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ

บุญชม ศรีสะอาด (2535 : 182) ได้กล่าวถึงลักษณะของงานวิจัย ที่ใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบว่า เป็นงานวิจัยที่มีจุดมุ่งหมายที่จะทราบว่า บรรดาเครื่องมือที่ใช้ในการวัด ไม่ว่าจะเป็นแบบทดสอบ แบบสำรวจ ซึ่งอาจเป็นชุดเดียวกัน แต่แยกวัดเป็นหลายด้านหรือหลายชุด ชุดที่วัดแต่ละด้านเหล่านั้น วัดในสิ่งเดียวกัน หรือที่เรียกว่าวัดองค์ประกอบร่วมกันหรือไม่ มีกี่องค์ประกอบ และเครื่องมือหรือเทคนิคที่สร้างขึ้นเหล่านั้นมี ความสามารถในการวัดองค์ประกอบมากน้อยเพียงใด ซึ่งผู้วิจัยจะพิจารณาผลการวิเคราะห์แล้วใช้หลักเหตุผลกำหนดชื่อองค์ประกอบที่วัดได้ หรือเป็นงานวิจัยที่ผู้วิจัยต้องการทราบว่า เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามทฤษฎีหรือแนวคิดอย่างหนึ่งเมื่อนำไปใช้จริงแล้วจะเกิดผลตรงตามทฤษฎีหรือแนวคิดหรือไม่ หรือการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ ว่าเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถวัดองค์ประกอบที่มุ่งหวังในการวัดได้จริง ลักษณะสำคัญของงานวิจัยที่สามารถใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบได้ในการวิจัยอีกประการหนึ่งคือ การเปรียบเทียบจำนวนองค์ประกอบ โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกัน เช่น เพศ ระดับการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลของกรรมวิธีทดลอง (Threatment) ต่าง ๆ ที่ให้แต่ละกลุ่ม ลักษณะของงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วสามารถใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบได้

ในที่นี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อทดสอบสมมติฐานว่า คุณลักษณะความมีวินัยในตนเองว่ามีจำนวนองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบหรือไม่ และใช้เหตุผลกำหนดชื่อขององค์ประกอบที่วัดได้ทั้ง โดยรวม และจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. องค์ประกอบความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนทหาร และนักเรียนพลเรือน มีมากกว่า 1 องค์ประกอบ
2. คุณลักษณะความมีวินัยในตนเองของนักเรียนทหาร และนักเรียนพลเรือน ในแต่ละองค์ประกอบ แตกต่างกัน

บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า ชั้นปีที่ 1-5 จำนวน 855 นาย นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นิสิตคณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนิสิตภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 เพศชาย รวม 648 คน รวมทั้งสิ้น 1,503 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือวิจัย เป็นนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ชั้นปีที่ 1-5 จำนวน 347 นาย ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีระดับชั้นปีเป็นชั้น (Strata) และนักเรียนนายร้อยเป็นหน่วยการสุ่ม และนิสิตภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 126 คน รวมทั้งสิ้น 473 คน

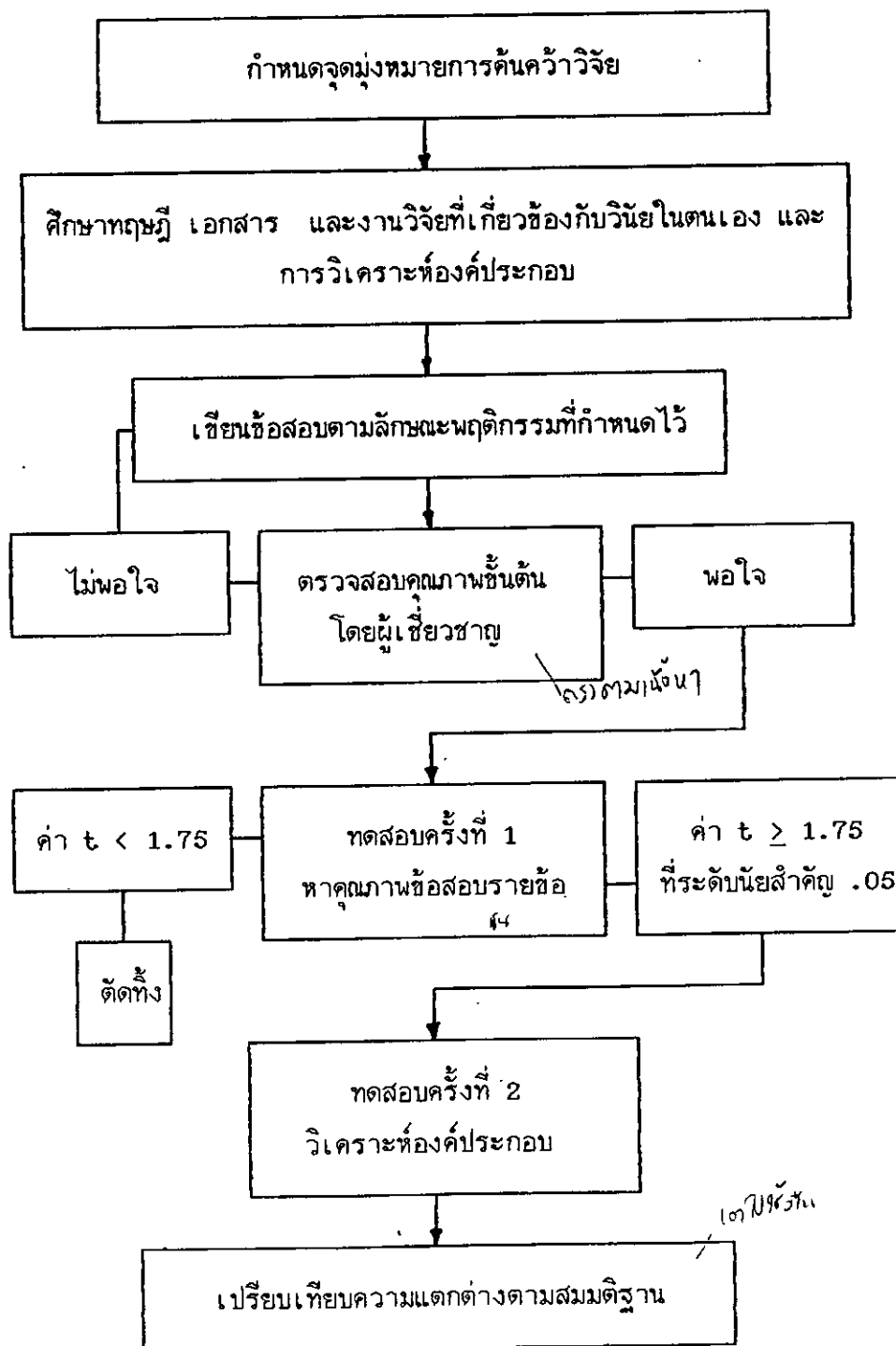
2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ ประกอบด้วยนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าชั้นปีที่ 1-5 จำนวน 508 คนและนิสิตนักศึกษา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จำนวนรวม 522 คน รวมทั้งสิ้น 1,030 คน ดังรายละเอียดแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 กลุ่มตัวอย่างใช้ในการหาคุณภาพแบบทดสอบ และใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

กลุ่มตัวอย่าง	การทดลอง											
	เพื่อหาคุณภาพแบบทดสอบ						วิเคราะห์องค์ประกอบ					
	ระดับชั้นปี						ระดับชั้นปี					
	1	2	3	4	5	รวม	1	2	3	4	5	รวม
นักเรียนทหาร	58	57	76	75	81	347	82	85	113	111	117	508
นิสิตภาควิชารัฐศาสตร์ ม. เกษตรศาสตร์	34	41	19	32	-	126	-	-	-	-	-	-
นิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	-	-	-	-	-	-	43	50	85	76	-	254
นิสิตคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	-	-	-	-	-	-	72	76	63	57	-	268
รวมทั้งสิ้น	92	98	95	107	81	473	197	211	261	244	117	1,030

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยดำเนินการค้นคว้าวิจัยเรื่ององค์ประกอบคุณลักษณะความมีวินัยในตนเอง ตามลำดับขั้นตอนดังภาพประกอบ 3 ดังนี้

ภาพประกอบ 3 ลำดับขั้นตอนการค้นคว้าวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน คือ

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์องค์ประกอบของคุณลักษณะความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง

2. ศึกษาทฤษฎี นิยาม และเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความมีวินัยในตนเอง

3. นิยามพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีวินัยในตนเอง ในรูปแบบนิยามเชิงปฏิบัติการ และเขียนข้อสอบตามลักษณะพฤติกรรมที่นิยามไว้แต่ละด้าน แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ตามเกี่ยวกับพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง 6 ด้าน ด้านละ 20 ข้อ รวม 120 ข้อ และกำหนดระดับการกระทำ หรือความรู้สึกไว้ 5 ระดับ ให้ผู้ตอบเลือกแสดงความคิดเห็นเพียงระดับเดียวในแต่ละข้อ ดังนี้

ข้อความทางบวก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 5 คะแนน
เห็นด้วย	ให้ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน

ข้อความทางลบ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน
เห็นด้วย	ให้ 2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ 4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 5 คะแนน

4. ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นจำนวน 120 ข้อ ไปสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 473 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ t-test และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงที่ระดับนัยสำคัญ.05 ได้ข้อสอบจำนวน 60 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.67 ถึง 8.74

5. ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบทดสอบที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,030 คน

6. วิเคราะห์องค์ประกอบโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC+ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้หน่วยวิเคราะห์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพื่อศึกษาว่าลักษณะของควมมีวินัยในตนเองนั้น ประกอบด้วยกี่องค์ประกอบ สักต้ององค์ประกอบด้วยวิธี Principal Component analysis (PC.) และใช้การหมุนแกนแบบ Orthogonal วิธี Varimax

6.1 คัดเลือกองค์ประกอบที่มีค่าไอเกน (Eigen Values) เท่ากับ หรือมากกว่า 1

6.2 คัดเลือกข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) เท่ากับ หรือมากกว่า 0.30 และจำนวนข้อควมในแต่ละองค์ประกอบมีมากกว่า 3 ข้อควมขึ้นไป จึงจะถือได้ว่าเป็น 1 องค์ประกอบ (ส.ว.สนา ประมวลพฤษ 2535)

6.3 ตั้งชื่อองค์ประกอบ

7. เปรียบเทียบคุณลักษณะควมมีวินัยในตนเองจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน จำนวน 60 ข้อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้มีทั้งหมด 60 ข้อ เป็นแบบทดสอบเพื่อสอบถามความคิดเห็น และความรู้สึกของท่านตามที่ได้ปฏิบัติมา ซึ่งไม่มีข้อที่ถูกหรือผิด จะไม่กระทบกระเทือนต่อตัวท่าน หรือต่อผลการศึกษาของท่าน ดังนั้นจึงขอให้ท่านตอบตามความรู้สึก หรือตามที่ท่านได้ปฏิบัติจริง ๆ

2. ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องแสดงความรู้สึก ที่ตรงกับความรู้สึกแท้จริงของท่าน

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
<u>การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม</u>					
1. ข้าพเจ้าคุ้นหนังสือห้องสมุดตามเวลาที่กำหนดทุกครั้ง					
2. การรักษาความสะอาดของห้องเรียนเป็นหน้าที่ของข้าพเจ้าด้วย					
<u>ความเชื่อมั่นในตนเอง</u>					
1. ข้าพเจ้าขอให้เพื่อนถามปัญหาในห้องเรียนแทนข้าพเจ้าเสมอ					
2. ข้าพเจ้าไปไหนมาไหนตามลำพัง					
<u>ความรับผิดชอบ</u>					
1. ข้าพเจ้ารับผิดชอบผลการเรียนของข้าพเจ้าเอง					
2. ข้าพเจ้ารับผิดชอบผลของการกระทำของตนเอง					
<u>ความตั้งใจจริง</u>					
1. ข้าพเจ้ามีความหวังอย่างแรงกล้าว่า จะต้องประสบความสำเร็จในชีวิต					
2. ข้าพเจ้าแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ได้ด้วยตัวเอง					
<u>ความเป็นผู้นำ</u>					
1. ข้าพเจ้าเป็นที่ทำตามผู้อื่น					
2. ข้าพเจ้าชอบกระทำในสิ่งที่คนอื่นเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่เคยมีใครทำมาก่อน					
<u>ความอดทน</u>					
1. ข้าพเจ้าชอบทำงานหนัก					
2. ข้าพเจ้ารู้สึกเกียจคร้านเมื่อต้องทำสิ่งที่จำเจ ซ้ำซาก					

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ติดต่อผู้บังคับกองพันนักเรียนกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และแผนกสถิติของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เพื่อเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกแบบทดสอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติ พร้อมทั้งปรับปรุงข้อคำถามเพื่อเตรียมการวิเคราะห์องค์ประกอบ

2. นำแบบทดสอบที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้ว ไปทดสอบเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบ กับนักเรียนนายร้อยจำนวน 508 นาย และนักศึกษาจำนวน 522 คนรวมทั้งสิ้น 1,030 คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
2. วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ t-test เทคนิค 25 % ของกลุ่มสูงและต่ำ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ ; อ้างอิงมาจาก Edwards. 1957 : 152-154)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2 + S_2^2}{n}}}$$

t	แทน ค่าอำนาจจำแนก
$\bar{X}_1$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}_2$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
S_1^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มสูง
S_2^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
n	แทน จำนวนผู้ตอบแบบทดสอบแต่ละกลุ่ม

3. ใช้โปรแกรม SPSS/PC (Statistical Package for Social Science) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง และสังกัดองค์ประกอบ ด้วยเทคนิคแกนสำคัญ (Principal Component Analysis P.C.) และใช้การหมุนแกนแบบออร์โธโกนอล (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธี แวริแม็กซ์ (Varimax Method)

4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามตัวแปรอิสระระหว่างกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร กับนักเรียนพลเรือน โดยใช้ t-test (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2530 : 177)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}}$$

t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution

$\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร

$\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือน

n_1 แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร

n_2 แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือน

S_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร

S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือน

df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S^2	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - Distribution
PC	แทน วิธีการสกัดองค์ประกอบโดยใช้เทคนิคแกนสำคัญ (Principal Component Analysis)
df	แทน ชั้นของความเป็นอิสระ
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ตามลำดับดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของเครื่องมือและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
2. การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง

จำนวน 1,030 คน

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนทหาร จำนวน 508 คน

4. การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนพลเรือน จำนวน 522 คน

5. เปรียบเทียบคุณลักษณะความมีวินัยในตนเอง โดยพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละองค์ประกอบเมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือแบบสอบถามวัดคุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 60 ข้อไปทำการทดสอบเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และนิสิตนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 1,030 คน และนำผลมาทำการวิเคราะห์เป็นลำดับ ดังนี้

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ ได้แก่ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อจำนวน 60 ข้อ ได้ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสถิติพื้นฐานของข้อสอบแต่ละข้อ

ข้อสอบข้อที่	$\bar{X}$	S	ข้อสอบข้อที่	$\bar{X}$	S
1	4.4785	.6172	21	3.5185	.5172
2	3.9843	.8637	22	3.9863	.8014
3	3.9794	.7970	23	3.9706	.8380
4	4.0274	.8046	24	3.5205	.5095
5	3.9921	.8088	25	4.5146	.5154
6	4.0068	.8070	26	3.3038	.8406
7	4.0234	.8012	27	3.9990	.8321
8	2.9853	.8249	28	3.0073	.8160
9	2.9990	.8202	29	3.9755	.8211
10	4.0058	.8184	30	3.5322	.5108
11	4.0117	.8196	31	3.5081	.5001
12	4.5137	.5000	32	4.4882	.5098
13	2.5244	.5464	33	4.0078	.8172
14	2.9671	.8184	34	3.5244	.5074
15	4.4843	.5413	35	3.5009	.5137
16	3.0283	.8316	36	3.0097	.8136
17	4.4823	.5520	37	4.0469	.8266
18	4.0058	.8279	38	4.4911	.5136
19	4.4745	.5035	39	4.5303	.4993
20	4.4843	.5000	40	3.0078	.8256

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อสอบข้อที่	X	S	ข้อสอบข้อที่	X	S.D.
41	3.9501	.8247	51	3.9569	.8734
42	3.0244	.8469	52	3.9745	.8108
43	4.4921	.5342	53	4.4882	.5136
44	3.9755	.8175	54	4.4863	.5000
45	3.0411	.8138	55	4.5293	.4993
46	4.4980	.5080	56	3.9647	.8105
47	3.0117	.8373	57	4.5058	.5002
48	3.5029	1.1071	58	4.4990	.5118
49	3.4882	1.1176	59	3.0283	.8358
50	4.4833	.5210	60	2.5068	.5098

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร และพลเรือนมีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.5068 ถึง 4.5303 คะแนน และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.5000 ถึง 1.1176

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยคำนวณค่าความร่วมกัน (Communality) จำนวนองค์ประกอบ (Factor) ค่าไอเกน (Eigen Values) ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Cumulative Percentage of Variance) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และสกัดองค์ประกอบ โดยใช้วิธีเทคนิคแกนสำคัญ (Principal Component Analysis) หมุนแกนแบบออร์โธโกนอล (Orthogonal Rotation) โดยวิธีแวนริแมกซ์ (Varimax Method) เพื่อการแปลความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น มีรายละเอียดดังตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 จำนวนองค์ประกอบ ค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน
และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละองค์ประกอบ ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม

ข้อความที่	องค์ประกอบ	ค่าร่วมกัน	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
1	1	1.00000	4.31548	21.6	21.6
2	2	1.00000	3.42151	10.4	32.0
3	3	1.00000	1.81144	7.4	39.4
4	4	1.00000	1.46587	5.2	44.6
5	5	1.00000	1.21168	5.0	49.6
6	6	1.00000	1.10840	4.6	54.2
7	7	1.00000	1.09139	4.3	58.5
8	8	1.00000	.99462	4.1	62.6
9	9	1.00000	.98021	4.0	66.6
10	10	1.00000	.97216	4.0	70.6
11	11	1.00000	.96643	3.2	73.8
12	12	1.00000	.96377	3.0	76.8
13	13	1.00000	.95240	2.0	78.8
14	14	1.00000	.93525	2.0	80.8
15	15	1.00000	.92849	2.0	82.8
16	16	1.00000	.92764	1.3	84.1
17	17	1.00000	.92048	1.2	85.3
18	18	1.00000	.90278	1.2	86.5
19	19	1.00000	.89271	1.0	87.5
20	20	1.00000	.86287	1.0	88.5
21	21	1.00000	.84979	1.0	89.5
22	22	1.00000	.84381	1.0	90.5
23	23	1.00000	.83117	1.0	91.5
24	24	1.00000	.83066	0.5	92.0
25	25	1.00000	.82935	0.5	92.5

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อความที่	องค์ประกอบ	ค่าร่วมกัน	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
26	26	1.00000	.82595	0.5	93.0
27	27	1.00000	.81244	0.5	93.5
28	28	1.00000	.80450	0.5	94.0
29	29	1.00000	.79543	0.5	94.5
30	30	1.00000	.77944	0.5	95.0
31	31	1.00000	.77138	0.4	95.4
32	32	1.00000	.74016	0.4	95.8
33	33	1.00000	.73021	0.4	96.2
34	34	1.00000	.71956	0.3	96.5
35	35	1.00000	.71902	0.3	96.8
36	36	1.00000	.71073	0.3	97.1
37	37	1.00000	.70666	0.2	97.3
38	38	1.00000	.69246	0.2	97.5
39	39	1.00000	.68707	0.2	97.7
40	40	1.00000	.67855	0.2	97.9
41	41	1.00000	.67271	0.2	98.1
42	42	1.00000	.66715	0.1	98.2
43	43	1.00000	.66314	0.1	98.3
44	44	1.00000	.65723	0.1	98.4
45	45	1.00000	.64092	0.1	98.5
46	46	1.00000	.62633	0.1	98.6
47	47	1.00000	.59137	0.1	98.7
48	48	1.00000	.58882	0.1	98.8
49	49	1.00000	.58867	0.1	98.9
50	50	1.00000	.57780	0.1	99.0

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อความที่	องค์ประกอบ	ค่าร่วมกัน	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
51	51	1.00000	.57218	0.1	99.1
52	52	1.00000	.49201	0.1	99.2
53	53	1.00000	.45449	0.1	99.3
54	54	1.00000	.45028	0.1	99.4
55	55	1.00000	.44189	0.1	99.5
56	56	1.00000	.43222	0.1	99.6
57	57	1.00000	.42571	0.1	99.7
58	58	1.00000	.41952	0.1	99.8
59	59	1.00000	.41779	0.1	99.9
60	60	1.00000	.41617	0.1	100.0

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าค่าไอเกน (Eigen Values) ซึ่งเป็นผลรวมยกกำลังสองของสัมประสิทธิ์องค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบ ที่มีค่ามากกว่า 1.0 มี 7 องค์ประกอบ มีค่าเป็น 58.5 % ของความแปรปรวนทั้งหมด ผู้วิจัยจึงทำการสกัดองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ ดังตาราง 5

ตาราง 5 น้ำหนักองค์ประกอบของข้อความที่ได้จากการหมุนแกนแบบอโรโกนอล วิธีนิวรีแมกซ์

ข้อความที่	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
1	.33565*	.21375	.15322	-.09995	.06059	.06141	.36599*
2	-.44718*	.14812	.05432	.19800	.16664	-.04842	-.20157
3	.33303*	-.05185	-.05590	.01028	.00704	.14404	.21326
4	.35920*	.29121	.18896	.13640	.17431	.02852	-.01085
5	.20413	.31932*	-.02157	.17378	-.09475	.39571*	-.04760
6	.42805*	.25135	.14689	-.06274	.27308	.15076	.01323
7	.24676	.11330	.21509	.12224	-.07683	.06087	.15042
8	.36605*	.00046	.24754	.17839	.29666	.17818	.34447
9	.30987*	.11629	.13994	.26518	.06312	.27351	.19667
10	.30131*	.44200*	.08215	-.03699	.08385	-.00096	.06859
11	.28034	-.24414	.08252	-.06204	.09509	.28973	-.02900
12	-.01065	-.35984*	.18816	.21200	.22464	.14164	.04106
13	.14683	.42704*	.14984	.11793	.12096	.01978	.27994
14	-.05621	.24478	.02580	-.03085	.20321	-.09136	.12325
15	.05833	.20308	-.02479	.26969	.00984	-.05523	.20617
16	.11239	.36248*	-.08458	-.08581	.04678	.28523	-.05082
17	.00506	.30177*	.28666	.29862	-.05130	.16774	.01730
18	.17252	.03260	.03191	.12056	.31127*	.14924	.20120
19	.03224	-.31558*	.20413	.16975	.27883	.19879	.02841
20	-.08820	.22552	.05348	-.08659	.34544*	.28910	.19268
21	.04610	.19937	.37089*	.18099	.03150	.30267*	.20251
22	-.04179	.25911	.49543*	-.05401	.04240	.28243	-.04217
23	.23108	.29004	.35525*	-.09061	.07942	.18893	.14787
24	.24894	.34610*	.04309	.03864	-.06928	.12381	.25116
25	.16022	.26125	.31934*	-.03010	.17734	.09230	.12523

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อความที่	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
26	.04576	-.09138	.20191	.38276*	.14534	.08242	.03157
27	.19139	.28217	.38388*	-.01738	.21972	-.08084	.05400
28	.23729	.04573	.12402	.32105*	.26921	.23893	.16619
29	.29473	.09204	.41735*	.02912	.08954	.11799	-.00012
30	.08302	.18393	.31962*	.04361	.02008	.30325*	.20676
31	.29349	.11116	.18708	.43652*	.15336	-.48899*	.07892
32	.16872	.09777	.33578*	-.39378*	-.00963	.17148	.18462
33	.21730	.23631	.12297	.35200*	.16788	.30551*	.22021
34	.12787	.12720	-.04544	.15109	.10188	.00787	-.09197
35	-.09454	.26267	.20557	.10451	-.05428	.12929	.13413
36	.25653	.15838	-.05558	.30943*	.22833	.15699	.04671
37	.25344	.21533	.19209	.38904*	.17778	.24977	.22856
38	-.02094	.24423	.06349	.15969	.03787	-.03060	.22163
39	-.08868	.03751	.08188	-.30576*	.06814	.28423	.14721
40	-.07206	.23921	-.02182	.32226*	.13202	.00100	.10187
41	-.08791	.16300	-.01135	.22154	.40129*	.28230	.16396
42	.15111	.07748	.29545	.16112	-.02362	.28985	.01384
43	-.02486	.04086	.27615	.15668	.37180*	-.01332	.19980
44	.27395	.05462	-.07010	.05284	.39130*	-.32614*	.00987
45	.18855	-.02512	.01900	.14517	.45914*	.34575*	.12816
46	-.01146	.04819	-.09307	.24295	.16434	.25667	.29188
47	.26750	.03224	.21625	.23787	.16765	.40788*	.14381
48	.23928	.25117	.15886	-.04201	.18205	.32657*	.16030
49	.20868	.35955*	.20438	.10279	.30780*	.11436	.28346
50	.18978	-.03726	.17119	.04603	-.37683*	.29236	.22762

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อความที่	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
51	.25591	.06292	.23372	.18993	.21417	.37035*	.04710
52	.21029	.20232	.00003	.29975	.12787	.04053	.01809
53	.25345	.25624	-.01929	.18038	.17071	-.08555	.07166
54	.28602	.15382	.17682	.24094	-.05161	.44752*	.23945
55	.03579	.20232	.21210	.29297	.08932	.37157*	.19534
56	.13371	.22601	.06341	.23430	-.08863	-.08105	.27798
57	.07791	.25781	-.01034	.25526	.15765	-.34589*	.11803
58	.29549	.00144	.28605	.11877	.25322	-.05738	.20243
59	.05352	.02989	.04928	.01437	.29835	-.38311*	.25156
60	.17383	.25802	.18130	.11599	-.05725	.10281	-.01439

หมายเหตุ * หมายถึงค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า .3

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) หลังจากการหมุนแกนแบบออร์โธโกนอล (Orthogonal Rotation) วิธีแวนแม็กซ์ (Varimax Method) และพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ค่ามากกว่า .3 ขึ้นไป (ไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย + หรือ -) พิจารณาเป็นรายข้อความ (แถว) ว่าข้อความใดอยู่บนองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบ จะเลือกน้ำหนักที่สูงสุดบนองค์ประกอบนั้น และพิจารณาหากข้อความใดมีน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า .3 ขึ้นไป แต่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกันหลายค่าถือว่าข้อความนั้นเป็นข้อความซ้ำซ้อน และตัดทิ้งไปไม่นำมาพิจารณา

ข้อความที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบไม่ถึง .3 ในทุกองค์ประกอบมี 14 ข้อความ ได้แก่ ข้อความ 7, 11, 14, 15, 34, 35, 38, 42, 46, 52, 53, 56, 58 และ 60 ข้อความที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า .3 ในองค์ประกอบตั้งแต่ 2 องค์ประกอบขึ้นไปมี 11 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 1, 5, 10, 21, 30, 31, 32, 33, 44, 45 และ 49 จัดเป็นข้อความที่ซ้ำซ้อนจึงตัดทิ้งไปไม่นำมาพิจารณาดังนั้นข้อความต่าง ๆ จึงถูกจัดอยู่ในองค์ประกอบต่าง ๆ ได้คือ องค์ประกอบที่ 1 มี 6 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 2, 3, 4, 6, 8 และ 9 องค์ประกอบที่ 2 มี 6 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 12, 13, 16, 17, 19 และ 24 องค์ประกอบที่ 3 มี 5 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 22, 23, 25, 27 และ 29 องค์ประกอบที่ 4 มี 6 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 26, 28, 36, 37, 39 และ 40 องค์ประกอบที่ 5 มี 5 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 18, 20, 41, 43 และ 50 องค์ประกอบที่ 6 มี 7 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 47, 48, 51, 54, 55, 57 และ 59 และองค์ประกอบที่ 7 มี 1 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 1 แต่เกณฑ์ขั้นต่ำในการกำหนดจำนวนองค์ประกอบนั้น กำหนดให้ต้องมีข้อความในองค์ประกอบตั้งแต่ 3 ข้อความขึ้นไป จึงจะจัดเป็นองค์ประกอบที่ชัดเจนได้ (อุทุมพร ทองอุไทย. 2532 : 118 ; อ้างอิงมาจาก Comrey. 1973 : 226) ดังนั้นจึงมีองค์ประกอบที่ชัดเจนเพียง 6 องค์ประกอบ ดังตาราง 6

ตาราง 6 องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม

องค์ประกอบที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
1 (ค่าไอเกน 4.31548)	2. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนโดยเคร่งครัด 3. เมื่อมีโอกาส ข้าพเจ้าจะแนะนำให้เพื่อน ๆ ทำตาม กฎระเบียบของโรงเรียน 4. ข้าพเจ้าข้ามถนนตรงทางม้าลายหรือสะพานลอย เพราะเป็นผลดีกับตัวข้าพเจ้าเอง 6. การปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของสถานศึกษา เป็นสิ่งที่ดีกับตัวข้าพเจ้าเอง 8. การรักษาความสะอาดเป็นเรื่องของทุกคนในสังคม 9. การปฏิบัติตามกฎจราจรช่วยลดปัญหาการจราจรได้มาก	.44718 .33303 .35920 .42805 .36605 .30987

จากตาราง 6 องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนทหารและนักเรียนพลเรือนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 1,030 คน หลังจากการหมุนแกนแบบออโรโกนอลวิธีแวนแมกซ์แล้ว ข้อความแต่ละข้อความให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ในแต่ละองค์ประกอบชัดเจนขึ้น ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดชื่อขององค์ประกอบที่ได้ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วยข้อความที่ 2, 3, 4, 6, 8 และ 9 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .30937 ถึง .44718 ค่าไอเกนเท่ากับ 4.31548 เป็นลักษณะที่บุคคลเห็นด้วยกับกฎระเบียบต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสถานศึกษา และสังคมที่ตนอยู่อาศัย ตลอดจนมีความเต็มใจปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เหล่านั้นเนื่องจากรู้ว่าจะได้เป็นผลดีกับตนเอง และแนะนำให้ผู้อื่นให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เหล่านั้นด้วย จึงเรียกองค์ประกอบนี้ว่า การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยข้อความที่ 12, 13, 16, 17, 19 และ 24 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .30177 ถึง .42704 ค่าไอเกนเท่ากับ 3.42151 เป็นลักษณะของการแสดงออก การพูด การแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ด้วยท่าทางมั่นใจ ไม่ลังเล หรือหวั่นวิตกในความสามารถของตน กล้ายอมรับผิดในสิ่งที่ตนกระทำ เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง

องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วยข้อความที่ 22, 23, 25, 27 และ 29 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .31934 ถึง .49543 ค่าไอเกนเท่ากับ 1.81144 เป็นลักษณะที่บุคคลเอาใจใส่ จดจ่ออยู่กับภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หรือหน้าที่ของตน ปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้นด้วยความเอาใจใส่ ไม่ละเลย ทอดทิ้ง หรือเพิกเฉย รวมทั้งรับผิดชอบในสิ่งที่ตนพูดและทำด้วย เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความรับผิดชอบ

องค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วยข้อความที่ 26, 28, 36, 37, 39 และ 40 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .30576 ถึง .53012 ค่าไอเกนเท่ากับ 1.46587 เป็นลักษณะของบุคคลที่มีความมุ่งมั่น พยายามกระทำสิ่งหนึ่ง ๆ ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้แม้จะมีอุปสรรค รวมถึงการวางแผนการดำเนินการล่วงหน้า และปฏิบัติตามแผนที่วางไว้นั้น เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความตั้งใจจริง

องค์ประกอบที่ 5 ประกอบด้วยข้อความที่ 18, 20, 41, 43 และ 50 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .31127 ถึง .41955 ค่าไอเกนเท่ากับ 1.21168 เป็นความสามารถของบุคคลที่กระตุ้นให้ผู้อื่นได้แสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเป็นหมู่คณะ และเป็นลักษณะของบุคคลที่สามารถดูแลผู้อื่นในกลุ่ม ตัดสินใจ และยอมรับผลของการตัดสินใจเป็นกลุ่มอย่างไม่มีวิตกใด ๆ เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความเป็นผู้นำ

องค์ประกอบที่ 6 ประกอบด้วยข้อความที่ 47, 48, 51, 54, 55, 57 และ 59 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .32657 ถึง .44752 ค่าไอเกนเท่ากับ 1.10840 เป็นความสามารถทางร่างกาย และจิตใจที่จะอดทนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จโดยไม่คำนึงถึงอุปสรรคใด ๆ ตลอดจนมีความตั้งใจในการรับฟังความคิดเห็นและรู้จักการให้อภัยผู้อื่น เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความอดทน

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเอง ของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร ผู้วิจัยได้คำนวณค่าความร่วมกัน (Communality) จำนวนองค์ประกอบ (Factor) ค่าไอเกน (Eigen Values) ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Cumulative Percentage of Variance) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และทำการสกัดองค์ประกอบโดยใช้วิธีเทคนิคแกนสำคัญ (Principal Component Analysis) หมุนแกนแบบออร์โธโกนอล (Orthogonal Rotation) โดยวิธีแวนแมกซ์ (Varimax Method) เพื่อการแปลความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น มีรายละเอียดดังตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 7 จำนวนองค์ประกอบ ค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม ในแต่ละองค์ประกอบกลุ่มนักเรียนทหาร

ข้อความที่	องค์ประกอบ	ค่าร่วมกัน	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
1	1	1.00000	5.47796	26.4	26.4
2	2	1.00000	4.61135	5.8	32.2
3	3	1.00000	3.43197	3.5	35.7
4	4	1.00000	1.56684	3.4	39.1
5	5	1.00000	1.34822	3.3	42.4
6	6	1.00000	1.10506	3.2	45.6
7	7	1.00000	1.03481	3.1	48.7
8	8	1.00000	.98485	3.1	51.8
9	9	1.00000	.98126	2.5	54.3
10	10	1.00000	.96534	2.3	56.6

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อความที่	องค์ประกอบ	ค่าร่วมกัน	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
11	11	1.00000	.96315	2.2	58.8
12	12	1.00000	.96001	2.1	60.9
13	13	1.00000	.95876	2.1	63.0
14	14	1.00000	.95852	2.0	65.0
15	15	1.00000	.95840	1.6	66.6
16	16	1.00000	.91781	1.5	68.1
17	17	1.00000	.91511	1.4	69.5
18	18	1.00000	.89260	1.3	70.8
19	19	1.00000	.87908	1.2	72.0
20	20	1.00000	.84203	1.2	73.2
21	21	1.00000	.83821	1.1	74.3
22	22	1.00000	.82625	1.1	75.4
23	23	1.00000	.81793	1.1	76.5
24	24	1.00000	.79938	1.0	77.5
25	25	1.00000	.79730	1.0	78.5
26	26	1.00000	.77797	1.0	79.5
27	27	1.00000	.76710	1.0	80.5
28	28	1.00000	.75881	1.0	81.5
29	29	1.00000	.75496	1.0	82.5
30	30	1.00000	.74334	1.0	83.5
31	31	1.00000	.73989	1.0	84.5
32	32	1.00000	.73021	1.0	85.5
33	33	1.00000	.71724	1.0	86.5
34	34	1.00000	.70855	1.0	87.5
35	35	1.00000	.70847	1.0	88.5
36	36	1.00000	.69255	1.0	89.5

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อความที่	องค์ประกอบ	ค่าร่วมกัน	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
37	37	1.00000	.67119	0.9	90.4
38	38	1.00000	.66423	0.8	91.2
39	39	1.00000	.65411	0.8	92.0
40	40	1.00000	.64613	0.7	92.7
41	41	1.00000	.60901	0.6	93.3
42	42	1.00000	.60606	0.5	93.8
43	43	1.00000	.60440	0.5	94.3
44	44	1.00000	.59972	0.5	94.4
45	45	1.00000	.57896	0.5	95.3
46	46	1.00000	.55762	0.5	95.8
47	47	1.00000	.55505	0.5	96.3
48	48	1.00000	.55367	0.4	96.7
49	49	1.00000	.53798	0.4	97.1
50	50	1.00000	.53294	0.4	97.5
51	51	1.00000	.52351	0.4	97.9
52	52	1.00000	.50102	0.4	98.3
53	53	1.00000	.49691	0.3	98.6
54	54	1.00000	.47699	0.3	98.9
55	55	1.00000	.47023	0.2	99.1
56	56	1.00000	.44398	0.2	99.3
57	57	1.00000	.44089	0.2	99.5
58	58	1.00000	.43371	0.2	99.7
59	59	1.00000	.42745	0.2	99.9
60	60	1.00000	.41488	0.1	100.0

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า ค่าไอเกน (Eigen Values) ซึ่งเป็นผลรวมยกกำลังสองของสัมประสิทธิ์องค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบ ที่มีค่ามากกว่า 1 มีจำนวน 7 องค์ประกอบ มีค่าเป็น 48.7 % ของความแปรปรวนทั้งหมด ผู้วิจัยจึงทำการสกัดองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ ดังตาราง 8

ตาราง 8 น้ำหนักขององค์ประกอบของตัวแปรที่หมุนแกนแบบอโรโกนอล โดยวิธีแวนแมกซ์

ข้อความที่	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
1	-.46567*	.27322	.25733	.15409	.10914	.29168	.26557
2	.35726*	.17497	-.01605	.24512	.20467	-.07268	-.03899
3	.22292	.17984	.00338	.06780	.13104	.03674	-.07029
4	-.30338*	.27279	.14689	-.07102	.27849	.01331	.16364
5	-.06078	.24918	.05084	.20572	.06522	.10282	.36097*
6	-.33662*	.19407	.28854	.20744	.22365	-.01359	.11241
7	-.07842	.39420*	.24430	-.06526	.10574	.25609	.32432*
8	.28852	.31459*	.33462*	.35639*	.18191	.03417	.11152
9	-.47823*	.08265	.15907	.13791	.20832	.09163	.15010
10	.32815*	.27952	.00121	-.03350	.09436	.34932*	-.06165
11	.09040	-.04642	.09802	-.07429	.19799	.12947	-.01677
12	.04310	.38377*	-.06166	.21354	.17502	-.09102	.16914
13	.28552	.48466*	.22624	.06565	-.03736	.24491	-.01032
14	.09994	.09322	.04459	-.09114	.22183	-.03448	.17574
15	.22795	.34836*	-.00801	.25464	.14838	.00651	.26641
16	-.08187	-.37617*	.13992	.21602	.12799	.01657	.04428
17	.28553	.43494*	.05823	.14511	.14560	.22825	.07028
18	.28487	.14737	.06579	.00595	.22219	.24254	.01672
19	.11001	-.35493*	.19213	.13302	-.00070	.21163	-.05134
20	.04482	.24509	.17632	.03479	.17078	.07144	.16979

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อความที่	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
21	.16810	.05856	.02498	-.38399*	.28935	.35057*	-.08704
22	-.08564	.25304	.36116*	.03541	-.01404	.12138	.09161
23	.28635	.21241	.34450*	.07884	.24783	.34227	.28979
24	-.01176	.15288	-.08175	.13310	-.07878	.00075	.01234
25	.26127	.26409	.31063*	-.04740	.00654	.28405	.00723
26	-.03077	.22989	.04204	.19807	.16664	.18199	.16161
27	.21595	.01894	.43726*	-.03071	.24063	-.01736	.16880
28	.27768	-.03729	.12799	.14983	.00168	.02704	.07908
29	.10510	.15764	.25013	.28716	.18979	-.04665	-.07068
30	-.04434	.19750	-.31333*	.20082	.28982	-.00098	.16640
31	-.07297	.25426	.05934	-.36144*	-.06247	.18462	.25863
32	.28958	.01022	.02925	.38702*	-.07297	.26458	.25508
33	.28564	.22140	-.03335	.34506*	.20856	.38351*	.25498
34	.00333	.14346	-.00136	-.44921*	.05330	.24316	-.05289
35	.20361	.09995	.20751	.09749	.14531	-.05773	.09294
36	-.05910	-.06114	.29687	-.36556*	.22189	.01206	.17933
37	.11190	.02124	-.00134	.20561	.14272	.27024	.05573
38	.23099	.03872	.16729	.28093	.26337	.19840	.13982
39	-.02499	.15206	.06828	-.37341*	.19833	.26153	.25158
40	.22578	-.07707	.14911	.43890*	.29986	.29948	.04212
41	.14964	.28195	.08083	.17759	-.43321*	.11197	.14261
42	.19991	.04537	.10015	.00263	.22769	-.05947	.31004*
43	.16007	.27164	.27631	.06884	.33736*	.10180	.26621
44	.10328	-.04106	-.09956	.00130	.21258	.12211	.36168*
45	.26548	.15973	.11664	.02153	.09461	.21147	.46589*

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อความที่	องค์ประกอบ						
	1	2	3	4	5	6	7
46	-.09874	-.05539	.01786	.15358	-.02608	-.08251	.39665*
47	.05035	.33723	.37297	.05531	.39996*	.29720	.27338
48	.19239	.01473	.22589	.12411	.21345	-.35929*	.22284
49	.11898	-.06698	.10754	.15908	.15138	.26918	.47274*
50	-.00433	.19480	.26516	-.01779	.10365	.27837	-.00002
51	.09148	.22856	.21744	.29867	.14686	.38479*	.22278
52	.22838	-.03128	.08690	-.07852	.01821	-.01107	-.08748
53	.11828	.04720	.21640	.18690	.25949	-.46968*	.13497
54	.02731	.22597	-.09443	-.02769	.21261	-.32981*	.15666
55	.19005	.18113	.14213	.06761	.18234	-.00751	.25759
56	.21452	.19619	.25201	.12120	.21708	.35636*	.25709
57	-.01574	.26244	.19336	.02345	.08735	.43731*	.24405
58	.15837	-.02309	.18616	.11804	.20210	.12164	-.03264
59	-.02190	.13513	.25672	.18530	-.01021	.25882	.08486
60	.06552	.26321	.21658	.07283	.23726	.24639	.11133

หมายเหตุ * น้ำหนักขององค์ประกอบมากกว่า .3

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) หลังจากการหมุนแกนแบบออร์โธโกนอล (Orthogonal Rotation) วิธีแวนริแมกซ์ (Varimax Method) และพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ค่ามากกว่า .3 ขึ้นไป (ไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย + หรือ -) พิจารณาเป็นรายข้อความ (แถว) ว่าข้อความใดอยู่บนองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบ จะเลือกน้ำหนักที่สูงที่สุดบนองค์ประกอบนั้น และพิจารณาหากข้อความใดมีน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า .3 ขึ้นไป แต่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกันหลายค่า ถือว่าข้อความนั้นเป็นข้อความซ้ำซ้อน และตัดทิ้งไปไม่นำมาพิจารณา

ข้อความที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบไม่ถึง .3 ทุกองค์ประกอบมี 18 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 3, 11, 14, 18, 20, 24, 26, 28, 29, 35, 37, 38, 50, 52, 55, 58 59 และ 60 เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบตามเกณฑ์ข้างต้นพบว่า ข้อความที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า .3 ในองค์ประกอบตั้งแต่ 2 องค์ประกอบขึ้นไป และมีค่าที่ใกล้เคียงกันมี 5 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 7, 8, 10, 21 และ 33 จัดเป็นข้อความซ้ำซ้อน จึงตัดทิ้งไป ไม่นำมาพิจารณา ดังนั้นข้อความต่าง ๆ ที่เหลือ จึงถูกจัดอยู่ในองค์ประกอบได้ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 มี 5 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 1, 2, 4, 6 และ 9 องค์ประกอบที่ 2 มี 6 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 12, 13, 15, 16, 17 และ 19 องค์ประกอบที่ 3 มี 5 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 22, 23, 25, 27, 29 และ 30 องค์ประกอบที่ 4 มี 6 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 31, 32, 34, 36, 39 และ 40 องค์ประกอบที่ 5 มี 3 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 41, 43 และ 47 องค์ประกอบที่ 6 มี 6 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 48, 51, 53, 54, 56 และ 57 และองค์ประกอบที่ 7 มี 6 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 5, 42, 44, 45, 46 และ 49 ดังมีรายละเอียดในตาราง 9

ตาราง 9 องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร

องค์ประกอบที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
1 (ค่าไอเกน 5.47796)	1. ข้าพเจ้าคืนหนังสือห้องสมุดตรงตามกำหนดเวลาเสมอ 2. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนโดยเคร่งครัด 4. ข้าพเจ้าข้ามถนนตรงทางม้าลายหรือสะพานลอย เพราะ เป็นผลดีกับตัวข้าพเจ้าเอง 6. การปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของสถานศึกษา เป็นสิ่งที่ดีกับตัวข้าพเจ้าเอง 9. การปฏิบัติตามกฎจราจรช่วยลดปัญหาการจราจรได้มาก	.46567 .35726 .30338 .33662 .47823

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
2 (ค่าไอเกน 4.61135)	12. ในขณะที่เรียนหนังสือ หากมีอาจารย์มายืนดูใกล้ ๆ ข้าพเจ้าจะประหม่าจนทำอะไรไม่ถูก 13. ข้าพเจ้าประหม่า เสียงสิ้น เมื่อออกไปพูดหน้าชั้นเรียน 15. ข้าพเจ้ามีความลังเลที่จะทำบางอย่าง เพราะไม่แน่ใจในผลที่จะเกิดขึ้น 16. ข้าพเจ้าไม่มั่นใจในการทำอะไรตามลำพัง 17. ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดเมื่อต้องสนทนากับคนที่ข้าพเจ้า ไม่คุ้นเคย 19. ข้าพเจ้าไม่กล้าถามปัญหาในห้องเรียน เพราะกลัวว่า จะถูกเพื่อน ๆ ล้อเลียน	.38377 .48466 .34836 .37617 .43494 .35493
3 (ค่าไอเกน 3.43197)	22. ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลาเสมอ แม้ว่าอาจารย์ผู้สอน วิชานั้นจะไม่เรียกชื่อเลยก็ตาม 23. ข้าพเจ้ารับผิดชอบผลการเรียนของตัวเอง 25. คำสัญญาของข้าพเจ้าเชื่อถือได้เสมอ 27. ข้าพเจ้าช่วยเหลืองานบ้านโดยไม่ต้องให้ผู้ปกครอง ว่ากล่าว 30. ข้าพเจ้าไม่ออกไปเที่ยวกับเพื่อน ถ้าข้าพเจ้ายังทำงาน ของข้าพเจ้าไม่เสร็จ	.36116 .34450 .31063 .43726 .31333

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
4 (ค่าไอเกน 1.56684)	31. ข้าพเจ้าแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตัวเอง ก่อนที่จะขอความช่วยเหลือจากคนอื่น	.36144
	32. ข้าพเจ้าเคยตั้งใจจะทำอะไร แต่เมื่อถึงเวลากลับผลัดไว้ทำเวลาอื่น	.38702
	34. ข้าพเจ้าทำงานต่าง ๆ ได้สำเร็จเสร็จสิ้นด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น	.44921
	36. ข้าพเจ้าวางแผนการทำงานล่วงหน้าก่อนลงมือทำงาน	.36556
	39. เมื่อกระทำการอะไรสำเร็จด้วยตัวเองข้าพเจ้าจะภาคภูมิใจมาก	.37341
	40. แม้จะมีเสียงดังรบกวน ข้าพเจ้าก็ไม่สูญเสียสมาธิในการอ่านหนังสือ	.43890
5 (ค่าไอเกน 1.34822)	41. หากข้าพเจ้าได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้า ข้าพเจ้าจะให้โอกาสผู้อื่นแสดงความคิดเห็นทุกเรื่อง	.43321
	43. ความคิดเห็นของผู้อื่นมีความสำคัญเท่าเทียมกัน	.33736
	47. ข้าพเจ้าเบี่ยงเบนการทำงานร่วมกับผู้อื่น	.39996
6 (ค่าไอเกน 1.10506)	48. ข้าพเจ้าสามารถฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้เป็นเวลานาน	.35929
	51. ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธ เมื่อเพื่อนข้าพเจ้าผิดนัด	.38479
	53. ข้าพเจ้าอยากทำงานในที่ ๆ สามารถเดินทางไปได้สะดวก	.46968
	54. ข้าพเจ้าจะพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสิ้นไป แม้ว่าข้าพเจ้าจะรู้สึกเบี่ยงเบนเพียงใดก็ตาม	.32981
	56. การออกกำลังกายเป็นสิ่งที่เนื้อเนื้อสำหรับข้าพเจ้า	.35636
	57. ข้าพเจ้าไม่ควรย่อท้อต่อความลำบากใด ๆ	.43731

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
7 (ค่าไอเกน 1.03481)	5. เมื่อข้าพเจ้าถูกตำหนิเพราะกระทำความผิด ข้าพเจ้า ไม่เคยถือโทษผู้ตำหนิเลย	.36097
	42. ข้าพเจ้านิยมชมชอบความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ	.31004
	44. ข้าพเจ้าไม่ถือโกรธ เมื่อถูกตำหนิ หรือวิพากษ์วิจารณ์	.36168
	45. ข้าพเจ้าจะตำหนิใคร ก็ต่อเมื่อพบว่าคนนั้นกระทำความผิด จริงเท่านั้น	.46589
	46. ข้าพเจ้าอิจฉาเพื่อนที่เรียนเก่งกว่า	.39665
	49. เมื่อมีความคิดเห็นของผู้อื่นดีกว่า ข้าพเจ้าเลิก ความคิดเห็นของข้าพเจ้าทันที	.47274

องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วยข้อความ 1, 2, 4, 6 และ 9 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง .30338 ถึง .47823 ค่าไอเกนเท่ากับ 5.47796 เป็นลักษณะที่บุคคล เห็นด้วยกับ กฎระเบียบต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสถานศึกษา และในสังคมที่ตนอยู่อาศัย ตลอดจนปฏิบัติตามกฎระเบียบ เหล่านั้นด้วยความเต็มใจเนื่องจากรู้ว่าจะจะเป็นผลดีกับตนเองและแนะนำให้ผู้อื่นในสถานศึกษา หรือ สังคมให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบด้วย เรียกองค์ประกอบนี้ว่าการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยข้อความที่ 12, 13, 15, 16, 17 และ 19 ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบอยู่ระหว่าง .34836 ถึง .48466 ค่าไอเกนเท่ากับ 3.10724 เป็นลักษณะของการ แสดงความมั่นใจในการพูด การแสดงความคิดเห็น หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยท่าทางมั่นใจ ไม่มี การประหม่า ลังเลใจ หรือหวั่นวิตกในความสามารถของตน เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความเชื่อมั่น ในตนเอง

องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วยข้อความที่ 22, 23, 25, 27 และ 30 มีค่าน้ำหนัก องค์ประกอบอยู่ระหว่าง .31063 ถึง .43726 ค่าไอเกนเท่ากับ 1.90919 เป็นลักษณะที่บุคคล แสดงการเอาใจใส่ จดจ่ออยู่กับภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หรือหน้าที่ของตนจนกว่าจะสำเร็จ ล่วงไป เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความรับผิดชอบ

องค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วยข้อความที่ 31, 32, 34, 36, 39 และ 40 คำนี้นักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .36144 ถึง .43890 ค่าไอเกนเท่ากับ 1.60575 เป็นลักษณะของบุคคลที่มีความมุ่งมั่น พยายามกระทำสิ่งหนึ่ง ๆ ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้แม้จะมีอุปสรรค รวมถึงการวางแผนการดำเนินการล่วงหน้า และปฏิบัติตามแผนการที่วางไว้นั้น เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความตั้งใจจริง

องค์ประกอบที่ 5 ประกอบด้วยข้อความที่ 41, 43 และ 47 มีค่านี้นักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .33736 ถึง .43321 ค่าไอเกนเท่ากับ 1.45020 เป็นลักษณะบุคคล ที่มีความตั้งใจในการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในกลุ่ม ให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของผู้อื่นในกลุ่ม และมีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความเป็นผู้นำ

องค์ประกอบที่ 6 ประกอบด้วยข้อความที่ 48, 51, 53, 54, 56 และ 57 คำนี้นักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .32981 ถึง .46968 ค่าไอเกนเท่ากับ 1.27083 เป็นลักษณะบุคคล ที่มีความตั้งใจในการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นเวลานาน ๆ ไม่โกรธเมื่อถูกวิพากษ์วิจารณ์ ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากใด ๆ เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความอดทน

องค์ประกอบที่ 7 ประกอบด้วยข้อความที่ 5, 42, 44, 45, 46 และ 49 มีค่านี้นักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .31004 ถึง .47274 เป็นลักษณะของบุคคล ที่แสดงออกซึ่งการยอมรับฟังความคิดเห็น ข้อตำหนิ คำวิพากษ์วิจารณ์โดยไม่รู้ลึกโกรธ และยินดีจะเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น หากความคิดเห็นอื่นดีกว่า เหมาะสมกว่า เรียกองค์ประกอบนี้ว่า การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

4. การวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือน ผู้วิจัยได้คำนวณค่าความร่วมกัน (Communality) จำนวนองค์ประกอบ (Factor) ค่าไอเกน (Eigen Values) ค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Commulative Percentage of Variance) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และทำการสกัดองค์ประกอบโดยใช้วิธีเทคนิคแกนสำคัญ (Principal Component Analysis) หมุนแกนแบบออร์โธโกนอล (Orthogonal Rotation) โดยวิธีแวนแมกซ์ (Varimax Method) เพื่อการแปลความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น มีรายละเอียดดังตาราง 10 ดังนี้

ตาราง 10 จำนวนองค์ประกอบ ค่าร่วมกัน ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมในแต่ละองค์ประกอบกลุ่มนักเรียนพลเรือน

ข้อความที่	องค์ประกอบ	ค่าร่วมกัน	ค่าไอเกน eigeny	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
1	1	1.00000	5.16482	23.4	23.4
2	2	1.00000	4.38726	5.1	28.5
3	3	1.00000	2.54681	4.1	32.6
4	4	1.00000	1.30544	4.0	36.6
5	5	1.00000	1.28976	3.5	40.1
6	6	1.00000	1.18862	3.1	43.2
7	7	1.00000	1.13375	2.8	46.0
8	8	1.00000	1.05684	2.8	48.8
9	9	1.00000	1.04483	2.6	51.4
10	10	1.00000	1.00547	2.5	53.9
11	11	1.00000	.98254	2.5	56.4
12	12	1.00000	.97531	2.1	58.5
13	13	1.00000	.96734	2.1	60.6
14	14	1.00000	.95985	2.0	62.6
15	15	1.00000	.95950	2.0	64.6
16	16	1.00000	.94687	1.9	66.5

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อความที่	องค์ประกอบ	ค่าร่วมกัน	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
17	17	1.00000	.90428	1.8	68.3
18	18	1.00000	.90240	1.8	70.1
19	19	1.00000	.90034	1.7	71.8
20	20	1.00000	.90011	1.7	73.5
21	21	1.00000	.89578	1.7	75.2
22	22	1.00000	.88530	1.6	76.8
23	23	1.00000	.88059	1.6	78.4
24	24	1.00000	.87294	1.5	79.9
25	25	1.00000	.87131	1.5	81.4
26	26	1.00000	.86359	1.2	82.6
27	27	1.00000	.84098	1.0	83.6
28	28	1.00000	.82190	1.0	84.6
29	29	1.00000	.81648	1.0	85.6
30	30	1.00000	.81552	1.0	86.6
31	31	1.00000	.80206	0.7	87.3
32	32	1.00000	.79739	0.7	88.0
33	33	1.00000	.78156	0.6	88.6
34	34	1.00000	.77422	0.6	89.2
35	35	1.00000	.76149	0.5	89.7
36	36	1.00000	.75116	0.5	90.2
37	37	1.00000	.74384	0.5	90.7
38	38	1.00000	.73487	0.5	91.2
39	39	1.00000	.73409	0.5	91.7
40	40	1.00000	.73122	0.5	92.2
41	41	1.00000	.72002	0.5	92.7
42	42	1.00000	.71430	0.5	93.2

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อความที่	องค์ประกอบ	ค่าร่วมกัน	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
43	43	1.00000	.68967	0.5	93.7
44	44	1.00000	.68137	0.5	94.2
45	45	1.00000	.67693	0.5	94.7
46	46	1.00000	.63984	0.5	95.2
47	47	1.00000	.60398	0.5	95.7
48	48	1.00000	.60313	0.5	96.2
49	49	1.00000	.56806	0.5	96.7
50	50	1.00000	.55486	0.4	97.1
51	51	1.00000	.54702	0.4	97.5
52	52	1.00000	.54542	0.4	97.9
53	53	1.00000	.53856	0.4	98.3
54	54	1.00000	.52282	0.4	98.7
55	55	1.00000	.51169	0.3	99.0
56	56	1.00000	.49437	0.3	99.3
57	57	1.00000	.49121	0.2	99.5
58	58	1.00000	.49049	0.2	99.7
59	59	1.00000	.47591	0.2	99.9
60	60	1.00000	.45683	0.1	100.0

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า ค่าไอเกน (Eigen Values) ซึ่งเป็นผลรวมยกกำลังสองของสัมประสิทธิ์องค์ประกอบในแต่ละองค์ประกอบที่มีค่ามากกว่า 1 มีจำนวน 10 องค์ประกอบ มีค่าเป็น 53.9 % ของความแปรปรวนทั้งหมด ผู้วิจัยจึงสกัดองค์ประกอบ 10 องค์ประกอบ ดังตารางที่ 11

ตาราง 11 น้ำหนักขององค์ประกอบของตัวแปรทั้งหมดแบบอโรโกนอล โดยวิธีแวนแมกซ์

ข้อความที่	องค์ประกอบ				
	1	2	3	4	5
1	.35631*	.27368	.21763	.16889	.08357
2	.48239*	.06233	.13774	.17572	-.05060
3	.33044*	.24302	.21392	.06543	.20091
4	.45046*	.12148	.19144	.22076	.27172
5	.34732*	.02067	-.06073	-.05169	.15651
6	.33210*	.12774	.02114	.13379	.14440
7	-.01609	-.05186	.06134	.12140	.22325
8	.32740*	-.02277	.07542	.28734	-.00880
9	.42786*	.08879	.00298	.25376	.05406
10	.27747	.17765	.03188	.19840	.16213
11	.27356	.35113*	.17976	.10994	.13711
12	.03769	.34579*	.05854	.02523	.08166
13	-.08349	.35961*	.01803	.12130	.02428
14	-.07204	.39046*	.10127	.18204	.17662
15	-.02984	.18048	.18544	-.05431	.23576
16	.18432	-.30735*	.00005	.01832	.07764
17	-.08985	.39014*	.11919	.26407	.16871
18	.26995	.07104	.22998	-.00513	-.05958
19	.16130	.34446*	-.05570	.18069	.04136
20	-.04283	-.47120*	.10104	.03128	.25548
21	.02522	.21343	.07842	-.02847	.23089
22	.18359	.13686	.35114*	-.08236	-.07468
23	.29552	.28076	.31615*	.15729	.10573
24	-.01549	.28693	.00080	.24616	.15561
25	-.03302	.01580	.31653*	.20723	-.04341

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อความที่	องค์ประกอบ				
	1	2	3	4	5
26	.12786	.26446	.22109	-.05546	.15000
27	.20826	.19903	.47783*	.40093	.28675
28	.19737	.11524	.07019	.15082	.18630
29	.17828	.16698	.31625*	.03125	.17744
30	.00174	.12925	-.00441	.37860*	.10249
31	-.08100	.13033	.26419	.11667	.28954
32	.10198	.10886	-.05242	.14961	.00435
33	.29460	.15491	.11339	-.35067*	.24441
34	.16430	-.05365	.02429	.33763*	.14036
35	.26324	.17262	.24095	-.07140	.23644
36	.13059	.07458	-.06243	.34140*	.04286
37	.00674	.15161	.11749	-.03511	-.08721
38	.07137	.29533	.27125	.10332	-.07376
39	.09879	.19629	.29865	-.32383*	.00485
40	.01613	.19883	-.03220	.48555*	.03155
41	.00780	.21191	-.01127	-.01433	.35518*
42	.16188	.18666	-.05561	.02149	.33168*
43	.10009	-.05124	-.06843	.15655	.44702*
44	.11077	-.03550	.17420	-.04912	.12985
45	-.02404	-.01872	.17249	.01153	.15407
46	.20139	.00262	.09159	-.06380	.21707
47	.02991	.17236	-.05913	.17701	.28080
48	.04397	.23672	.25992	-.08189	.36806*
49	.21978	.26462	-.03182	.20498	.10057
50	-.03413	.02064	.09633	.11556	-.02955

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อความที่	องค์ประกอบ				
	1	2	3	4	5
51	.15226	.02438	.07579	-.04353	-.08448
52	-.00990	-.08691	.04837	.28099	-.03300
53	.18730	.18243	.18399	.02095	.10088
54	-.07671	.00163	.18067	.00208	.06297
55	.12571	.16344	.10221	.29017	.25191
56	.09111	.10847	.12560	.06653	-.01865
57	.01583	.01591	.20392	-.05255	.26702
58	-.05388	.20140	.29832	.29525	.15394
59	.29114	.14128	-.03756	.06663	.17028
60	.25441	.01985	.14228	.16950	.08698

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อความที่	องค์ประกอบ				
	6	7	8	9	10
1	.14339	.20884	.02395	.19578	.14743
2	.04685	.16102	.02068	-.05003	.27827
3	.09586	.24591	.08269	.04350	.25572
4	.20778	.18054	.10933	-.06722	.18747
5	.00430	.33517*	.22385	.00912	.15545
6	.12332	.21814	.10738	.11476	.15109
7	.20551	.24312	-.07816	.00573	.08336
8	.05196	.07841	.29301	.21918	.06583
9	.16401	-.01037	.06118	.06448	.27372
10	.18058	.06354	-.07101	.05210	-.00014
11	.01483	.17791	-.06337	-.32215*	-.01601
12	.00353	-.08683	.29440	.24518	.27276
13	.25607	.05164	-.01034	.13479	.15818
14	.07442	.13241	.38852*	.19947	.02928
15	.25960	.11528	.19477	-.02037	.06874
16	.18895	.10513	.16054	.04372	.23285
17	.06704	.15052	.25468	.29512	.14440
18	.08668	.10198	.22303	.19172	.01834
19	.11080	.36239*	-.02530	.20774	.05032
20	.08561	.19876	.11835	-.02576	.28938
21	.21327	.03693	.20862	.28335	.08032
22	.14423	.24102	.04415	.05059	.04158
23	.13718	.08202	.19403	.21817	.04348
24	.04395	.29221	.27565	.14055	.20944
25	.09750	.09804	.26831	.27655	.22293

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อความที่	องค์ประกอบ				
	6	7	8	9	10
26	.13454	.10566	.06725	.27993	.08823
27	.10441	.27854	.17139	.27804	.24580
28	.26414	.03267	.04286	.15916	.04410
29	.08929	.21791	.24109	-.06576	.07550
30	.29864	.03940	.11194	.17451	.21214
31	.17496	.19556	.38587*	.27589	-.08704
32	.05477	.12299	.24555	.07305	.16384
33	.06494	.05958	.12111	.13549	.21684
34	.15128	.11016	.23181	.12527	.22034
35	.14770	.03920	.27305	.25457	-.08251
36	.06187	.25987	.17327	.08152	.16454
37	.08216	.02060	-.06759	.11112	.04931
38	.21231	-.00784	.20613	-.02133	.28285
39	.05130	.11612	-.02824	.10572	.05506
40	.05737	.19887	-.01510	.03110	.11450
41	.17939	.08834	.27030	.14771	.26694
42	.07204	.17542	.10142	.08314	.22186
43	.18055	-.04959	.21053	-.06007	.13741
44	.12791	.21659	.16584	.18816	-.01242
45	.29295	.19688	.16773	.21493	.32042*
46	.04968	.26068	.08563	.33032*	.11276
47	.06047	.21828	.19792	.32166*	.28598
48	.12252	.11533	.10741	.08827	.10295
49	.19231	.16189	.28802	.24283	.13035
50	.25302	-.02733	.15282	.17392	.20512

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อความที่	องค์ประกอบ				
	6	7	8	9	10
51	.38086*	-.08527	-.04436	-.06699	.21523
52	.06144	.09061	.25369	.23277	-.03336
53	.31141*	.14503	.22069	.15055	.07546
54	.12186	.09936	.19098	.28408	.04623
55	.30499*	.04123	.00868	.10525	.16983
56	.03229	.25664	.03617	.07783	.08535
57	.42670*	.17463	.23186	.10305	.15724
58	.11321	.04013	.10110	.16994	.06513
59	.04146	.17835	.22135	.03239	.05468
60	.18959	.20041	.29153	.13626	.29763

หมายเหตุ * ค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มากกว่า .3

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) หลังจากการหมุนแกนแบบอโรโทนอนัล (Orthogonal Rotation) วิธีแวนิแม็กซ์ (Varimax Method) และพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ค่ามากกว่า .3 ขึ้นไป (ไม่คำนึงถึงเครื่องหมาย + หรือ -) พิจารณาเป็นรายข้อความ (แถว) ว่าข้อความใดอยู่บนองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบ จะเลือกน้ำหนักที่สูงสุดบนองค์ประกอบนั้น และพิจารณาหากข้อความใดมีน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า .3 ขึ้นไป แต่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบใกล้เคียงกันหลายค่า ถือว่าข้อความนั้นเป็นข้อความซ้ำซ้อนและตัดทิ้งไปไม่นำมาพิจารณา

ข้อความที่ค่าน้ำหนักองค์ประกอบไม่ถึง .3 ในทุกองค์ประกอบมี 21 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 7, 10, 15, 18, 21, 24, 26, 28, 32, 35, 37, 38, 44, 49, 50, 52, 54, 56, 58, 59 และ 60 เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบตามเกณฑ์ขั้นต่ำพบว่า ข้อความที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า .3 ในองค์ประกอบตั้งแต่ 2 องค์ประกอบขึ้นไป มี 4 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 5, 11, 14 และ 19 จัดเป็นข้อความซ้ำซ้อนจึงตัดทิ้งไปไม่นำมาพิจารณา ดังนั้น ข้อความที่เหลือจึงถูกจัดอยู่ในองค์ประกอบได้ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 มี 7 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 1, 2, 3, 4, 6, 8 และ 9 องค์ประกอบที่ 2 มี 5 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 12, 13, 16, 17 และ 20 องค์ประกอบที่ 3 มี 5 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 22, 23, 25, 27 และ 29 องค์ประกอบที่ 4 มี 6 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 30, 33, 34, 36, 39 และ 40 องค์ประกอบที่ 5 มี 4 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 41, 42, 43 และ 48 องค์ประกอบที่ 6 มี 5 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 51, 53, 55 และ 57 องค์ประกอบที่ 8 มี 1 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 31 องค์ประกอบที่ 9 มี 2 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 46 และ 47 และองค์ประกอบที่ 10 มี 1 ข้อความ ได้แก่ ข้อความที่ 45 แต่เกณฑ์ขั้นต่ำในการกำหนดจำนวนองค์ประกอบนั้น ได้กำหนดให้มีข้อความในองค์ประกอบตั้งแต่ 3 ข้อความขึ้นไป จึงจะจัดเป็นองค์ประกอบที่ชัดเจนได้ (อุทุมพร ทองอุไทย. 2532: 118 ; อ้างอิงมาจาก Comrey. 1973 : 226) ดังนั้นจำนวนองค์ประกอบที่ชัดเจนจึงมีเพียง 6 องค์ประกอบ ดังตาราง 12

ตาราง 12 องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือน

องค์ประกอบที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
1 (ค่าไอเกน 5.16482)	1. ข้าพเจ้าคืนหนังสือตรงตามกำหนดเวลาเสมอ 2. ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎของโรงเรียนโดยเคร่งครัด 3. เมื่อมีโอกาส ข้าพเจ้าจะแนะนำให้เพื่อน ๆ ทำตาม กฎระเบียบของโรงเรียน 4. ข้าพเจ้าข้ามถนนตรงทางม้าลายหรือสะพานลอย เพราะ เป็นผลดีกับตัวข้าพเจ้าเอง 6. การปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของสถานศึกษาเป็นสิ่งที่ดีกับตัว ข้าพเจ้าเอง 8. การรักษาความสะอาดเป็นเรื่องของทุกคนในสังคม 9. การปฏิบัติตามกฎจราจรช่วยลดปัญหาการจราจรได้มาก	.35631 .48239 .33044 .45046 .33210 .32740 .42786

ตาราง 12 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	น้ำหนัก องค์ประกอบ
2 (ค่าไอเกน 4.38726)	12. ในขณะที่เรียนหนังสือหากมีอาจารย์มาขึ้นดูใกล้ ๆ ข้าพเจ้า จะประหม่าจนทำอะไรไม่ถูก .34579 13. ข้าพเจ้า ประหม่า เสียสิ้น เมื่อออกไปพูดหน้าชั้นเรียน .35961 16. ข้าพเจ้า ไม่มั่นใจในการทำอะไรตามลำพัง .30735 17. ข้าพเจ้า รู้สึกอึดอัดเมื่อต้องสนทนากับคนที่ข้าพเจ้า ไม่คุ้นเคย .39014 20. ข้าพเจ้า คล้อยตามเสียงส่วนใหญ่ในกลุ่ม ไม่ว่าความเห็น นั้นจะเป็นอย่างไร .47120
3 (ค่าไอเกน 2.54681)	22. ข้าพเจ้า เข้าเรียนตรงเวลาเสมอ แม้ว่าอาจารย์ผู้สอน วิชานั้นจะไม่เรียกชื่อเลขที่ตาม .35114 23. ข้าพเจ้า รับผิดชอบผลการเรียนของตัวเอง .31615 25. คำสัญญาของข้าพเจ้า เชื่อถือได้เสมอ .31653 27. ข้าพเจ้า ช่วยเหลืองานบ้าน โดยไม่ต้องให้ผู้ปกครองว่ากล่าว .47783 29. ชั่วโมงใดที่ข้าพเจ้า ขาดเรียน ข้าพเจ้า จะติดตามบทเรียน จากเพื่อน ๆ ทันที .31625
4 (ค่าไอเกน 1.30544)	30. ข้าพเจ้า ไม่ออกไปเที่ยวกับเพื่อน ถ้าข้าพเจ้า ยังทำงาน ของข้าพเจ้า ไม่เสร็จ .37860 33. ข้าพเจ้า พยายามทำงานให้สำเร็จตามที่ตั้งใจไว้ ไม่ว่าจะยากลำบากเพียงใด .35067 34. ข้าพเจ้า ทำงานต่าง ๆ ได้สำเร็จเสร็จสิ้นด้วยตนเอง โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น .33763 36. ข้าพเจ้า วางแผนการทำงานล่วงหน้าก่อนลงมือทำงาน .34140 39. เมื่อกระทำการใดสำเร็จด้วยตัวเอง ข้าพเจ้า จะภาคภูมิใจมาก .32383 40. แม้จะมีเสียงดังรบกวน ข้าพเจ้า ก็ไม่สูญเสียสมาธิในการ อ่านหนังสือ .48555

ตาราง 12 (ต่อ)

องค์ประกอบที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
5 (ค่าไอเกน 1.28976)	41. หากข้าพเจ้าได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้า ข้าพเจ้าจะให้ โอกาสผู้อื่นแสดงความคิดเห็นทุกเรื่อง	.35518
	42. ข้าพเจ้านิยมชมชอบความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ	.33168
	43. ความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสำคัญเท่าเทียมกัน	.44702
	48. ข้าพเจ้าสามารถฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้ เป็นเวลานาน ๆ	.36806
6 (ค่าไอเกน 1.18862)	51. ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธเมื่อเพื่อนข้าพเจ้าผิดนัด	.38086
	53. ข้าพเจ้าอยากทำงานที่สามารถเดินทางไปได้อย่างสะดวก	.31141
	55. เมื่อเกิดอุปสรรคระหว่างการทำงาน ข้าพเจ้าจะล้มเลิก งานนั้น	.30499
	57. ข้าพเจ้าไม่ควรย่อท้อต่อความลำบากใด ๆ	.42670

องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วยข้อความที่ 1, 2, 3, 4, 6, 8 และ 9 มีค่าน้ำหนัก
องค์ประกอบอยู่ระหว่าง .32740 ถึง .48239 ค่าไอเกนเท่ากับ 5.16482 เป็นลักษณะที่บุคคล
เห็นด้วยกับกฎระเบียบต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสถานศึกษา และสังคมที่ตนอยู่อาศัย ตลอดจนมีความเต็มใจ
ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เหล่านั้นเนื่องจากรู้ว่าจะจะเป็นผลดีกับตนเอง และแนะนำให้ผู้อื่นให้ปฏิบัติตามกฎ
เกณฑ์เหล่านั้นด้วย จึงเรียกองค์ประกอบนี้ว่า การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยข้อความที่ 12, 13, 16, 17 และ 20 มีค่าน้ำหนัก
องค์ประกอบอยู่ระหว่าง .30735 ถึง .47120 ค่าไอเกนเท่ากับ 4.38726 เป็นลักษณะของการ
แสดงออก การพูด การแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ด้วยท่าทางมั่นใจไม่ลังเล
หรือหวั่นวิตกในความสามารถของตนกล้ายอมรับผิดในสิ่งที่ตนกระทำ เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความ
เชื่อมั่นในตนเอง

องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วยข้อความที่ 22, 23, 25, 27 และ 29 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .31615 ถึง .47783 ค่าไอเกนเท่ากับ 2.54681 เป็นลักษณะที่บุคคลเอาใจใส่ จดจ่ออยู่กับภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หรือหน้าที่ของตน ปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้นด้วยความเอาใจใส่ ไม่ละเลย ทอดทิ้ง หรือเพิกเฉย รวมทั้งรับผิดชอบในสิ่งที่ตนพูดและทำด้วย เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความรับผิดชอบ

องค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วยข้อความที่ 30, 33, 34, 36, 39 และ 40 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .32383 ถึง .48555 ค่าไอเกนเท่ากับ 1.30544 เป็นลักษณะของบุคคลที่มีความมุ่งมั่น พยายามกระทำสิ่งหนึ่ง ๆ ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้แม้จะมีอุปสรรค รวมถึงการวางแผนการดำเนินการล่วงหน้า และปฏิบัติตามแผนการที่วางไว้นั้น เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความตั้งใจจริง

องค์ประกอบที่ 5 ประกอบด้วยข้อความที่ 41, 42, 43 และ 48 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .33168 ถึง .44702 ค่าไอเกนเท่ากับ 1.28976 เป็นความสามารถของบุคคลที่กระตุ้นให้ผู้อื่นได้แสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเป็นหมู่คณะ เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความเป็นผู้นำ

องค์ประกอบที่ 6 ประกอบด้วยข้อความที่ 51, 53, 55 และ 57 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .30499 ถึง .42670 ค่าไอเกนเท่ากับ 1.18862 เป็นความสามารถทางร่างกาย และจิตใจที่จะอดทนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จโดยไม่คำนึงถึงอุปสรรคใด ๆ ระวังความโกรธของตนไว้ได้เมื่อมีปัญหา ตลอดจนรู้จักการให้อภัยผู้อื่น เรียกองค์ประกอบนี้ว่า ความอดทน

ตาราง 13 การเปรียบเทียบข้อความในแต่ละองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อองค์ประกอบ	กลุ่มตัวอย่าง โดยรวม (N=1,030)	กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนทหาร (N = 508)	กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนพลเรือน (N = 522)
1. การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ของสังคม	2, 3, 4, 6, 8 9	1, 2, 4, 6, 9	1, 2, 3, 4, 6 8, 9
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง	12, 13, 16, 17 19, 24	12, 13, 15, 16 17, 19	12, 13, 16, 17 20
3. ความรับผิดชอบ	22, 23, 25, 27 29	22, 23, 25, 27 30	22, 23, 25, 27 29
4. ความตั้งใจจริง	26, 28, 36, 37 39, 40	31, 32, 34, 36 39, 40	30, 33, 34, 36 39, 40
5. ความเป็นผู้นำ	18, 20, 41, 43 50	41, 43, 47	41, 42, 43, 48
6. ความอดทน	47, 48, 51, 54 55, 59	48, 51, 53, 54 56, 57	51, 53, 55, 57
7. การยอมรับความคิดเห็น ของผู้อื่น	-	5, 42, 44, 45 46, 49	-

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมได้ 6 องค์ประกอบ คือการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความตั้งใจจริง ความเป็นผู้นำ และความอดทน เมื่อวิเคราะห์จำแนกองค์ประกอบจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหารได้ 7 องค์ประกอบ คือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความตั้งใจจริง ความเป็นผู้นำ ความอดทน และการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และเมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือนได้ 6 องค์ประกอบ คือการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความตั้งใจจริง ความเป็นผู้นำ และความอดทน องค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้ประกอบด้วยข้อความต่าง ๆ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม เป็นองค์ประกอบที่วัดได้ตรงกันทั้ง 3 กลุ่ม ข้อความที่วัดได้ตรงกันทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ข้อความที่ 2, 4, 6 และ 9 ข้อความที่ 1 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือน ข้อความที่ 3 และ 8 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างโดยรวม และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือน

องค์ประกอบที่ 2 ความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นองค์ประกอบที่วัดได้ตรงกันทั้ง 3 กลุ่ม ข้อความที่วัดได้ตรงกันทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ข้อความที่ 12, 13, 16 และ 17 ข้อความที่ 15 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร ข้อความที่ 19 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนโดยรวม และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร ข้อความที่ 20 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือน ข้อความที่ 24 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนโดยรวม

องค์ประกอบที่ 3 ความรับผิดชอบ เป็นองค์ประกอบที่วัดได้ตรงกันทั้ง 3 กลุ่ม ข้อความที่วัดได้ตรงกันทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ข้อความที่ 22, 23, 25 และ 27 ข้อความที่ 29 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนโดยรวมและนักเรียนพลเรือน ข้อความที่ 30 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร

องค์ประกอบที่ 4 ความตั้งใจจริง เป็นองค์ประกอบที่วัดได้ตรงกันทั้ง 3 กลุ่ม ข้อความที่วัดได้ตรงกันทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ข้อความที่ 36, 39 และ 40 ข้อความที่ 26, 28 และ 37 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างโดยรวม ข้อความที่ 31 และ 32 วัดได้ในข้อความที่ 30 และ 33 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือน

องค์ประกอบที่ 5 ความเป็นผู้นำ เป็นองค์ประกอบที่วัดได้ตรงกันทั้ง 3 กลุ่ม ข้อความที่วัดตรงกันทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ข้อความที่ 41 และ 43 ข้อความที่ 18, 20 และ 50 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างโดยรวม ข้อความที่ 47 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร ข้อความที่ 42 และ 48 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือน

องค์ประกอบที่ 6 ความอดทน เป็นองค์ประกอบที่วัดได้ตรงกันทั้ง 3 กลุ่ม ข้อความที่วัดได้ตรงกันทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ข้อความที่ 51 ข้อความที่ 47 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร ข้อความที่ 48 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนโดยรวม และนักเรียนทหาร ข้อความที่ 53 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหารและนักเรียนพลเรือน ข้อความที่ 54 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหารและนักเรียนพลเรือน ข้อความที่ 55 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนโดยรวม และนักเรียนพลเรือน ข้อความที่ 56 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนโดยรวม ข้อความที่ 57 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร และนักเรียนพลเรือน และข้อความที่ 59 วัดได้ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนโดยรวม

องค์ประกอบที่ 7 การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นองค์ประกอบที่วัดได้จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหารเท่านั้น ประกอบด้วยข้อความที่ 5, 42, 44, 45, 46 และ 49

5. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะความมีวินัยในตนเอง แต่ละด้านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างดังตาราง 14 ถึง 19

5.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านที่ 1 การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 14 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านที่ 1 จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S	t
นักเรียนทหาร	508	37.4379	2.040	- 1.41
นักเรียนพลเรือน	522	37.6257	2.176	

$$t_{\alpha, .05} = 1.96$$

จากตาราง 14 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ในด้านที่ 1 มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มนี้ มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมไม่แตกต่างกัน

5.2 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านที่ 2 ความเชื่อมั่นในตนเอง
จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 15 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในด้านที่ 2 จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S	t
นักเรียนทหาร	508	36.6090	2.487	- 1.23
นักเรียนพลเรือน	522	37.4211	2.176	

$$t_{\alpha, .05} = 1.96$$

จากตาราง 15 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ในด้านที่ 2 มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มนี้ มีความเชื่อมั่นในตนเองไม่แตกต่างกัน

5.3 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านที่ 3 ความรับผิดชอบ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 16 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในด้านที่ 3 จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S	t
นักเรียนทหาร	508	38.9002	2.003	- 1.05
นักเรียนพลเรือน	522	39.0312	1.956	

$$t_{\alpha, .05} = 1.96$$

จากตาราง 16 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ในด้านที่ 3 มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มนี้มีความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน

5.4 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านที่ 4 ความตั้งใจจริง จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 17 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในด้านที่ 4 จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S	t
นักเรียนทหาร	508	37.6578	2.225	1.28
นักเรียนพลเรือน	522	37.6257	2.176	

$$t_{\alpha, .05} = 1.96$$

จากตาราง 17 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ในด้านที่ 4 มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มนี้มีความตั้งใจจริงไม่แตกต่างกัน

5.5 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านที่ 5 ความเป็นผู้นำ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 18 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในด้านที่ 5 จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S	t
นักเรียนทหาร	508	39.0570	2.314	0.37
นักเรียนพลเรือน	522	39.0039	2.270	

$$t_{\alpha, .05} = 1.96$$

จากตาราง 18 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ในด้านที่ 5 มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มนี้มีความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน

5.6 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านที่ 6 ความอดทน จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 19 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในด้านที่ 6 จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S	t
นักเรียนทหาร	508	40.4190	2.287	0.11
นักเรียนพลเรือน	522	40.4035	2.489	

$$t_{\alpha, .05} = 1.96$$

จากตาราง 19 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ในด้านที่ 6 มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มนี้มีความอดทนไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะทางด้านความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนทหาร และนักเรียนพลเรือน
2. เพื่อศึกษาความสอดคล้องขององค์ประกอบความมีวินัยในตนเองจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร และนักเรียนพลเรือน
3. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะทางด้านความมีวินัยในตนเอง ในแต่ละองค์ประกอบ เมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย นักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าทุกชั้นปี จำนวน 508 คน และนิสิตนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 522 คน รวมทั้งสิ้น 1.030 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบทดสอบวัดคุณลักษณะความมีวินัยในตนเอง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 60 ข้อ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบ ใช้วัดคุณลักษณะความมีวินัยในตนเอง เป็นแบบทดสอบชนิดข้อคำถามแสดงความคิดเห็น จำนวน 120 ข้อ และได้นำไปทดสอบครั้งที่ 1 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อ กับนักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และนิสิตภาควิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงที่ระดับนัยสำคัญ .05 ได้ข้อข้อสอบจำนวน 60 ข้อ และนำไปทดสอบครั้งที่ 2 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองโดยรวม และจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนทหาร และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้านี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูล และหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
2. วิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง
3. วิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความมีวินัยในตนเอง โดยจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนทหาร
4. วิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความมีวินัยในตนเอง โดยจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนพลเรือน
5. เปรียบเทียบคุณลักษณะความมีวินัยในตนเองด้านต่าง ๆ ของนักเรียนทหารและพลเรือน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การทดสอบเพื่อศึกษาองค์ประกอบความมีวินัยในตนเอง ของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร และนักเรียนพลเรือน ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ 3 ครั้งตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์องค์ประกอบจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 1,030 คน ได้จำนวนองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ คือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความตั้งใจจริง ความเป็นผู้นำ และความอดทน มีค่าความแปรปรวนสะสม 6 องค์ประกอบเท่ากับ 54.2 %

2. วิเคราะห์องค์ประกอบจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร จำนวน 508 คน ได้องค์ประกอบจำนวน 7 องค์ประกอบ คือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความตั้งใจจริง ความเป็นผู้นำ ความอดทน และการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีความแปรปรวนสะสม (7) องค์ประกอบเท่ากับ 48.7 %

3. วิเคราะห์องค์ประกอบจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือน จำนวน 522 คน ได้องค์ประกอบจำนวน 6 องค์ประกอบ คือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความตั้งใจจริง ความเป็นผู้นำ และความอดทน มีความแปรปรวนสะสม 6 องค์ประกอบเท่ากับ 43.2 %

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 3 ครั้ง ได้ผลสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ว่า คุณลักษณะความมีวินัยในตนเองมีจำนวนองค์ประกอบมากกว่า 1 องค์ประกอบ

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบ วัดคุณลักษณะความมีวินัยในตนเองแต่ละด้านโดยจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหารและพลเรือน ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. องค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์ทั้ง 3 ครั้ง จำแนกออกตามกลุ่มตัวอย่างโดยรวม กลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือน ได้จำนวนองค์ประกอบ 6, 7 และ 6 องค์ประกอบตามลำดับ สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของออซูเบล (พ.ต.หญิงจิตนา แก้วแท้, 2538 : 30 ; อ้างอิงมาจาก Ausubel, 1968) และอยู่ในขอบข่ายคุณลักษณะความมีวินัยในตนเองของวิวาท์วัน มูลสถาน (2533 : 33)

2. ผลของการวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมและจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร และนักเรียนพลเรือน ได้ค่าความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 54.2 % 48.7 % และ 43.2 % ตามลำดับ ซึ่งไม่สูงนัก ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะของแบบวัดที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่มีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 1-5 ซึ่งไม่ได้อยู่ในมาตราอันตรภาคที่แท้จริง ทำให้ค่าสหสัมพันธ์ที่คำนวณได้มีความคลาดเคลื่อน เป็นผลทำให้ความแปรปรวนสะสมที่ใช้อธิบายองค์ประกอบความมีวินัยในตนเองมีค่าประมาณครึ่งหนึ่ง

3. จากตาราง 13 ปรากฏว่ามีข้อความจำนวน 42 ข้อความ ที่สอดคล้องกัน ในการวิเคราะห์องค์ประกอบจากกลุ่มตัวอย่างโดยรวม กลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือน และมีข้อความที่ไม่สอดคล้องกันจากการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 3 ครั้ง คือ ข้อความที่ 20 "ข้าพเจ้าคล้อยตามเสียงส่วนใหญ่ในกลุ่ม ไม่ว่าความเห็นนั้นจะเป็นอย่างไร " ในกลุ่มตัวอย่างข้อความนี้อยู่ในองค์ประกอบ ความเป็นผู้นำ แต่ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือนอยู่ในองค์ประกอบความเชื่อมั่นในตนเอง ข้อความที่ 30 "ข้าพเจ้าไม่ออกไปเที่ยวกับเพื่อนถ้าข้าพเจ้ายังทำงานของข้าพเจ้าไม่เสร็จ" ในกลุ่มตัวอย่างโดยรวม ข้อความนี้อยู่ในองค์ประกอบ ความรับผิดชอบ แต่ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือน ข้อความนี้อยู่ในองค์ประกอบ ความตั้งใจจริง ข้อความที่ 42 "ข้าพเจ้านิยมชมชอบความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ " ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร ข้อความนี้อยู่ในองค์ประกอบ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือน ข้อความนี้อยู่ในองค์ประกอบความเป็นผู้นำ ข้อความที่ 48 " ข้าพเจ้าสามารถฟังความคิดเห็นเป็นเวลานาน ๆ " ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนโดยรวม และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนทหาร ข้อความนี้อยู่ในองค์ประกอบความอดทน แต่ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนพลเรือน ข้อความนี้อยู่ในองค์ประกอบ ความเป็นผู้นำ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุที่ทำให้ข้อความอยู่ในองค์ประกอบที่ต่างกัน เมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง เป็นเพราะข้อความในแบบทดสอบ ไม่มีความชัดเจนหรือเด่นชัดเพียงพอ เกิดจาก

การสร้างข้อสอบไม่ตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ทำให้ผู้ตอบในแต่ละกลุ่มที่มีความแตกต่างกันตีความหมายของข้อความ ว่าเป็นการวัดคุณลักษณะที่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกออกตามลักษณะกลุ่มตัวอย่างพบว่า ไม่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทุกคุณลักษณะ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีวินัยในตนเองในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรสร้างแบบทดสอบที่ประกอบด้วยข้อความใหญ่ที่มีข้อความย่อยหลาย ๆ ข้อ ที่วัดในเรื่องเดียวกัน เพื่อให้ครอบคลุมคุณลักษณะความมีวินัยในตนเองให้มากขึ้น

2. ควรมีการสร้างแบบทดสอบวัดคุณลักษณะความมีวินัยในตนเอง ตามผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ และสร้างเกณฑ์ปกติเพื่อทำให้เป็นแบบทดสอบมาตรฐานที่มีคุณภาพ สำหรับใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ต่อไป

3. ควรมีการทำวิจัยเพื่อยืนยันจำนวนองค์ประกอบ และกำหนดแบบ (Model) ในแต่ละองค์ประกอบคุณลักษณะอื่น ๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรุณา กิจชัยน. ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอก และ
คุณธรรมแห่งพลเมืองดี. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร , 2517. อัดสำเนา.
- กัลยา สุวรรณรอด. การวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2537. อัดสำเนา.
- กองวิจัยการศึกษา, กรมวิชาการ. โครงการทดลองหารูปแบบที่มีประสิทธิภาพต่อผลการเรียนการสอน
จริยธรรม. 2525.
- จิตนาถ แก้วแท้ พ.ต. เจตคติต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อย
พระจุลจอมเกล้า. นครนายก : โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า , 2538.
- ฉันทนา ภาคบงกช และคณะ. "การสำรวจคุณลักษณะทางวินัยที่พึงประสงค์ในสังคมไทย," รายงาน
การวิจัยฉบับที่ 56. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2539.
- ชิดกมล สังข์ทอง. การศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อวินัยในตน ของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2535. อัดสำเนา.
- ชำเลื่อง วุฒิจันทร์. คุณธรรมและจริยธรรม : หลักและวิธีการพัฒนาจริยศึกษาในสถานศึกษา.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา , 2524.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2530.
- ตุลิต น้ำฝน. การถ่ายทอดลักษณะความเป็นทหารกับความยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ : ศึกษากรณี
นักเรียนนายเรืออากาศ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2529. อัดสำเนา.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. ครูกับการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2526.
- _____. "จิตวิทยาการปลูกฝังวินัยแห่งตน," วารสารแนะแนว. 18(91) : 58-71;
ก.พ.- มี.ค. 2527.
- ดวงใจ เนตรโรจน์. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความมีวินัยในตนเองระดับมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 เขตการศึกษา 3 กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2527. อัดสำเนา.
- ดิลก บุญเรืองรอด. การวางแผนการศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู , 2534.

- เตือนใจ ยอดนิล. ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดหนองอ้อ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก , 2530. อัดสำเนา.
- ทองอินทร์ วงศ์โสธร. รายงานการวิจัยเรื่องระบบอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี , 2534.
- ธัญยา สุนทร. อิทธิพลของเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและอาชีพของผู้ปกครองที่มีต่อบุคลิกภาพด้านความต้องการของนักศึกษาในวิทยาลัยครูสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2524. อัดสำเนา.
- นายร้อยพระจุลจอมเกล้า, โรงเรียน. คู่มือนักเรียนนายร้อย พ.ศ. 2533. ม.ป.ท. , ม.ป.ป. นิพนธ์ ศศิธร. การศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศไทย. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ , 2524.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์ และคณะ. จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง , 2520.
- บรรเทา กิตติศักดิ์. จริยธรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , ม.ป.ป.
- บรรพต วีระสัย. "การผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยในอนาคต," ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย 2530. เชียงใหม่ : โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์ , 2530.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม , 2535.
- ประดิษฐ์ อูปรมย์. จิตวิทยา. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ศรีอนันต์ , 2518. ๙
- ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ. วิวัฒนาการวิชาชีพครู 200 ปีแห่งกรุงรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2530.
- ป้าณี จิตวัฒนา. สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนานานิช , 2523.
- พรรณทิพย์ พันทอง. การเปรียบเทียบผลการใช้บทบาทสมมติแบบมีบทและแบบไม่มีบท ที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบุษตริก อำเภอบุษตริก จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2534. อัดสำเนา.
- พรพิมล เพ็งศรีทอง. การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักวิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร , 2515. อัดสำเนา.

- ภัทรา นิคมนนท์. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการถือศีล 5 ความรู้สึกรับผิดชอบ วินัยในตนเอง ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2517. อัดสำเนา.
- มานิตย์ แก้วปู. ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับบทบาทของครู สังคมศึกษาในการพัฒนานักเรียนมัธยมศึกษาในด้านความมีวินัยในตนเอง . วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2526. อัดสำเนา.
- รัตนา นาวรัตน์. การเปรียบเทียบผลการเรียนและความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โดยใช้การสอนแบบบูรณาการกับการสอนตามคู่มือครู ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2531. อัดสำเนา.
- โรจนา สุขะพันธุ์. ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเอง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา วิทยาลัยบัณฑิต สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.
- สุดดาวรรณ ณ ระนอง. การทดลองเพื่อใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2525. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. สถิติวิทยาทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : วัฒนาพานิช, 2524.
- วรรณวิภา ทองงอก. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่ออาชีพครู วินัยในตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการสอนของนิสิตฝึกสอนวิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2517. อัดสำเนา.
- วิจิตร ศรีสอาน. การอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช , 2519.
- วิวัฒน์ อัครวณิชชัย. ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2523. อัดสำเนา.
- วิวัฒน์ มุลสถาน. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความมีวินัยในตนเอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- ส.วาสนา ประवालนฤกษ์. คำบรรยายวิชาการวิเคราะห์องค์ประกอบ. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , ม.ป.ป.
- _____. "การวิเคราะห์องค์ประกอบ," เอกสารประกอบการสอน วัสดุ 522. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2535.

- สุนัน สุมิตร. วินัยเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะก่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัย และความเจริญรุ่งเรืองของชาติ
กรมวิสามัญศึกษา , 2505.
- สนธิ์ กัลยาณมิตร . การพัฒนาบุคลากร. นครนายก : โรงพิมพ์ส่วนบริการโรงเรียนนายร้อย
พระจุลจอมเกล้า , 2535.
- สมยศ พุทธนิมิตต์. การพัฒนาวินัยในตนเองให้กับนักเรียนของครูสังคมนาตามความคิดเห็นของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมวิสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , 2533. อุดลำนเา .
- สมาน รังสิโยภุณ. "การบริหารบุคคล," ที่ระลึกครบรอบ 50 ปี แห่งการใช้กฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการพลเรือน . กรุงเทพฯ ฯ : อักษรสาส์นการพิมพ์ , 2522.
- สำรวย วรเดชะคงคา. ผลของการฝึกอบรมทางศาสนาที่มีต่อการพัฒนาจิตลักษณะของนักเรียน
ที่เข้าโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนที่วัดม่วง หนองแขม. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.
กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2534. อุดลำนเา.
- ลีปพนันท์ เกตุทัต. "ความฝันของแผ่นดิน," การศึกษาไทยยุคโลกาภิวัตน์:สู่ความก้าวหน้า
และมั่นคงแห่งชาติ ในศตวรรษหน้า. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ตะวันออก , 2539.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารประกอบชุดวิชาการบริหารบุคลากรในโรงเรียน
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช , 2535.
- สุจริต สุวรรณชื่น. "สุขภาพจิต," แนะแนว. 19(99):10-33; มิถุนายน-กรกฎาคม 2528.
- สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. จิตวิทยาในห้องเรียน. กรุงเทพฯ ฯ : โอเดียนสโตร์, 2521.
- สุโท เจริญสุข. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : แพรวพิทยา , 2519.
- สุนารี เตชะ โชควิวัฒน์. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู วินัยในตนเอง และความภาคภูมิใจ
ในตนเอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2527. อุดลำนเา.
- สุนัตรา สุภาพ. สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช , 2536.
- สุรเกียรติ ลิ้มเจริญ. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเอง ความวิตกกังวล กับระเบียบวินัย
ในชั้นเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2523. อุดลำนเา.
- สุรชาติ สังข์รุ่ง. "ทฤษฎีการสร้างวินัยและจริยธรรมแบบสามมิติ," คุรุปริทัศน์. ปีที่ 14.
ประจำเดือน พ.ค.- มิ.ย. 2532.
- อนุชิต สงแสง. การศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2530. อุดลำนเา.

อำนร กาทอง. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการสอนแบบซินติเคท การสอนโดยบทเรียนโปรแกรม และการสอนตามคู่มือการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2527. อัดสำเนา.

Arthur S. Reber. The Penguin : Dictionary of Psychology. England : Penguin Group Inc., 1985.

Ausubel, David P. Ego Development and The Personality. 3rd ed. New York: Grune and Stration, inc., 1965.

Baruch, Dorothy Walter. New Ways in Discipline: and Your Child Today. New York: Whittlesesy House, 1949.

Brisbane , Holly E. The Development Child : Understanding Children and Parenting. 6th ed. New York : Glencoe , 1994.

Edwards, Allen Louis. Technique of Attitude Scale Construction. New York: Appleton-Century-Crotts, 1957.

English, H.B. And A.C. English. A Comprehensive Dictionary of Psychology and Psychoanalytical Terms. Long, Green and Co., 1958

Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd ed. New York: McGraw Hill, Inc., 1959.

Madsen, Charles. H. and Clifford Madsen . Teaching/Discipline: A Positive Approach for Education Development. London: Allyn & Bacon Inc., 1981.

Megginson, Leon C. Personnel : A Behavior Approach to Asdministration. Homewood, Illinois : Richard D. Irwin Inc., 1972.

Mowrer, Orval H. Learning Theory and Behavior. New York: Wiley, 1970.

Peck, Robert F. and Robert J. Harvighurst. The Psychology of Character Development by Peck, Robert F and Havighurst, Robert J. New York: John Wiley, 1960.

- Robert, C.R. 1978. "A Comparison of Perception of School Discipline between Students Teachers And School Administrators," Dissertation Abstracts International. 38(7): 3826A; January, 1978.
- Sheviakov, G.V. and R. Fritz. Discipline for Todays Children and Youth. Washington D.C., National Education Association, 1955.
- Sidonie (Matsner) Gruenberg. The Encyclopedia of Child Care and Guidance. Doubleday & Company Inc., Garden City N.Y., 1954.
- Weisfeld, David. "Cognitive Styles of Child Discipline," Dissertation Abstracts International. 35(4): 1930B ; October, 1974.
- Wayson, William and Thomas J. Lesley. "Climates for Excellence: School That Foster Self-Discipline," Phi-Delta-Kappa. 65(6):419-421; February, 1984.
- Wiggins, Jerry S. and others. The Psychology of Personality. Addison-Wesley Publishing Company, 1971.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

คำอ่านาจำแนกรายชื่อของแบบสอบถาม

ข้อที่กำหนด ในการทดลอง	t	ข้อที่กำหนด ในการวิจัย	ข้อที่กำหนด ในการทดลอง	t	ข้อที่กำหนด ในการวิจัย
1.	4.18	1.	28.	7.86	15.
2.	2.24	-	29.	1.68 *	-
3.	3.66	2.	30.	6.89	16.
4.	1.52 *	-	31.	8.74	17.
5.	2.68	-	32.	4.39	18.
6.	5.51	3.	33.	0.54 *	-
7.	3.23	4.	34.	1.12 *	-
8.	6.07	5.	35.	1.04 *	-
9.	2.46	-	36.	1.02 *	-
10.	4.55	6.	37.	3.09	-
11.	4.21	7.	38.	5.92	19.
12.	1.72 *	-	39.	3.17	20.
13.	0.53 *	-	40.	2.47	-
14.	4.43	-	41.	5.30	21.
15.	3.41	8.	42.	2.77	22.
16.	3.90	9.	43.	8.41	23.
17.	5.02	10.	44.	0.05 *	-
18.	2.36	-	45.	6.39	24.
19.	1.94	-	46.	1.67 *	-
20.	0.58 *	-	47.	1.43 *	-
21.	0.26 *	-	48.	6.95	25.
22.	6.77	11.	49.	1.28 *	-
23.	5.82	12.	50.	4.58	26.
24.	5.33	13.	51.	6.54	27.
25.	4.74	14.	52.	0.65 *	-
26.	1.17 *	-	53.	0.04 *	-
27.	2.28	-	54.	6.70	28.

ข้อที่กำหนด ในการทดลอง	t	ข้อที่กำหนด ในการวิจัย	ข้อที่กำหนด ในการทดลอง	t	ข้อที่กำหนด ในการวิจัย
55.	7.38	29.	84.	2.64	43.
56.	1.66 *	-	85.	1.58 *	-
57.	1.83	-	86.	3.55	44.
58.	4.15	30.	87.	6.35	45.
59.	2.64	-	88.	2.67	46.
60.	1.74 *	-	89.	2.46	-
61.	1.92	-	90.	3.46	47.
62.	4.75	31.	91.	2.61	48.
63.	4.43	32.	92.	2.91	-
64.	2.66	-	93.	4.21	49.
65.	1.64 *	-	94.	2.54	-
66.	4.72	33.	95.	1.34 *	-
67.	3.40	-	96.	0.58 *	-
68.	2.43	-	97.	3.40	50.
69.	2.27	-	98.	0.79 *	-
70.	6.05	34.	99.	1.94	-
71.	5.45	35.	100.	2.66	-
72.	0.94 *	-	101.	4.18	51.
73.	3.16	36.	102.	3.94	52.
74.	3.64	37.	103.	2.08	-
75.	3.40	38.	104.	1.88	-
76.	1.98	-	105.	3.37	53.
77.	2.20	-	106.	3.66	54.
78.	2.95	39.	107.	1.94	-
79.	4.41	40.	108.	2.35	-
80.	0.12 *	-	109.	2.91	55.
81.	3.58	41.	110.	0.51 *	-
82.	3.89	42.	111.	4.61	56.
83.	0.22	-	112.	0.82 *	-

ข้อที่กำหนด ในการทดลอง	t	ข้อที่กำหนด ในการวิจัย	ข้อที่กำหนด ในการทดลอง	t	ข้อที่กำหนด ในการวิจัย
113.	2.95	-	117.	4.63	59.
114.	4.87	57.	118.	5.29	60.
115.	2.16	-	119.	1.36 *	-
116.	3.27	58.	120.	2.79	-

* หมายถึงข้อที่อำนาจจำแนกใช้ไม่ได้

แบบทดสอบ

ข้อมูลส่วนตัว ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

- () นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 ชั้นปีที่
- () นิสิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ชั้นปีที่

คำชี้แจง

การตอบแบบสอบถามของท่าน เป็นการแสดงความรู้สึคนึกคิด ความคิดเห็น หรือสิ่งที่ท่านปฏิบัติอยู่ ไม่มีข้อที่ถูกหรือผิด ผลการตอบไม่ใช่เครื่องชี้บ่งความดี เลว ความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมใด ๆ ไม่เกี่ยวข้องกับผลการศึกษา และจะไม่มีผลกระทบเกี่ยวข้องกับท่านผู้ตอบเลย ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอให้ท่านตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุด โดยท่านพิจารณาข้อความที่กำหนดไว้ให้ และทำเครื่องหมาย / ลงในช่องท้ายข้อความที่ตรงกับความรู้สึคนึกคิดหรือตรงกับความคิดเห็นของท่าน ขอให้ท่านทำแบบสอบถามฉบับนี้ให้ครบทั้ง 60 ข้อ หากท่านมีความคิดเห็นสิ่งใดเพิ่มเติม กรุณาติดต่อได้ที่ ร้อยเอกถนุญพร สดาภรณ์ โทร. 2411557 และ (037) 312024 ในเวลาราชการ จักขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

ภาคผนวก ช.
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

กรุณาทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

111
(ข้อ 1-13)

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	ข้าพเจ้าคืนหนังสือห้องสมุดตรงตามกำหนดเวลาเสมอ ๓ (+)					
2.	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนโดยเคร่งครัด					
3.	เมื่อมีโอกาส ข้าพเจ้าจะแนะนำให้เพื่อนๆ ทำตามกฎระเบียบของโรงเรียน					
4.	ข้าพเจ้าข้ามถนนตรงทางม้าลายหรือสะพานลอย เพราะเป็นผลดีกับตัวข้าพเจ้าเอง ๖ +					
5.	เมื่อข้าพเจ้าถูกตำหนิเพราะกระทำความผิด ข้าพเจ้าไม่เคยถือโทษผู้ตำหนิเลย					
6.	การปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของสถานศึกษา เป็นสิ่งที่ดีกับตัวข้าพเจ้าเอง					
7.	ข้าพเจ้าทิ้งขยะลงบนทางเท้า เพราะข้าพเจ้ารู้ว่าเดี๋ยวเจ้าหน้าที่จะมาเก็บ -					
8.	การรักษาความสะอาดเป็นเรื่องของทุกคนในสังคม					
9.	การปฏิบัติตามกฎจราจรช่วยลดปัญหาการจราจรได้มาก					
10) ๔-	ข้าพเจ้ารู้สึกอาย เมื่อแต่งกายดูกระเบียดของโรงเรียนทุกประการ					
11) ๔-	ข้าพเจ้าเคยแต่งกายแปลก ๆ ตามเพื่อน ทั้งที่ข้าพเจ้าไม่อยากแต่ง					
12.	ในขณะที่เรียนหนังสือ หากมีอาจารย์มายืนดูใกล้ๆ ข้าพเจ้าจะประหม่าจนทำอะไรไม่ถูก					
13) ๔-	ข้าพเจ้า ประหม่า เสียสั่น เมื่อออกไปพูดหน้าชั้นเรียน					

กรุณาทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

(ข้อ 14-29)

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
14.	บางครั้งข้าพเจ้าทำตามเพื่อนไป					
15.	โดยไม่ได้ตั้งใจ					
16.	ข้าพเจ้ามีความลังเลที่จะทำบางอย่าง					
17.	เพราะไม่แน่ใจในผลที่จะเกิดขึ้น					
18.	ข้าพเจ้าไม่มั่นใจในการทำอะไรตามลำพัง					
19.	ข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดเมื่อต้องสนทนา					
20.	กับคนที่ข้าพเจ้าไม่คุ้นเคย					
21.	ข้าพเจ้าตัดสินใจอะไรช้ากว่าคนอื่น					
22.	ข้าพเจ้าไม่กล้าถามปัญหาในห้องเรียน					
23.	เพราะกลัวว่าจะถูกเพื่อน ๆ ล้อเลียน					
24.	ข้าพเจ้าคล้อยตามเสียงส่วนใหญ่ในกลุ่ม					
25.	ไม่ว่าความเห็นนั้นจะเป็นอย่างไร					
26.	แม้ว่าจะได้เวลาเลิกงานแล้ว หากงาน					
27.	ยังไม่เสร็จ ข้าพเจ้าจะทำต่อไป					
28.	ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลาเสมอ แม้ว่า					
29.	อาจารย์ผู้สอนวิชานั้นจะไม่เรียกชื่อเลขที่ก็ตาม					
30.	ข้าพเจ้ารับผิดชอบผลการเรียนของตัวเอง					
31.	ข้าพเจ้าไม่กล้ายอมรับผิด เพราะกลัวถูก					
32.	การลงโทษ					
33.	คำสัญญาของข้าพเจ้าเชื่อถือได้เสมอ					
34.	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนอย่างเต็มที่					
35.	ข้าพเจ้าช่วยเหลืองานบ้านโดยไม่ต้องให้					
36.	ผู้ปกครองว่ากล่าว					
37.	ข้าพเจ้ามีความขยันมากขึ้น เมื่อรู้ว่า					
38.	ข้าพเจ้าได้คะแนนน้อยกว่าเพื่อน ๆ					
39.	ตัวโน้ตที่ข้าพเจ้าขาดเรียน ข้าพเจ้าจะ					
40.	ติดตามบทเรียนจากเพื่อน ๆ แทน					

กรุณาทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

(ข้อ 30-43)

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
30.	ข้าพเจ้าไม่ออกไปเที่ยวกับเพื่อน ถ้าข้าพเจ้ายังทำงานของข้าพเจ้าไม่เสร็จ					
31.	ข้าพเจ้าแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง ก่อนที่จะขอความช่วยเหลือจากคนอื่น					
32.	ข้าพเจ้าเคยตั้งใจจะทำอะไร แต่เมื่อถึง เวลากลับผลัดไว้ทำเวลาอื่น (- -)					
33.	ข้าพเจ้าพยายามทำงานให้สำเร็จตาม ที่ตั้งใจไว้ ไม่ว่าจะยากลำบากเพียงใด					
34.	ข้าพเจ้าทำงานต่าง ๆ ได้สำเร็จเสร็จสิ้น ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น					
35.	ข้าพเจ้ารวบรวมข้อมูลอย่างถี่ถ้วนถี่ ก่อนที่จะ ตัดสินใจลงมือทำ					
36.	ข้าพเจ้าวางแผนการทำงานล่วงหน้าก่อน ลงมือทำงาน					
37.	ข้าพเจ้ากำหนดแผนการทำงานล่วงหน้า และทำตามแผนงานนั้น					
38.	ข้าพเจ้าสามารถทำงานได้ตามแผนการที่ กำหนดขึ้นเองได้					
39.	เมื่อกระทำอะไรสำเร็จด้วยตัวเอง ข้าพเจ้าจะภาคภูมิใจมาก					
40.	แม้จะมีเสียงดังรบกวน ข้าพเจ้าก็ไม่สูญเสีย สมาธิในการอ่านหนังสือ					
41.	หากข้าพเจ้าได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้า ข้าพเจ้าจะให้โอกาสผู้อื่นแสดงความ ความคิดเห็นทุกเรื่อง					
42.	ข้าพเจ้านิยมชมชอบความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ					
43.	ความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสำคัญ เท่าเทียมกัน					

กรุณาทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

(ข้อ 44-58)

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
44.	ข้าพเจ้าไม่ถือโกรธ เมื่อข้าพเจ้าถูกตำหนิหรือวิพากษ์วิจารณ์					
45.	ข้าพเจ้าจะตำหนิใคร ก็ต่อเมื่อพบว่าคนนั้นกระทำความผิดจริงเท่านั้น					
46.	ข้าพเจ้าอิจฉาเพื่อนที่เรียนเก่งกว่า					
47.	ข้าพเจ้าเบื่อหน่ายการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
48.	ข้าพเจ้าสามารถฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้เป็นเวลานาน ๆ					
49.	เมื่อมีความคิดเห็นของผู้อื่นที่ดีกว่าข้าพเจ้า เลิกล้มความคิดเห็นของข้าพเจ้าทันที					
50.	ข้าพเจ้าปกป้องผู้ได้บังคับบัญชาเต็มที่ แม้ว่าผู้ได้บังคับบัญชาข้าพเจ้าจะผิดจริง					
51.	ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธเมื่อเพื่อนข้าพเจ้าผิดนัด					
52.	ข้าพเจ้าไม่ชอบรายวิชาที่ต้องไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					
53.	ข้าพเจ้าอยากทำงานที่สามารถเดินทางไปได้อย่างสะดวก					
54.	ข้าพเจ้าจะพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสิ้นไป แม้ว่าข้าพเจ้าจะรู้สึกเบื่อหน่ายเพียงใดก็ตาม					
55.	เมื่อเกิดอุปสรรคระหว่างการทำงานข้าพเจ้าจะล้มเลิกงานนั้น					
56.	การออกกำลังกายเป็นสิ่งที่น่าเบื่อสำหรับข้าพเจ้า					
57.	ข้าพเจ้าไม่ควรย่อท้อต่อความลำบากใด ๆ					
58.	ข้าพเจ้ายืมเงินคนอื่นเมื่อต้องการสิ่งใด เพราะการเก็บออมใช้เวลาอย่างมาก					

กรุณาทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

(ข้อ 59-60)

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
59.	เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานที่ยากลำบาก					
	ข้าพเจ้าจะโต้แย้งว่าเกินความสามารถ					
60.	การทำงานในกรุงเทพ ฯ ทำให้ข้าพเจ้า					
	ได้รับความสะดวกสบายกว่า					

ขอขอบคุณในความร่วมมือนี้อย่างดี

ร้อยเอกณัฐพร สตาการณ์

รศ.ดร. ส.วาสนา ประवालนฤกษ์	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
รศ.นิภา ศรีไพโรจน์	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
รศ.ชูศรี วงศ์รัตนะ	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
รศ.วิญญา วิศาลาภรณ์	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ผศ.เชาวนา ชวลิตธำรง	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	ร้อยเอกถัฏฐ์พร สตาภรณ์
สถานที่อยู่	22/1 หมู่ที่ 9 ซอยโรงเรียนคลองหนองใหญ่ ถนนสุขาภิบาล 1 แขวงบางแค เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ 10160
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นายทหารประจำผู้บังคับบัญชา
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2523	จบการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 5
พ.ศ. 2528	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.บ.) วิชาเอกการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2540	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร